

T.C.
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

COVID-19 SÜRECİNİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNE
YANSIMALARININ İNCELENMESİ

Ulvi GÜZEL

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. SERKAN HACICAFAEROĞLU

YÜKSEK LİSANS TEZİ

RİZE-2022

T.C.
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

COVID-19 SÜRECİNİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNE
YANSIMALARININ İNCELENMESİ

Ulvi GÜZEL

TEZ DANIŞMANI
DOÇ. DR. SERKAN HACICAFEROĞLU

YÜKSEK LİSANS TEZİ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

RİZE-2022

KABUL VE ONAY

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalında, Ulvi GÜZEL tarafından hazırlanan “Covid-19 Sürecinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yansımalarının İncelenmesi” başlıklı bu çalışma Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi: 20.01.2022

Doç. Dr. Serkan HACICAFEROĞLU
(Danışman)

Doç. Dr. Utku IŞIK

Doç. Dr. Murat KUL

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü'ne/...../2022 tarihinde teslim edilen bu tez Enstitü Yönetim Kurulu'nun/...../2022 tarih ve sayılı kararıyla onaylanmıştır.

Doç. Dr. Ahmet YANIK
Enstitü Müdürü

BEYAN

Bu tez çalışmasının Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Tez Hazırlama ve Yazım Kılavuzu standartlarına uygun olarak hazırlanarak yazıldığını, tezin akademik ve etik kurallara bağlı kalınarak gerçekleştirilmiş özgün bir bilimsel araştırma eserim olduğunu, tezde yer alan ve bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen tüm bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve kullanılan kaynakların kaynaklar listesinde yer aldığını, tezin çalışılması ve yazımı aşamasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını beyan ederim.

20/01/2022
Ulvi GÜZEL

TEŞEKKÜR

Öncelikle yüksek lisans eğitim sürecim boyunca ve tez çalışmam süresince desteğini esirgemeyen; samimiyetle, özenle ve sabırla her sorumu cevaplayan, bana inanan, beni cesaretlendiren, akademik çalışmalarıyla her zaman örnek olan, bilgisinden, deneyimlerinden ve bakış açısından yararlanmaktan mutluluk duyduğum ve her zaman duyacağım kıymetli danışman hocam Doç. Dr. Serkan HACICAFEROĞLU'na en içten saygılarımı, teşekkürlerimi ve şükranlarımı sunarım.

Araştırmamın anketlerinin uygulanması aşamasında katkıları olan, yardımlarını esirgemeyen Dr. Hasan BAĞ hocama, anketlerin hazırlanmasında yardımları olan alan uzmanı hocalarıma ve araştırmamıza katkı sağlayan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni arkadaşlarıma teşekkürlerimi sunarım.

Son olarak eğitim hayatım boyunca her zaman sevgi ve sabırla benim yanımda olan, desteklerini esirgemeyen ve bu süreci tamamlamamı sağlayan aileme, tez yazma sürecimde beni yalnız bırakmayan, çalışmalarım konusunda bana desteğini bir an olsun esirgemeyen eşim Yeter ÜNAL GÜZEL'e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ulvi GÜZEL

İÇİNDEKİLER

Sayfa

İÇ KAPAK SAYFASI

ONAY

TEŞEKKÜR

İÇİNDEKİLER

v

TABLolar DİZİNİ

vii

ŞEKİLLER DİZİNİ

ix

KISALTMA, SİMGE VE FORMÜLLER DİZİNİ

x

ÖZET

xi

ABSTRACT

xii

1. GİRİŞ VE AMAÇ

1

2. GENEL BİLGİLER

4

2.1. Salgın Hastalıklar

4

2.1.1. Veba Salgınları

5

2.1.2. SARS (Şiddetli Akut Solunum Yolu Sendromu) Salgını

5

2.1.3. MERS (Orta Doğu Solunum Yolu Sendromu) Salgını

6

2.1.4. Kolera Salgını

6

2.1.5. AİDS (Acquired İmmun Deficiency Syndrome) Salgınları

6

2.1.6. İspanyol Gribi

6

2.1.7. Çiçek Hastalığı Salgını

7

2.1.8. Tüberküloz Salgınları

7

2.1.9. Tifo Salgınları

8

2.1.10. Domuz Gribi

8

2.1.11. Kuş Gribi

8

2.2. Covid-19 Pandemisi

9

2.3. Covid-19 Pandemisinin Dünya Geneline Tarihsel Olay Sıralaması

10

2.4. Covid-19 Pandemisinin Türkiye Geneline Tarihsel Olay Sıralaması

14

2.5. Dünyada Eğitim ve Covid-19

19

2.6. Türkiye’de Eğitim ve Covid-19

20

2.7. Uzaktan Eğitim

22

2.7.1. Uzaktan Eğitimin Avantajları

27

2.7.2. Uzaktan Eğitimin Dezavantajları

28

2.7.3. Uzaktan Eğitimin Sınırlılıkları	28
2.7.4. Uzaktan Eğitimde Beden Eğitimi ve Spor Dersi	30
2.8. EBA TV	34
2.9. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	35
2.10. İlk Türk Beden Eğitimi Öğretmenleri	38
3. GEREÇ ve YÖNTEM	41
3.1. Araştırmanın Modeli	41
3.2. Araştırmanın Evreni	41
3.3. Araştırmanın Örneklemi	41
3.4. Araştırmanın Tekniği ve Protokol	41
3.5. Veri Toplama Aracı	43
3.6. Verilerin Analizi	44
3.7. Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları	44
4. BULGULAR	46
4.1. Uzaktan Eğitim Temasına Ait Bulgular	46
4.2. Eğitim Sürecindeki Problemler Temasına Ait Bulgular	47
4.3. İletişim Süreci Temasına Ait Bulgular	50
4.4. Pandeminin Eğitim Sürecine Etkisi Temasına Ait Bulgular	53
4.5. İlgi Çekme Temasına Ait Bulgular	55
4.6. Uzaktan Eğitimde Yaşanan Güçlükler Temasına Ait Bulgular	58
5. TARTIŞMA	61
6. SONUÇ VE ÖNERİLER	66
6.1. Sonuçlar	66
6.2. Öneriler	67
7. KAYNAKLAR	68
EKLER	78
EK 1. Etik Kurul Kararı	78
EK 2. Milli Eğitim İzin Yazısı	79

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo No	Sayfa
Tablo 2.1 Beden Eğitimi Kapsamında Yapılan Bazı Araştırmalar	25
Tablo 2.2 Eğitimin Diğer Alanında Gerçekleştirilen Bazı Çalışmalar	26
Tablo 2.3 Milli Eğitim Bakanlığı Uzaktan Eğitim Ders Kapsamı (İlkokul)	31
Tablo 2.4 Milli Eğitim Bakanlığı Uzaktan Eğitim Ders Kapsamı (Ortaokul)	31
Tablo 2.5 Milli Eğitim Bakanlığı Uzaktan Eğitim Ders Kapsamı (Lise)	32
Tablo 3.1 Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Cinsiyet, Mesleki Deneyim Süresi ve Çalıştığı Okul Kademesi	42
Tablo 4.1 Katılımcıların Uzaktan Eğitim Derslerine Katılma Durumları	46
Tablo 4.2 Katılımcıların Eğitim Sürecinde Yaşadıkları Problemler	48
Tablo 4.3 Katılımcıların İletişim Sürecine Yönelik Görüşleri	51
Tablo 4.4 Katılımcıların Pandeminin Eğitim Sürecine Etkisine Yönelik Görüşleri	53
Tablo 4.5 Katılımcıların Derslerde İlgiyi Artırmaya Yönelik Görüşleri	56
Tablo 4.6 Katılımcıların Uzaktan Eğitimde Yaşanan Güçlüklerle İlişkin Görüşleri	58

KISALTMA, SİMGE VE FORMÜLLER DİZİNİ

Kısaltmalar

BES: Beden Eğitimi ve Spor

WHO: World Health Organization (Dünya Sağlık Örgütü)

DSÖ: Dünya Sağlık Örgütü

MS: Milattan Sonra

MÖ: Milattan Önce

SARS: Severe Acute Respiratory Syndrome (Şiddetli Akut Solunum Yolu Sendromu)

MERS: Middle East Respiratory Syndrome (Orta Doğu Solunum Yolu Sendromu)

AİDS: Acquired İmmun Deficiency Syndrome (Kazanılmış Bağışıklık Yetersizliği Sendromu)

HIV: İnsan Bağışıklık Yetmezliği Virüsü

SIV: Swine İnfluenza Virus

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

DR: Doktor

IMF: Uluslararası Para Fonu

YKS: Yükseköğretim Kurumları Sınavı

UNESCO: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (Birleşmiş Millet Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü)

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

YÖK: Yüksek Öğretim Kurumu

EBA: Eğitim Bilişim Ağı

TRT: Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu

UZEM: Uzaktan Eğitim Araştırma ve Uygulama Merkezi

TV: Televizyon

EUPEA: Avrupa Beden Eğitimi Birliği

Semboller

N: Katılımcı sayısı

f: Frekans

?: Yüzde

ÖZET

Covid-19 Sürecinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yansımalarının İncelenmesi

Araştırmanın amacı özel okullar ve devlet okullarında görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin, Covid-19 salgını sürecinde yürütülen uzaktan eğitimde öğretmenlerin karşılaştıkları sorunları ve bu sorunların üstesinden gelme yöntemlerini belirlemektir. Araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim deseni kullanılmıştır. Veri toplama aracı iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, öğretmenlerin cinsiyetleri, öğretmenlik deneyim süreleri ve hangi kademedede öğretmenlik yaptıklarına yönelik soruların bulunduğu Kişisel Bilgi Formu yer almaktadır. Veri toplama aracının ikinci bölümünde ise görüşme soruları yer almaktadır. Araştırmanın verileri araştırmacı tarafından geliştirilen yarı-yapılandırılmış görüşme formu yardımıyla toplanmıştır. Formda altı soruya yer verilmiştir. Araştırmanın evrenini; 2020-2021 yılında Rize İl Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesinde çalışmakta olan 165 beden eğitimi ve spor öğretmeni oluştururken; araştırmanın örneklemini Rize İl Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesinde çalışan ve basit tesadüfî yöntemle seçilmiş toplam 31 gönüllü beden eğitimi ve spor öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin sorulara verdikleri cevaplardan hareketle öğretmenlerin, beden eğitimi spor dalına dair Milli Eğitim Bakanlığınca yapılan uzaktan eğitim videolarını izledikleri, hazırlanan bu videoları bazı öğretmenler başarılı bulurken, izleyip memnun kalmayan-yetersiz bulan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin de olduğu saptanmıştır. Öğretmenler uzaktan eğitim süreci kapsamında; öğrenci açısından, öğretmen açısından, spor dalı açısından ve teknolojik açıdan problem yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu süreç içerisinde öğretmenler öğrenciler ile Whatsapp, Zoom, EBA TV ve Telefon gibi araçlar ile iletişim kurduklarını ve aradaki iletişim koordinasyonunu sınıf öğretmeniyle sağladıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenlerin uzaktan eğitim ile gerçekleştirilen eğitim sürecine olan etkiyi olumlu ve olumsuz etkiler olarak belirttikleri görülmüştür. Beden eğitimi ve spor derslerine olan ilgiyi arttırmak için sözlü sunum, görsel sunum ve farklı etkinlik gerçekleştirdikleri belirlenmiştir. Ayrıca öğretmenler uzaktan eğitimde yaşanan güçlükleri iki farklı şekilde değerlendirerek problemler ve çözümler olarak belirttikleri görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni, Covid-19, Uzaktan Eğitim, Pandemi Süreci, Covid-19 Sürecinde Beden Eğitimi Dersi

ABSTRACT

Examining the Reflections of the Covid-19 Process on Physical Education and Sports Lesson

The aim of the research is to determine the problems faced by physical education and sports teachers working in private and public schools in distance education carried out during the Covid-19 epidemic and the methods of overcoming these problems. Phenomenology design, one of the qualitative research methods, was used in the research. The data collection tool consists of two parts. In the first part, there is the Personal Information Form, which includes questions about the gender of the teachers, their teaching experience and at what level they teach. In the second part of the data collection tool, there are interview questions. The data of the study were collected with the help of a semi-structured interview form developed by the researcher. Six questions are included in the form. The universe of the research; While creating 165 physical education and sports teachers working under the Rize Provincial Directorate of National Education in 2020-2021; The sample of the research consists of a total of 31 volunteer physical education and sports teachers working within the Rize Provincial Directorate of National Education and selected by simple random method. Based on the answers given by the physical education and sports teachers participating in the research to the questions, it was determined that the teachers watched the distance education videos made by the Ministry of National Education about the physical education and sports branch, while some teachers found these videos successful, but there were also Physical Education and Sports Teachers who watched and found them unsatisfied-insufficient. Within the scope of the distance education process, teachers; They stated that they had problems in terms of students, teachers, sports and technology. During this process, the teachers stated that they communicated with the students through tools such as Whatsapp, Zoom, EBA TV and Telephone, and that they provided the communication coordination with the classroom teacher. It has been observed that the teachers stated the effect on the education process carried out with distance education as positive and negative effects. It was determined that they performed oral presentations, visual presentations and different activities in order to increase the interest in physical education and sports lessons. In addition, it was seen that the teachers evaluated the difficulties experienced in distance education in two different ways and stated them as problems and solutions.

Keywords: Physical Education and Sports Teacher, Covid-19, Distance Education, Pandemic Process, Physical Education Lesson in the Covid-19 Process

1. GİRİŞ ve AMAÇ

Dünya'yı etkisi altına almış olan COVID-19 pandemisi, ülkeleri çoğu alanda etkisi altına alarak sosyal, ekonomik, turizm gibi alanlarda etkilemiştir. Etkilenen alanların başında da eğitim gelmektedir. Pandeminin sonucunda diğer ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de eğitime uzaktan eğitim yoluyla devam edilmiştir.

İlk vakanın görüldüğü Mart 2020 tarihinde Türkiye'de okullar bir hafta tatil edilmiş daha sonra uzaktan eğitime geçiş kararı alınmıştır. Uzaktan eğitim döneminde öğrenciler derslerini çevrimiçi yöntemiyle almaya devam etmiş bu anlamda bilgisayar, tablet ve televizyon kullanılmıştır.

Eğitim faaliyetlerimizi doğrudan etkileyen Covid-19 pandemisi bununla beraber bazı kaygıları da beraberinde getirmiştir. Bu salgının dünyaya yayılmasıyla beraber, birçok ülke okullarının geçici olarak kapatıldığı duyurulmuştur. Dünyada eğitim gören öğrencilerin büyük bir bölümünü etkileyen pandeminin, yaklaşık 1,6 milyar çocuk ve genci etkilediği raporlarda belirtilmiştir (Miks ve McIlwaine, 2020).

Uzaktan eğitim, öğrencilerin eğitimlerinin büyük bir bölümünde öğretmen - öğrenci ilişkisinin azaldığı, derse göre materyallerin uygun olarak kullanıldığı ve genellikle özgür bir şekilde öğrencilerin bilgisayar üzerinden dâhil olduğu bir sistemdir (Uşun, 2006).

Yukarıdaki bilgiler ışığında bu çalışmanın konusu Covid-19 sürecinin beden eğitimi ve spor dersine yansımalarının incelenmesidir. Konunun önemi, uzaktan eğitim sürecinde beden eğitimi ve spor dersinde ortaya çıkan olumlu ve veya olumsuz durumların, ders içeriğinin nasıl olması gerektiğinin, uygulamalı dersler için uzaktan eğitimin ne gibi durumlar oluşturduğunun anlanması açısından önemlidir.

Çalışmanın kapsamı içerisinde Rize İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı olan devlet okulu ve özel okullarda görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin spor dallarıyla alakalı uzaktan eğitimde yaşadıkları olumlu ve olumsuz durumlar anlaşılmaya çalışılacaktır.

Çalışmanın araştırma gerekçesi olarak uzaktan eğitim sürecinin başından itibaren yapılan çalışmalarda genellikle diğer branşlar üzerinde araştırmalar yapılmış olup, beden eğitimi ve spor dersinin uzaktan eğitimdeki işlevselliğine özgü araştırmaların yapılmaması oluşturmaktadır. Bu çalışma bu eksikliğin giderilmesi ve beden eğitimi ve spor dersinin uzaktan eğitimdeki işlevselliğine özgü bir çalışmayla literatüre katkı sağlaması açısından önemlidir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, Rize İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı okullarda görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin Covid-19 salgınının çıkması ile oluşturulan uzaktan eğitim sürecinde, eğitim veren öğretmenlerin karşı karşıya kaldıkları problemlerin ve bu problemlerin üstesinden gelme yöntemlerini belirlemek amaçlanmıştır.

Araştırmanın Problemi

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin Covid-19 sürecinde uzaktan eğitim dersleri sırasında yaşamış oldukları olumlu ve olumsuz durumlar nelerdir?

Araştırmanın Alt Problemleri

- 1- Covid-19 sürecinde Milli Eğitim Bakanlığınca beden eğitime yönelik oluşturulan görüntüleri beden eğitimi ve spor öğretmenleri tarafından izlenmiş midir?
- 2- BES öğretmenlerinin Covid-19 salgınının yayılması sürecinde eğitim süreci ile ilgili yaşadıkları problemler nelerdir?
- 3- BES öğretmenleri karantina sürecinde öğrencileriyle nasıl iletişim kurdular ve yaşadıkları iletişim sürecindeki aksaklıklar nelerdir?
- 4- Covid-19 salgın süreci ile gerçekleşen genel kapanma sürecinin eğitimimize olan etkisi hakkında BES öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?
- 5- BES öğretmenlerinin, uzaktan eğitim sürecinde beden eğitimi ve spor dersine olan ilgiyi artırmak için uyguladıkları yöntemler nelerdir?
- 6- BES öğretmenlerinin genel kapanma sürecinde öğrencilerinin eğitimi ile ilgili zorlandıkları durumlar nelerdir?

Araştırmanın Varsayımları

- 1- Araştırmada uygulanan yöntemin araştırmanın hedefine uygun nitelikte olduğu varsayılmıştır.
- 2- Seçilen araştırma grubunun evreni temsili ettiği varsayılmıştır.
- 3- Araştırma grubunun soruları doğru anladıkları, samimi ve içten yanıtladıkları varsayılmıştır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma 2020-2021 Eğitim-Öğretim dđneminde Rize Milli Eğitim İl mđdörlüđüne bağlı devlet ve özel okul bünyesinde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile sınırlıdır.

2. GENEL BİLGİLER

Bu bölümde dünya üzerinde gerçekleşen salgın hastalıkların tarihi süreçteki gelişimleri ve etkileriyle ilgili genel bilgilere yer verilmiştir.

2.1. Salgın Hastalıklar

Dünya Sağlık Örgütü sağlık kelimesini açıklarken, herhangi bir hastalığın veya sakatlığın bulunmayışı olarak değil; fiziki belirtilerin yanında ruhsal ve sosyal yönden de tam bir iyilik hali olarak betimlemektedir (WHO, 1946). Hastalık kelimesinin anlamı; Eski Fransız ve Latin dillerindeki “rahatsızlık” yani kolaylığın olmayışı ve yer darlığı sözcüklerinden türetildiğine inanılmaktadır (Boyd, 2000). TDK (2020)’ya göre ise hayat sahiplerinde meydana gelen bazı başkalaşımalar neticesinde oluşan değişiklikler, zihinsel olarak bozulma ve nebatlarda oluşan başkalaşımardır.

Epidemi; belirli bir bölgede bulaşıcı bir hastalığın salgına dönüşmesi olarak tanımlanırken, Pandemi; belli bir bölgenin ötesine yayılan ve geniş bir nüfusu hatta tüm insan ırkını etkileyen bir salgın olarak ifade edilmektedir (Aslan, 2020; Merriam-Webster, 2020).

Salgın hastalıklar, geçmişten günümüze kadar bütün insanlık için bir sorun olmuştur, çünkü yalnızca hastalığın bulaştığı kişileri değil, bütün toplumu etkilemektedir. Salgınların bu kadar hızlı yayılmasının nedenleri arasında mikroorganizmalarında insanlar gibi modern teknolojiye ve ulaşım olanaklarından yararlanıyor olmasıdır.

İnsanlık tarihinde çok geniş alanlara yayılan, toplu ölümler gerçekleştirmiş ve önemli ölçüde sağlık sorunları oluşturmuş sayısız denilecek kadar çok, pandemi yaşandığı görülmektedir. Britanya Adalarında etkili olmuş 664 Vebası (MÖ 668-664), Avrupa’da yaşanmış Justinianus Veba Salgını (MÖ 542-541), Atina’da yaşanmış Antoninus Vebası (429-426), Kıbrıs Vebası (MÖ 266-250), Avrupa, Asya ve Kuzey Afrika’da etkili olmuş Antoninus Vebası (180-165) gibi milattan önce gerçekleşen ve kayda alınan salgınların yanında, her yüzyılda önemli derecede etkiler oluşturmuş salgınların da olduğu bilinmektedir (Aslan, 2020).

Tüm dünyada Covid-19 salgını halen daha devam etmekte olduğu için sonuçlarını öngöremiyor, sadece tahminlerde bulunuyor ve tedavisini bulmak için çaba sarf edilmektedir. Covid-19’un sonuçlarını görebilmemiz için uzun yıllar geçmesi gerek ve böylece tam etkisinin ve zararlarının neler olduğu hakkında bilgi sahibi olunabilir. Buna

karşın dünya tarihinde yaşanmış daha önceki hastalıkları ve salgınları inceleyip bu salgın hakkında da bazı çıkarımlarda buluna bilinir. Aşağıda yaşanmış bazı salgın hastalıklarına değinilmiştir.

2.1.1. Veba Salgınları

Kara veba olarak da adlandırılır. Başlangıç yerinin Çin ve Asya'nın güney batısı olduğu, 1347-1351 yıllarında Avrupa'ya ulaşarak önemli ölçüde yıkıma yol açan büyük veba salgını olarak da bilinen salgındır. Bu salgında belirti olarak kasıklarda şişmeler meydana gelirken, 19. yüzyılda Asya'da görülen veba salgınında aynı belirtiler görülmemiştir. Kasıklardaki şişmelerin başka hastalıklarında belirtisi olabileceği için Kara Ölüm'ün bir veba salgını olup olmadığı tartışılmakta ve salgının nedenleri hala daha araştırılmaktadır. Salgın sebebiyle sadece 14. yüzyılda 200 milyon kişi hayatını kaybetmiştir. Bu salgınlarında Avrupa nüfusunun yaklaşık %66'sının hayatını kaybettiği düşünülmektedir. Bu salgın sürecinde, kralların ve aile bireylerinin öldüğü, toplumsal sonuçlarının acı verici olduğu, kıtada yaşayan Müslümanlara ve Yahudilere işkencelerin yapıldığı bir salgın sürecinin olduğu görülmüştür (Koronavirüs Pandemisi, 2020).

Vebanın tarihte kaydedilen ilk pandemisi yani ilk veba salgını Mısır'da 541 yılında gerçekleşmiştir. Sosyal hayatı her yönden etkisi altına alan salgının, aynı zamanda Bizans İmparatorluğu'nun zayıflamasında da etken rol oynamıştır (Parıldar, 2020).

Tarihte yaşanan veba salgınlarının ikincisi ise “kara ölüm” adıyla ün salmıştır. Hastalığa kara veba denmesinin sebebi ise hastalık sebebiyle hastanın vücudunda meydana gelen siyah şişliklerin olmasından kaynaklanmaktadır. 1950'li yıllardan sonraki koruyucu hekimlik önlemleri başlatılması ve antibiyotiklerin kullanılmaya başlanması sayesinde bu hastalığın yavaşlatıla bilindiği görülmektedir (Parıldar, 2020).

2.1.2. SARS (Şiddetli Akut Solunum Yolu Sendromu) Salgını

Koronavirüsün (SARS-CoV) sebep olduğu bir solunum yolu hastalığıdır. İnsanlar arasından bulaşım damlacık yoluyla gerçekleşir. Hong Kong'da başlayan salgın Kasım 2002, Haziran 2003 yılları arasında gerçekleşmiştir. SARS salgınında dünya genelinde 8.422 vaka ve 916 ölüm gerçekleşmiştir. Salgın otuz yedi ülkeye yayılmış, hastalığa yakalananların %50'si 65 yaş ve üzerinde olmuştur (Parıldar, 2020).

2.1.3. MERS (Orta Doğu Solunum Yolu Sendromu) Salgını

Yakın temas yoluyla kişiden kişiye bulaşan ve ateş, öksürük ve nefes darlığı ile kendini gösteren bir MERS-CoV enfeksiyonudur. Her yaşta görülebilmektedir (Öysul, 2015). İlk olarak Eylül 2012'de Suudi Arabistan'da görüldüğü bildirildi, ancak geriye dönük araştırmalar, bilinen ilk vakaların Ürdün'de Nisan 2012'de meydana geldiğini göstermiştir.

2.1.4. Kolera Salgını

Vibrio cholerae bakterilerinin neden olduğu bağırsak enfeksiyonu nedeniyle akut ve şiddetli ishal ile gerçekleştiği belirtilmektedir. 1817'de Japonya'da, 1826'da Moskova'da, 1831'de Berlin, Paris ve Londra'da, 1892'de Hamburg ve Kanada'da kolera salgınları meydana geldiğini ve bu salgın sürecinde binlerce insanın hayatını kaybettiği belirtilmektedir. Türkiye'deki en büyük kolera salgını 1912-1913 Balkan Savaşları sırasında görülmüş ve hastalıktan çok sayıda asker hayatını kaybettiği görülmektedir (Aslan, 2020).

2.1.5. AIDS (Acquired İmmun Deficiency Syndrome) Salgınları

İnsan immün yetmezlik virüsü (HIV), vücudun kendi bağışıklık hücrelerine, özellikle CD4'e saldırarak bir enfeksiyon paterni oluşması sonucunda oluşan bir hastalıktır. İlk olarak 1976 yılında Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde görülen HIV/AIDS, 1981'den bu yana 36 milyondan fazla insanı hayatının kaybetmesine neden olduğu görülmektedir. 2017 yılında yaklaşık 1,8 milyon kişinin HIV ile enfekte olduğu, toplamda ise 36,9 milyon kişinin enfekte olduğu bildirilmektedir. HIV ile ve 940.000 kişi AIDS ile ilgili hastalıklardan hayatını kaybetmiştir. Kontrol ve tedavideki dikkat çekici başarılarla rağmen her yıl 1 milyon kişinin HIV/AIDS'ten öldüğü bilinmektedir. Afrika'da en çok 15 ila 24 yaş arasındaki çocuklarda ve genç kadınlarda görülmektedir. Nüfusun %5'inin enfekte olduğu ve 31 ila 35 milyon insanın bulunduğu Sahra altı Afrika'sında, yaklaşık 21 milyon enfekte insan hayatına devam etmeye çalışmaktadır (Parıldar, 2020).

2.1.6. İspanyol Gribi

1918-1920 yılları arasında H1N1 virüsünün ölümcül bir alt türü kaynaklı bir grip salgınıdır. 18 ay içinde 100 milyona yakın insanın (dünya nüfusunun %15'inin) ölümüne sebep olan, tarihte bilinen en büyük salgındır. Salgının özelliği, zayıf, yaşlı ve çocuklardan çok, sağlıklı genç erişkinleri ölümcül etkilemiş olmasıdır. Birinci Dünya Savaşı'nın son günlerinde dünyayı etkisi altına almış, dört yıl süren savaşın sona ermesinde önemli bir etken olmuştur. Açılan bazı toplu mezarlardan alınan örnekler, hastalığın domuz gribine sebep

olan H1N1 virüsü kaynaklı olduğunu göstermiştir. Salgın İspanya’da başlamamasına rağmen İspanyol gribi olarak adlandırılması, İspanya’nın, Birinci Dünya Savaşı’nda yer almamış olmasına ve sansür nedeniyle diğer Avrupa devletlerinde salgından söz edilmemesine, salgını ilk kez İspanyol basınının gündeme getirmesine bağlanmaktadır (Koronavirüs Pandemisi, 2020).

2.1.7. Çiçek Hastalığı Salgını

Her yaş ve cinsiyetten insanı etkileyen ateşli, şiddetli, bulaşıcı bir hastalıktır ve irinle dolu kabarcıklar dökerek yüzde yara izleri bırakır. Hastalığın aşısı, çiçek aşısına öncülük eden yöntemler gözlemlenerek 18. yüzyılda İstanbul’da bulunmuştur (Aslan, 2020).

Bu hastalık daha çok çocuklarda sıkça görülür. Majör ve minör olmak üzere iki çeşit variola (çiçek) vardır, birincisi ikincisinden daha yüksek ölüm oranına sahiptir. Çiçek hastalığına neden olan ajan, çiçek hastalığı virüsleri grubundan bir virüstür. Patojen yaralarda bulunur, hastaya yaklaşılarak, sinekler ve enfekte hava solunması yoluyla hastanın eşyaları aracılığıyla bulaşır. 20 milyondan fazla insanın bu hastalıktan öldüğüne inanılıyor. Büyük salgınlara neden olan ve birçok insanın ölümüne neden olan çiçek hastalığı, 1 ile 20 yıl arasında bağışıklık ile görünmez hale gelmiş, bu nedenle çiçek aşısı zorunlu aşı programından muaf tutulmuştur (Aslan, 2020).

2.1.8. Tüberküloz Salgınları

Neden olan basili (*Mycobacterium tuberculosis*) ilk tespit eden Robert Koch, bu çalışmasıyla 1905 yılında Nobel Tıp Ödülü’nü kazanmıştır. Tüberkülozun tarihi insanlık tarihi kadar eskidir. Beş bin yıllık Mısır mumyaları incelendiğinde bazı kişilerin tüberkülozdan öldüğü tespit edilmiştir. Antik Yunan döneminde M.Ö. 5. yüzyıla ait bir belgede Hipokrat, bu hastalığın o dönemde birçok ölüme neden olduğunu ve gençlerde daha yaygın olduğunu kaydetmiştir (Irwin, 2016). 17. yüzyılda Avrupa’da patlak veren ve yaklaşık 200 yıl süren salgında çok sayıda kişinin hayatını kaybettiği belirtilmektedir. Tarihte “Büyük Beyaz Veba” olarak da anılmıştır (Nikiforuk, 2018). Tüberküloz, bulaşma yolunun ve direnç gelişiminin anlaşılmasına rağmen, etkin tedavi stratejileri ve aşılar sayesinde sayısı azalmakla birlikte önlenabilir ölüm nedenleri arasında ilk sıralarda yer almaktadır (Parıldar, 2020).

2.1.9. Tifo Salgınları

Hastalık patojen *Salmonella typhi*'nin kontamine içme suyu ve kontamine gıda yoluyla vücuda girmesinden 7-15 gün sonra ortaya çıkar. Bakteriler hastanın dışkıсында, idrarında, kanında, tükürüğünde veya döküntülerinde bulunabilir. Her yıl dünya çapında yaklaşık 20 milyon tifo vakası ortaya çıkarken, bu vakaların 200.000'i ölümle sonuçlanmaktadır (CDC, 2011).

Tifo ile mücadele, içme ve sanayi sularının kontrolü, gıda hijyeni ve sağlıklı beslenme, kanalizasyon ve kanalizasyon altyapısının hijyen kurallarına uygun olarak kontrol edilmesini, sıvıların ve antibiyotik tedavisini kapsamaktadır. Endemik ülkelere seyahat etmeden önce bir tifo aşısı yapılması önerilir, ancak bu aşının koruması tam değildir (WHO, 2020a).

2.1.10. Domuz Gribi

Hastalığı *Orthomyxoviridae* ailesine ait bir virüs yapmaktadır. Hastalık tıpta "swine influenza virus" sözcüklerinin baş harfleri ile (SIV) tanımlanır. Bilinen SIV tipleri çoğunlukla *Influenzavirus A*, ender olarak *Influenzavirus C* tipindedir. Aşısı mevcuttur, ancak SIV, yapısını insandan insana bulaşabilecek şekilde sürekli değiştirmektedir. En yakın 2009 yılında görülmüştür. Bu salgına influenza A virüsünün alt türlerinden H1N1 sebep olmuştur. 1976 ve 1988 yılı salgınları virüse karşı duyarsızlığa yol açmıştır. Bu salgında 1 kişi hastalıktan, 25 kişi ise aşının yan etkilerinden hayatını kaybetmiş, bu sebeple 1976 salgını "domuz gribi fiyaskosu" olarak tanımlanmıştır. 1988 salgını da benzer sonuçlar göstermiş, sadece bir kadın ve doğmamış bebeği hayatını kaybetmiştir. Ancak 2009 yılındaki salgın, Meksika'dan başlayıp 191 ülkede bilinen yaklaşık 800 bin kişiye bulaşmış, 8238 kişinin H1N1 virüsü nedeniyle ölümüne yol açmıştır. Kümes hayvanları ve domuzlarla yakın ve korumasız şekilde temasta bulunanlar enfeksiyon kapabilmektedir (Kara, 2010).

2.1.11. Kuş Gribi

Virüs kaynaklı ölümcül bir hayvan hastalığıdır, *Avian Influenza*, *Pestis Avium*, *Bird Flu*, *Avian Flu*, *Tavuk Vebası* olarak da bilinir. Virüsün H5N1 adlı türevi insanlar için ölümcül olabilmektedir. Ateş, öksürük, boğaz ağrısı, kas ağrıları ve akciğerde ağrı görülür. Zatürre, solunum sıkıntısı ve ölümle sonuçlanabilmektedir. Hücrelere yeterli oksijen giremediği için vücut morarmaya başlar, bu yüzden "mavi ölüm" de denilmektedir. 1918-1919 yıllarındaki H1N1 pandemisinin 40-50 milyon kişinin ölümüne neden olduğu tahmin

edilmektedir. Halen dünya üzerinde H3N1 ve H1N1 virüsleri birlikte dolaşmakta, bu sebeple yeni pandemiler kaçınılmaz gibi görünmektedir. Son olarak kuş gribi 2005-2008 yılları arasında ortaya çıkmıştır. Aşılama ile korunma sağlanır. Hastalığa yakalanan hayvanların itlafı gerekir. Ugradıkları sık ve kalıcı antijen değişimleri sebebiyle influenza virüs aktivitesi sürekli izlenmek ve grip aşılarının bileşimi her yıl güncellenmek zorundadır (Koronavirüs Pandemisi, 2020).

2.2. Covid-19

Koronavirüs'ler (CoV), soğuk algınlığından ağır solunum yetmezliği MERS-CoV, SARS gibi daha ciddi hastalıklara kadar çeşitli hastalıklara neden olan büyük bir virüs ailesi olarak bilinmektedir. Günümüze kadar çoğunlukla Koronavirüs'lerin pek çok alt tipi insanlarda soğuk algınlığına neden olmakta iken 31 Aralık 2019'da Çin'in Hubei eyaletinin Wuhan şehrinde yeni tip Koronavirüsün insanlarda hastalık yaptığı saptanmış ve hastalığın adı COVID-19 olarak kabul edilmiştir. Yeni tespit edilen COVID-19 virüsü hakkında yeterli bilgi olmadığı için tedavisinde zorluklar yaşanmış, hastalık hızla yayılmıştır. Hastalığın kıtalar arasında yayılması ve pek çok ülkede ciddi boyutlara ulaşması nedeniyle Dünya Sağlık Örgütü bu salgını "pandemi" olarak kabul etmiştir (Til, 2020).

Çin'in Wuhan kentinde bilinmeyen bir hastalık tespit edildiğine dair açıklama, ilk olarak 31 Aralık 2019'da Çin'de ki Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) ofisine yapılmıştır. Ancak yalnızca çıkış noktasıyla sınırlı kalmayan bu bilinmeyen hastalık, zamanla yayılmasını sürdürmüş ve 30 Ocak 2020'ye gelindiğinde DSÖ tarafından uluslararası halk sağlığı acil durumu ilan edilerek tüm dünya ülkelerinde tedbir alınması sağlanmıştır. 11 Mart 2020'ye gelindiğinde ise, artık bu bilinmeyen hastalık pandemi olarak tanınmıştır (WHO, 2020b). Bu salgının sebep olduğu ilk ölüm, Çin'de 11 Ocak 2020'de gerçekleşmiştir. Çin dışında yaşanan ilk ölüm ise 2 Şubat 2020 tarihinde Filipinler'de görülmüştür (Secon vd., 2020).

1 Aralık 2019'da Çin'in Hubei bölgesinin başkenti olan Wuhan kentinde ortaya çıkan 2019-2020 Koronavirüs (Covid-19) pandemisi (Wikipedia, 2020a), küresel düzeyde sağlık başta olmak üzere, ekonomi sosyal yaşam ve eğitim uygulamaları üzerinde çok önemli değişimlere ve etkilere neden olmuş ve DSÖ (WHO, 2020c) tarafından 11 Mart 2020'de küresel bir pandemi olarak ilan edilmiştir. DSÖ'nün (WHO, 2020d) verilerine göre 29 Nisan 2020 tarihi itibarıyla tüm dünyada 213 ülkede veya bölgede, toplam 2.995.758 kişide tespit edilen pandemi, 204.987 kişinin ölümüne neden olmuştur. Sağlık Bakanlığı (2020)

verilerine göre, 29 Nisan 2020 tarihi itibarıyla Türkiye’de 117.589 kişide tespit edilen pandemi, 3.081 kişinin ölümüne neden olmuştur.

Sağlık Bakanlığı (2021), 1 Haziran 2021 verilerine göre Türkiye’de 54.362.791 kişiye test yapılmış, 5.256.516 kişinin test sonucu pozitif çıkmış, 47.656 kişi vefat etmiş ve 5.124.081 kişi hastalıktan kurtularak iyileşmiştir.

2.3. Covid-19’un Dünya Geneline Tarihsel Olay Sıralaması

31 Aralık 2019’da DSÖ’nün Çin Ülke Ofisi (WHO), 31 Aralık 2019 ve 5 Ocak 2020’de Çin’in Hubei Eyaleti, Wuhan Şehrinde menşei bilinmeyen salgın vakalarını bildirdiği görülmektedir. Başlangıçta 2019-nCoV olarak bilinen bu hastalık daha sonra Covid-19 olarak adlandırıldı ve Çin’in Wuhan kentinde ortaya çıktıktan sonraki üç ay içinde dünyaya yayılmış olduğu görülmektedir (WHO, 2020e). Koronavirüs hastalığının ilk tespit edilen zamandan 12 Mayıs’a kadar olaylar silsilesi aşağıda sıralandığı gibidir (Budak ve Korkmaz, 2020; Euronews, 2020; Unescwa, 2020);

31 Aralık 2019 tarihinde DSÖ’ne Çin’de zatürre olarak belirtilen ilk vakalar görüldü.

5 Ocak 2020 tarihinde DSÖ tarafından ilk kez hastalık salgın olarak adlandırıldı.

10 Ocak 2020 tarihinde SARS/MERS gibi virüslere dayandırılarak koronavirüsle ilgili bir rehber hazırlandı.

11 Ocak 2020 tarihinde bu hastalıktan yaşanan ilk can kaybı gerçekleşti.

13 Ocak 2020 tarihinde Tayland’da ilk kez koronavirüs hastalığı görüldü ve Çin haricinde başka bir ülkede yaşanan ilk vaka oldu.

21 Ocak 2020 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri ilk koronavirüs vakasını duyurdu.

23 Ocak 2020 tarihinde Çin’in Wuhan şehri artmakta olan vakalar nedeniyle karantinaya alındı.

31 Ocak 2020 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri, Çin’e iki hafta içerisinde seyahat eden kişilere kısıtlama getirdi.

02 Şubat 2020 tarihinde Filipinler’de koronavirüs nedeniyle ilk can kaybı gerçekleşti. Bu Çin dışında yaşanan ilk ölüm oldu.

04 Şubat 2020 tarihinde The Diamond Princess adlı gemide bulunan kişilere yapılan koronavirüs testleri pozitif çıktı.

07 Şubat 2020 tarihinde koronavirüsü tanımlayan ilk kişi olan Dr. Li Wenliang koronavirüs nedeniyle hayatını kaybetti. Dr. Li Wenliang 2019 yılının Aralık ayında meslektaşlarını salgın konusunda uyardığında salgın henüz resmi olarak kabul edilmemişti.

09 Şubat 2020 tarihinde koronavirüs kaynaklı yaşanan can kaybı sayısı, SARS salgınında yaşanan toplam can kaybı sayısını geçti.

11 Şubat 2020 tarihinde bu hastalığa Covid-19 ismi verilerek artık bu şekilde anılmaya başlandı.

14 Şubat 2020 tarihinde Afrika kıtasındaki ilk koronavirüs vakası Mısır'da görüldü. Ve yine aynı tarihte Asya kıtası dışındaki ilk can kaybı Fransa'da gerçekleşti.

17 Şubat 2020 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü bir açıklama yaparak insanların toplu alanlarda bir araya gelmemesi noktasında uyarılarda bulunarak kamuoyuna bilgi verdi.

19 Şubat 2020 tarihinde ilk koronavirüs vakası gerçekleşen bir diğer ülke İran oldu.

22 Şubat 2020 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü'nün Afrika Direktörü Covid-19'a karşı bir strateji toplantısı yapmak için çağrıda bulundu.

24 Şubat 2020 tarihinde Avrupa kıtasında en çok etkilenen ülke olarak liste başına yerleşen ülke İtalya oldu.

26 Şubat 2020 tarihinde Latin Amerika'da ki ilk koronavirüs vakası Brezilya'da tespit edildi. Böylece Latin Amerika'da koronavirüsten kaçamadı.

29 Şubat 2020 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri, ülke genelinde uygulanacak olan uçak seyahatlerine uçuş yasakları getirdi

03 Mart 2020 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü, tıbbi kıyafetler konusunda duyulan ihtiyacı gidermek için bu ürünlerin üreticilerine üretimlerini %40 artırmaları konusunda çağrıda bulundu.

05 Mart 2020 tarihinde Suudi Arabistan'da koronavirüs ile tanışarak ilk vakasını kamuoyuna duyurdu.

07 Mart 2020 tarihinde Covid-19 virüsünün toplamda 100 ülkeye bulaşarak yayıldı açıklandı.

08 Mart 2020 tarihinde Lombardiya bölgesinin genel karantinaya alındığını İtalya ilan etti.

10 Mart 2020 tarihinde Lombardiya bölgesinde gerçekleştirilen karantina uygulaması tüm ülkeyi kapsayacak şekilde uygulanarak İtalya tamamen karantinaya alındı.

11 Mart 2020 tarihinde Türkiye’de ilk kez Covid-19 hastalığı görüldü ve böylece Türkiye’de koronavirüs ile tanışmış oldu.

13 Mart 2020 tarihinde Birleşmiş Milletler, “Dayanışma Müdahale Fonunu” açıkladı.

14 Mart 2020 tarihinde İspanya’nın karantina kararı almasını gerektiren vaka sayısında rekor bir artış yaşandı.

15 Mart 2020 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri’nde yapılan açıklamayla 50 kişi ve üzeri katılımcının bulunduğu tüm etkinliklerin 8 hafta boyunca yasaklandığı duyuruldu.

16 Mart 2020 tarihinde Almanya ve Kanada aldığı kararla sınırlarını komşu ülkelere kapattığını duyurdu. Fransa, koronavirüs önlemlerini arttırarak zorunlu haller dışında evden çıkılmaması yönünde karar aldı.

16 Mart 2020 tarihinde ilk defa deneysel olarak aşılama yapıldı.

17 Mart 2020 tarihinde Avrupa Birliği, aldığı kararla 30 günlük seyahat kısıtlamasını uygulayarak yürürlüğe koydu.

19 Mart 2020 tarihinde Çin ilk kez yeni bir koronavirüs vakası bildirmedi.

21 Mart 2020 Tarihinde Sri Lanka ve Ürdün sokağa çıkma yasağı ilan ettiler.

22 Mart 2020 Singapur’da yaşanan ilk can kaybının ardından ülke genelinde seyahat kısıtlamaları getirildi.

23 Mart 2020 Dünya Sağlık Örgütü, yaptığı duyuruyla koronavirüs vakalarının dünya genelinde 300 bini geçtiğini duyurdu.

24 Mart 2020 tarihinde yapılması planlanan Tokyo Olimpiyatları, 2021 yılının yazına ertelendi. Dünya Sağlık Örgütü sözcüsü, Amerika Birleşik Devletleri’nde ki vaka sayılarındaki artışın endişe verici seviyelere çıktığını ve Amerika Birleşik Devletleri’nin koronavirüs pandemisinin yeni merkezi haline gelme potansiyelinin olduğunu belirtti.

27 Mart 2020 tarihinde İngiltere Başbakanı Boris Johnson’ın koronavirüs testinin pozitif çıktığı açıklandı.

29 Mart 2020 tarihinde yapılan açıklamayla dünya çapındaki can kayıplarının sayısının 30 bini geçtiği belirtildi.

30 Mart 2020 tarihinde yapılan açıklamada Nijerya ve Rusya’da sokağa çıkma yasaklarının ilan edildiği duyuruldu. İspanya, Amerika Birleşik Devletleri ve İtalya’da gerçekleşen koronavirüs vaka sayıları Çin’i aştı.

02 Nisan 2020 tarihinde Sağlık Sistemi Müdahale Monitörü devreye sokuldu. Bu sistemin amacı, Avrupa genelinde sağlık otoritelerinin koronavirüs pandemisini nasıl yönettiğini takip etmektir.

06 Nisan 2020 tarihinde Avusturya hükümeti yaptığı açıklamayla Nisan ayı ortasında başlatmayı düşündüğü normalleşme planını açıkladı. Aynı tarihte, Çin’de ilk kez yeni bir koronavirüs vakası görölmediği bildirildi.

09 Nisan 2020 tarihinde IMF yaptığı açıklamada koronavirüs salgını sebebiyle tüm dünyada iktisadi göstergelerin tersi yönde olacağını açıkladı.

11 Nisan 2020 tarihinde yapılan açıklamayla İran, devlet dairelerini hizmete açacağını duyurdu.

14 Nisan 2020 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü, Afrika ülkelerine hayati önem taşıyan tıbbi malzeme temini sağladı. İtalya’da bazı mağazaların açılmasına izin verildi. Amerika Birleşik Devletler Başkanı Donald Trump, ABD’nin Dünya Sağlık Örgütü’ne yaptığı fon aktarımını sonlandırma planını açıkladı.

15 Nisan 2020 tarihinde toplam koronavirüs hasta sayısı 2 milyonun üzerine ıktı.

16 Nisan 2020 tarihinde Avrupa Birliği Komisyonu, İtalya’ya salgından dolayı destek vermediği için özür açıklamasında bulundu.

24 Nisan 2020 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Ofisi koronavirüs salgını ile mücadele için tüm dünyada uygulanan tedbir amaçlı kısıtlamaların kaldırılması için rehber yayımladı.

27 Nisan 2020 tarihinde İtalya hükümeti, yaptığı açıklamayla 04 Mayıs 2020 tarihinden sonra yeme içme sektörünün paket servis yapabileceğini duyurdu ve parkların açılabilereğini belirtti. Bunu 18 Mayıs 2020’de kütüphanelerin, müzelerin ve mağazaların açılmasının takip edeceğini bildirdi. Dünya genelinde toplam koronavirüs sayısı 3 milyonu geçtiği, Dünya Sağlık Örgütünün yaptığı açıklamayla pandeminin sonuna gelinmediğini

önemli bir şekilde belirttiği belirtilmiştir. Ayrıca bu dönemde Rusya’da ki koronavirüs hasta sayısının Çin’i geçtiği görülmüştür.

28 Nisan 2020 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri’nde görülen koronavirüs vaka sayısı 1 milyonu geçti. Fransa, 11 Mayıs 2020 tarihinden itibaren önlemlerini kademeli bir şekilde azaltılacağını duyurdu.

30 Nisan 2020 tarihinde Güney Kore’de yeni vakanın görülmediği ilk gün oldu. Almanya kiliselerin, hayvanat bahçelerinin, müzelerin açılacağını açıkladı. Amerika Birleşik Devletleri’nde işsizlik maaşı almak için başvuran insanların sayısı 30 milyonu aşmıştır.

01 Mayıs 2020 tarihinde Çin’de parklar ziyarete açılacakken, fiziksel mesafe korunmasının ve ateş ölçümlerinin sürdürüleceği belirtilmiştir.

05 Mayıs 2020 tarihinde Birleşik Krallık, ülkede yaşanan 30 binden fazla can kaybıyla Avrupa’da ki koronavirüs nedeniyle en yüksek can kaybı yaşandı.

06 Mayıs 2020 tarihinde Polonya yaptığı açıklamayla başkanlık seçimlerinin koronavirüs nedeniyle ertelendiğini açıklanmıştır.

08 Mayıs 2020 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü, bildirdiği raporda Afrika Kıtasında bu yıl içerisinde Covid-19 sebebiyle yaşanacak can kaybının 83 bin ile 190 bin arasında olacağını, yaklaşık olarak 44 milyon kişinin de virüs nedeniyle hastalanabileceğini belirtmiştir.

Dünya Sağlık Örgütü’nün verilerine göre, toplam görülen vaka sayısı 170.812.850’dir. 1.581.509.628 doz aşı uygulanmış ve 3.557.586 kişi Covid-19’dan hayatını kaybetmiştir (WHO, 2021).

2.4. Covid-19 Pandemisinin Türkiye Geneline Tarihsel Olay Sıralaması

Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı tarafından yayınlanan ve günlük olarak güncellenen bilgi formunda belirtildiği üzere; Türkiye’de korona hastalığının ilk olarak tespit edildiği tarih 11 Mart’tır (T.C. Sağlık Bakanlığı, 2020b).

Türkiye’de yapılan test sayısının 12 Mayıs 2020 tarihinde bir milyon testi geçmiştir. Yapılan testler sonucunda rastlanılan korona vaka 141 binin üzerinde olmuştur. 12 Mayıs’ta vefat sayısı da 3 binin üzerinde olduğu belirtilmektedir (T.C. Sağlık Bakanlığı, 2020a). Salgın sürecinde olaylar silsilesi aşağıda sıralandığı gibidir

10 Ocak 2020’de Sağlık Bakanlığı’nın koordine etmesiyle, Koronavirüs Bilim Kurulu ve Operasyon Merkezi kuruldu.

14 Ocak 2020’de hastalıkla ilgili elde olan bilgilerin tek elden toplanabilmesi için, Covid-19 rehberi hazırlandı.

23 Ocak 2020’de Bilim Kurulunun tavsiyesi doğrultusunda Wuhan uçuşları durduruldu. Çin’den gelecek olan tüm uçuşlar için ise bazı önlemler alındı, bu önlemlerin başında termal kameralarla tarama yapılması kararı alındı. Ayrıca, Covid-19 virüsüne yakalandığına dair belirti gösteren herkesin karantinaya alınması kararlaştırıldı.

31 Ocak 2020’de Çin’e, koronavirüs salgınıyla mücadelede sırasında kullanılması için tıbbi malzeme gönderildi.

04 Şubat 2020’de alınan önlemler doğrultusunda öncelikli olarak vakaların görüldüğü ülkelerden gelen yolculara ülkeye girerken, termal kameralar eşliğinde gözlemde tutulmalarına başlandı.

05 Şubat 2020’de Çin ile Türkiye arasındaki bütün uçuşların durdurulduğu açıklandı.

23 Şubat 2020’de İran ile Türkiye arasındaki karayolu gümrük kapılarının kapatıldığı açıklandı.

29 Şubat 2020’de Türkiye ile Güney Kore, İtalya ve Irak arasındaki tüm gidiş-gelişlerin durdurulduğu açıklandı.

11 Mart 2020’de Türkiye’de ilk kez Covid-19 pozitif durumu tespit edildi.

12 Mart 2020’de bütün eğitim kademelerinde okullar tatil edilerek eğitimlere ara verildiği açıklandı.

13 Mart 2020’de Diyanet İşleri Başkanlığı’nın yapmış olduğu açıklama doğrultusunda toplu olarak bir araya gelmeyi önlemek amacıyla Cuma namazlarının camilerde kılınmaması gerektiği karar alınarak açıklandı.

15 Mart 2020’de eğlence mekânları geçici süreyle kapatıldı. Yine aynı tarihte koronavirüs vaka sayılarında atış meydana gelen İspanya, Almanya, Fransa, Norveç, Danimarka, Avusturya, , Belçika, İsveç ve Hollanda ile karşılıklı olarak uçuşların durdurulduğu açıklandı.

16 Mart 2020’de spor müsabakalarının oynanması sırasında seyirci alımı kısıtlandı ve müsabakaların seyircisiz oynanacağı ve camilerde namaz ibadetinin cemaatle yapılmasına ara verildi.

17 Mart 2020’de Türkiye’de koronavirüs nedeniyle ilk can kaybı yaşandı. Aynı tarihte; İrlanda, İngiltere, Suudi Arabistan, İsviçre, Birleşik Arap Emirlikleri ve Mısır ile olan uçuşlara durdurulma kararı alındı. İran’a, koronavirüs salgınıyla mücadele sürecinde kullanılmak üzere, tıbbi malzeme gönderildi.

20 Mart 2020’de Cumhurbaşkanlığının yayınladığı genelgeyle insanların toplanmasını gerektiren bilimsel, sanatsal, kültürel ve benzeri faaliyetlerin ertelendiği açıklandı. Aynı tarihte, bazı hastaneler Sağlık Bakanlığı tarafından pandemi hastaneleri olarak ilan edildi. Bünyesinde göğüs hastalıkları, iç hastalıkları, enfeksiyon hastalıkları ve klinik mikrobiyoloji uzmanı doktorlardan en az iki tanesinin bulunduğu üçüncü seviyede yetişkin yoğun bakım ünitesi bulunan bütün hastaneler pandemi hastanesi olarak kabul edildi.

21 Mart 2020’de Koronavirüsün tespitini yapan test merkezleri sayısı 73’e çıkartıldı. Yine aynı tarihte; kronik hastalığı bulunanlara ve 65 yaş üstü olan kişilere sokağa çıkma durumlarına sınırlama getirildi. Hayat Eve Sığar kampanyasının başlatılmasıyla evden çıkılması gerekmiyorsa evde kalınması, eğer evden çalışılabiliyorsa da işlerini evden yürütmesi yönünde çağrılar yapıldı. Kuaför, berber ve güzellik merkezlerinin açık tutulmasına ilişkin geçici süreliğine kapatılma kararı alındı. Yiyecek hizmeti veren restoran, lokanta gibi işyerlerinin sadece paket servis verebilecekleri yönünde kısıtlamalar getirilerek açıklamalar yapıldı.

22 Mart 2020’de devlet memurluğu statüsünde kamu personeli olanlar için çalışma saatlerinde esnek çalışma saatleri getirildi. Toplu taşımada ise taşıtın kapasitesi olan kişi sayısının yarısı kadar yolcu alabileceğine karar verildi.

27 Mart 2020’de başlanılan uygulamayla Sağlık Bakanlığı, Türkiye’deki koronavirüs verilerini günlük olarak tablolar şeklinde kamuoyuna açıkladı.

30 Mart 2020’de Cumhurbaşkanlığı tarafından başlatılan Biz Bize Yeteriz kampanyası ile dar gelirli ailelere destek olmak amaçlandı.

03 Nisan 2020’de Türkiye’de içinde 30 büyükşehirin ve Zonguldak şehrinin de bulunduğu toplam 31 şehirde, 15 gün süresi boyunca kısıtlamalar getirilerek şehre giriş

çıkışlar kapatıldı. Aynı tarihte; Sağlık Bakanlığı Bilim Kurulu daha da büyütülerek Toplumda Salgın Yönetimi Kurulu, Halk Sağlığında bulunan öğretim üyelerinin de katılım sağlamasıyla beraber ilk toplantısını gerçekleştirmiş oldu. Yine aynı tarihte; Türk Hava Yolları yurt içinde gerçekleştirmiş olduğu iç hat seferlerini durdurma kararı aldı.4 Nisan 2020’de 20 yaş altında bulunan kişilerin sokağa çıkma durumlarına kısıtlama getirildiği açıklandı.

05 Nisan 2020’de, 20-65 yaş arasında bulunan vatandaşlarımız için ücretsiz maske dağıtılacağı kararlaştırılarak açıklandı.

09 Nisan 2020’de özel hastanelerin Covid-19 tedavisi sürecinde ek ücret almayacağını açıklaması yapıldı. Bunun nedeni olarak koronavirüs pandemisi vakalarındaki hastalığın tanı ve tedavi hizmetinin, acil durum kapsamına girdiğini ve bu kapsam dâhilinde gösterildiği açıklandı.

10 Nisan 2020’de Birleşik Krallığa, salgınla mücadele sürecinde kullanması için tıbbi malzeme gönderildi. 30 büyükşehirimizde ve Zonguldak ilinde geçerli olmak üzere sadece hafta sonunun (11-12 Nisan) kapsandığı sokağa çıkma kısıtlaması ilan edildi. Yaşarın başlamasına son 2 saat kala duyurulması nedeniyle, bu şehirlerde yaşayan insanlar telaşa kapılarak sokaklara akın etti. Özellikle fırın ve marketler gibi temel ihtiyacın karşılanacağı yerlerde uzun kuyrukların oluştuğu görüldü.

15 Nisanda koronavirüs pandemisi sebebiyle, cezaevlerinde bulunan insan sayısını azaltmak amacıyla infaz düzenlemesi yapıldı. Ve bu doğrultuda yaklaşık olarak 90 bin tutuklu ve hükümlünün tahliyesi yapılmaya başlandı.

16 Nisan 2020’de Türkiye Büyük Millet Meclisinin kabul ettiği düzenlemeyle özel sektörün üç ay süreyle işçi çıkaramayacağına dair açıklama yapıldı.

17 Nisan 2020’de İstanbul Valiliğinin yaptığı açıklamayla, koronavirüs salgını sebebiyle aynı günün akşamı saat 23.59’dan sonra şehre deniz yoluyla giriş çıkışların kapatıldığını duyurdu.

19 Nisan 2020’de Türkiye’de görülen toplam koronavirüs vaka sayısının 86 bin 306’ya çıkmasıyla birlikte, Covid-19 virüsünün çıkış yeri olan Çin’i vaka sayısı konusunda geride bıraktı.

20 Nisan 2020’de Türkiye’de gerçekleşen toplam vaka sayısının 90 bin 980, toplam can kaybı sayısının ise 2 bin 140 olduğu bildirildi.

23 Nisan 2020’de Türkiye’deki çocuklar 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nı kısıtlamalar nedeniyle evlerinde kendileri kutlamak zorunda kaldı.

24 Nisan 2020’de Türkiye’de ilk defa bir günde iyileşen hasta sayısı, o gün gerçekleşen koronavirüs vaka sayısının önüne geçti.

26 Nisan 2020’de İsveç’te bulunan vatandaşımız Emrullah Gülüşken koronavirüs tedavisinin yapılmadığı iddiasıyla ambulans uçakla alınıp Türkiye’ye getirildi.

27 Nisan 2020’de Türkiye’de ilk defa, bir günde iyileşen koronavirüs hasta sayısı, o gün gerçekleşen vaka sayısının iki katından fazlasına çıkarak, koronavirüsten iyileşerek tedavi olan toplam hasta sayısı o günden itibaren hızla artmaya başladı.

28 Nisan 2020’de Türkiye tarafından Amerika Birleşik Devletleri’ne, koronavirüs salgınıyla mücadele sürecinde kullanılması amacıyla tıbbi malzeme gönderildi.

30 Nisan 2020’de Türkiye’deki koronavirüs için yapılan testin toplam sayısı 1 milyon 33 bin 617 olurken, toplam gerçekleşen vaka sayısı 120 bin 204, toplam yaşanan can kaybı sayısı 3 bin 174 ve koronavirüs salgınından iyileşen toplam hasta sayısı ise 48 bin 886 olarak belirtilmiştir.

04 Mayıs 2020’de Cumhurbaşkanlığı yaptığı açıklamayla normalleşme planının takvimini kamuoyuna duyurdu. Açıklanan takvime göre, kısıtlamalar devam eden 7 ilimizde seyahat kısıtlamaları kaldırılırken; berber, kuaför ve alışveriş merkezlerinin yeniden açılacağı tarih olarak 11 Mayıs 2020 belirtildi.

05 Mayıs 2020’de önceki açıklamada Temmuz ayının sonunda olacağı açıklanan Yüksek Öğretim Kurumları Sınavının (YKS) bir ay gibi bir süre öne çekilerek Haziran ayının sonunda yapılacağı duyuruldu.

08 Mayıs 2020’de Covid-19 nedeniyle yaşanan can kaybı sayısı ilk defa 50’nin altına düştü. Dünya Sağlık Örgütü’nün Avrupa Bölge Temsilcisi, Türkiye’nin gerçekleştirdiği küresel alandaki iş birliğinden dolayı bu konuda hassasiyet gösteren yetkili makamlara teşekkür etti.

12 Mayıs 2020’de Türkiye’deki koronavirüs için yapılan toplam testin sayısı 1 milyon 440 bin 671, toplam gerçekleşen vaka sayısı 141 bin 475, yaşanan toplam can kaybı sayısı 3 bin 894 ve koronavirüs salgınından iyileşen toplam hasta sayısı ise 98 bin 889 olarak açıklandı.

2.5. Dünyada Eğitim ve Covid-19

Covid-19 ortaya çıktığında, bazı ülkelerde okullar ülke çapında geçici olarak kapatılırken, bazı ülkelerde okullar bölgesel olarak kapatıldı. Nisan 2020 itibariyle, bu kapanışlardan etkilenen öğrenci oranı, dünya çapındaki toplam öğrenci nüfusunun %91,4'üdür. Bu yüzdelik dilim 192 ülkede toplam 1.58 milyon öğrenciye karşılık gelmektedir (ILO, 2020).

Tüm dünyada Covid-19 pandemisi sebebiyle Amerika Birleşik Devletleri, Almanya, Çin, Fransa, İspanya, İtalya Kore ve Türkiye gibi birçok ülke eğitim döneminde yüz yüze eğitim ve öğretime ara verildiği görülmektedir. Giannini ve Lewis'e (2020) göre, okulların kapanması hızlı bir şekilde yayılmakta olan virüsün yayılma hızını yavaşlatarak hem hastalığın yayılmasına engel olacak hem de çok sayıdaki hastayla başa çıkmakta zorlanan sağlık sistemlerinin üzerindeki baskının ve etkinin azaltması konusunda yardımcı olacaktır.

Salgının başladığı tarihten itibaren başta salgının başladığı yer olan Çin'de de olmak üzere ilk başlarda yerel olarak okullar kapatılmıştır. Çin'den sonra bir başka kapanma kararı alan ülke, Çin'in komşusu olan Mongolya olmuştur. Mongolya 27 Ocak 2020 tarihinde kapanma kararı alırken Çin'den farklı olarak ulusal düzeyde bir karar alarak kapanmaların ülke çapında olacağını belirtmiştir (UNESCO, 2020c).

Çin'den sonra salgından en çok etkilenen ülkelerin başında İtalya gelmektedir. 25 Şubat 2020 tarihinde İtalya'nın Lombardiya bölgesinde yerel olarak okulların kapanmasıyla bu ülkede de ilk kez okulların kapanması gerçekleşmiştir. Yerel olarak yapılan bu kapanmanın yeterli olmadığını anlaşılması İtalya hükümetinin bölgeyi karantinaya almayarak koronavirüs salgınının ülke genelinde yayılmasından sonra anlaşılmıştır. Bunun sonucunda ise okulların ülke genelinde kapatılması kaçınılmaz bir hal almıştır. Takvimler 5 Mart 2020 tarihini gösterdiğinde alınan kararlar birlikte İtalya'da da kapanma kararı 15 Marta kadar tüm ülkede okulların kapatılması kararı alınmıştır (Eken vd., 2020).

İtalya'dan sonra ülke genelinde kapatma kararı alan bir diğer ülke de İran olmuştur. UNESCO verilerine göre bu süreçten olumsuz yönde etkilenen öğrencilerin sayısı 18 milyon 635 bin 825 olarak belirtilmiştir (UNESCO, 2020d). İran'dan sonra okulları yerel olarak kapatma kararı alan ülkeler Pakistan ve Afganistan olmuştur. Fakat bu durum uzun sürmeyerek çok kısa bir sürede ülke genelinde okulların kapatılacağı açıklanmıştır. Pakistan'ın kapatma kararı verdikten sonra Kuzey İrlanda, Irak, Vietnam, İngiltere'nin bir bölümü ve ABD de okulları kapatma kararı alırken yerel olarak kapanmaya gitmiştir.

Almanya okulları kapatma kararı almış daha sonra bunu Fransa takip etmiştir. Aynı tarihlerde Azerbaycan, Japonya, Gürcistan ve Ermenistan'da okulları kapatma kararına gitmişlerdir. Bu süre zarfında dünya genelindeki toplam öğrenci sayısı bakımından okullara ara verilerek eğitimde gerçekleşen aksama oranının %20'leri bulduğu görülmüştür. Mart ayının başında salgından etkilenen Hindistan, Ukrayna, Yunanistan ve Portekiz yerel okulları geçici olarak kapanmaya karar vermiştir. Daha sonra Suudi Arabistan genelinde okulları kapatıldığı, Filipinler ve Kamboçya'da da okulların kapatılması kararı verilirken, yerel okullarını kapatan ülkelerde yerel kapanmaların sayısının arttığı veya ülke genelinde okulların kapandığı görülmektedir (UNESCO, 2020c).

11 Mart 2020'de Türkiye'de görülen ilk vakanın hemen ardından ülke genelindeki tüm okullar kapatılmıştır. Başlangıçta bu kapanmanın kısa süreli olacağı duyurulsa da salgının ülke geneline yayılması nedeniyle hem Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) ve Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK), okulların açılmamasına karar vererek eğitime kısa süreli ara verilmiştir (MEB, 2020a; YÖK, 2020a).

Yüzölçümü Amerika ve Rusya'ya göre daha küçük olan Türkiye'de dâhil olmak üzere ülke genelinde birçok ülkede okullar Mart ayı sonuna kadar kapatılmıştır. Bu süre zarfında yerel okulları kapatmaya devam eden ülkeler başta ABD ve Rusya olmak üzere Grönland, Kanada, Brezilya, Yemen, Endonezya ve Malezya'dır. O zaman, 157 ülkede okullar kapatıldı ve bu durumdan dünya çapındaki öğrencilerin %76.3'ünü temsil eden 1.315.965.124 öğrenci etkilendiği belirtilmektedir. 25 Mart 2020 itibariyle etkilenen öğrenci oranı 5 gün öncesine göre %85,6'ya yükseldi. 31 Mart 2020 itibariyle, durumdan etkilenen öğrenci oranı Nisan ortasına kadar değişmeden %91,3'e ulaştı. Nisan 2020'ye kadar ülke çapında okulları kapatan ülke sayısı 192 idi ve 5 ülkede okullar yerel olarak kapatılmış, bu da dünya öğrenci nüfusunun %99,4'ünün veya yaklaşık 1.716 milyar öğrencinin bu durumdan etkilendiğini göstermektedir (UNESCO, 2020c).

2.6. Türkiye'de Covid-19 Sürecinde Eğitim

Türkiye'de okullar başlangıçta 16 Mart - 30 Nisan 2020 tarihleri arasında kapatılmış, ilk ve orta öğretimde açık ve uzaktan eğitim uygulamaları kapsamında 3 TV kanalı ve Eğitim Bilimleri Ağı (EBA) üzerinden eğitime devam edilmesine karar verilmiştir (MEB, 2020b). Pandeminin devam eden etkileri nedeniyle 29 Nisan 2020 tarihli bir kararla okul tatillerinin 31 Mayıs 2020'ye uzatılacağı, uzaktan eğitime devam edileceği belirtilmiştir (Anadolu Ajansı, 2020).

Koronavirüs pandemisi (Covid-19) nedeniyle ön lisans, lisans ve yüksek lisans düzeyinde öğrenim görmekte olan öğrenciler, Üniversite Meclisi kararıyla 2019-2020 Eğitim-Öğretim yılının bahar döneminde öğrenimlerini dondurabilecekleri kararı çıkmış, buna karşın "kayıt altına alınmak" kaydıyla, tartışma ve yeterlilik testlerinin, sınav ve savunmalarının video konferans gibi dijital araçlarla yapılması mümkün kılınmıştır (YÖK, 2020d). Ayrıca hemen hemen tüm kolejler ön lisans ve lisans dereceleri için ara sınavları çevrimiçi olarak yapmaya hazırlanarak çevrimiçi sınav ilkelerini yayınladıkları görülmüştür.

Türkiye’de ilk vakanın açıklanmasından hemen sonra okullar 11 Mart 2020 tarihinde okullara iki haftalık ara vermiş fakat vaka sayıları giderek artmıştır. Vaka sayılarının artmasından dolayı hem Yüksek Öğretim Kurulu hem de Milli Eğitim bakanlığı uzaktan eğitim ile eğitim öğretime devam edeceklerini duyurmuştur. Nitekim TRT, 23 Mart 2020 tarihinde hangi öğrencinin hangi dersi hangi seviyede alacağını duyurarak yayına başlamıştır. Burada da öğrenciler derslerini EBA üzerinden asenkron olarak takip edebilmişlerdi. EBA'ya erişimi olmayan ve evinde bilgisayar ve/veya internet erişimi olmayan öğrenciler için aynı dersler günün belirli saatlerinde TRT kanallarında yayınlanmıştır. Bu sayede internet ve bilgisayar erişimi olmayan ancak evde televizyonu olan öğrenciler derslere rahatlıkla katılım sağlayabilmişlerdir. Ebeveynler için de; "Kriz Yönetimi", "Korkuyu Ortadan Kaldırma", "Oyunlarla İletişim Kurma", "Evde Çocukların Bağışıklığı Nasıl Artırılır" gibi birçok bilgilendirici program yayınlanmıştır. Öte yandan UZEM (Uzaktan Eğitim Araştırma ve Uygulama Merkezi) bulunan üniversiteler bu süreçte daha kolay uyum sağlamıştır. UZEM ve altyapısı olmayan üniversiteler Anadolu Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi ve Atatürk Üniversitesi'nden mevcut uzaktan eğitim materyallerini paylaşarak sistemden yararlanma fırsatı bulmuşlardır. Bu süreçte akademisyenler ve öğrenciler ders materyallerine ücretsiz olarak erişim hakkına sahip olmuşlardır (YÖK ders platformu, 2020). Salgın sürecinde sınavlarını gerçekleştiremeyen üniversitelerin bir kısmı sınavlarını UZEM üzerinden gerçekleştirirken, bir kısmı da ödev ve proje gibi yöntemlerle sınav sürecini tamamlamaya bilmişlerdir (Eken vd., 2020). YÖK, “Küçük değişiklikler çok şey ifade eder” sloganıyla üniversitelere gönderdiği 7 Mayıs 2020 tarihli engelli olan öğrencilere yönelik karar yazıları çıkarttığı görülmektedir. Ayrıca “Sınavlarda Grafik” (YÖK, 2020e) öğretim ünitesi, özellikle üniversite veya ulusal ödev ve proje çalışması (YÖK, 2020f) gibi yöntemleri açıklamıştır.

2.7. Uzaktan Eğitim

Yaşanılan olağanüstü durumlarda tedbirlerin alınması kapsamında insanların bazı davranışlarına kısıtlamalar getirilmiştir. Bu kısıtlamalardan bir tanesi de sokağa çıkmanın kısıtlanmasıdır. Bu tarz kısıtlamaların insan hayatında önemli yer tutan ekonomiyi, sosyal hayatı, eğitim hayatını etkilediği şüphesiz görülmektedir.

Eğitim öğretim faaliyetlerini aksatan koronavirüs pandemisi yüz yüze eğitime ara verilmesine neden olmuştur. Hızla yayılan virüs eğitim öğretimi aksatmasının yanında uzaktan eğitim sistemine de geçmesine neden olmuştur. Uzaktan eğitime geçildikten sonra yeni bir eğitim sistemi arayışı meydana gelmiş olup bununla beraber kısa süreliğine ara verilen eğitimin uzun süreli olarak ara verilmesi tüm dünyada alınan kararlar arasındadır. Uzaktan eğitimin alternatif olarak konuşulduğu ve yüz yüze eğitimin askıya alındığı günlerde uzaktan eğitime adapte olmaya çalışan öğretmen ve öğrenciler yeni sistemden olumsuz bir şekilde etkilenmişlerdir (Kurnaz vd., 2020).

Ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan insan yaşamını etkileyen koronavirüs salgını eğitim faaliyeti yürüten tüm kurumları derinden etkilediği uzaktan eğitim sistemi aracılığıyla görülmüştür. Dünyanın neredeyse üçte ikisini teşkil eden öğrencilerin korona virüsle mücadele kapsamında uzaktan eğitim yoluyla eğitimlerinin devam edilmesine karar verilmiş ve bu kararlar 143 ülkede uygulanmıştır.

Uzaktan öğrenme, yerden ve zamandan bağımsız olarak sunulabilen, bireylere eğitsel materyallerin elektronik ortamda uygun ve esnek olarak yapılandırabilme, güncellenebilme ve farklı teknolojileri öğrenme sürecine katabilme, 7/24 kullanabilme gibi özellikler içeren çağdaş ve etkin bir öğrenme biçimidir (Yamamoto vd., 2020).

Uzaktan eğitim; eğitim hizmetinin daha geniş kitlelere götürülmesi, eğitimde fırsat ve imkân eşitliğinin sağlanması, bireysel ihtiyaçlara göre kolay güncellenebilir olması, eğitim maliyetlerini düşürmesi, farklı mekânlardaki uzmanlardan yararlanabilmesi ve öğrenen merkezli olması bakımından geleneksel yöntemlere göre avantajlı görülmektedir (Cavanaugh, 2001; Mupinga, 2005; Şen vd., 2010).

Eğitim literatüründe her ne kadar eğitim ile ilgili profesyonel öğretim desenleri hazırlansa da öğretmenlerin teknolojiyi kullanamamasından dolayı bu öğretim desenleri uzaktan eğitim sisteminde kullanılamamıştır (Uluslararası Çalışma Örgütü [ILO], 2020). Ayrıca uzaktan eğitim alan öğrenciler arasındaki teknolojik açıdan eşitsizlik yaşanması

(Asandaş ve Hacıcaferoğlu, 2021) nedeniyle de uzaktan eğitim sisteminden yeterince verim alınamamıştır. Bu bağlamda uzaktan eğitime geçildikten sonra pedagojik bilginin yanında teknolojik bilginin ne kadar önemli olduğu bakanlık ve öğretmenlerce anlaşılmıştır (Akkoyunlu ve Bardakçı, 2020).

Uzaktan eğitim, geleneksel yüz yüze öğretimden farklı özelliklere sahiptir. Uzaktan eğitimde öğretmen ve öğrenci ayrı yerlerdedir. Öğretmen ve öğrencileri bir araya getirmek ve dersin içeriğini sunmak için iletişim araçları ve bilgisayarlar kullanılmaktadır. Bu farklılıklar, uzaktan eğitimin yüz yüze öğretime göre bireylere kendileri için öğrenme fırsatı sunduğunu, daha esnek olduğunu ve bireyin koşullarına uyarlanabileceğini göstermektedir. Uzaktan eğitim, öğrenme motivasyonuna dayalıdır ve bireysel bir aktivitedir. Öğrenciyi harekete geçirmek için sürekli desteğe ihtiyaç duymaktadır (Kaya, 2002). Zamansal ve uzamsal sınırları ortadan kaldıran ve kullanıcılara birçok öğrenme etkinliği sunan uzaktan eğitim, eğitsel eğitim etkinliklerini sürekli tasarlama fırsatı sunmaktadır (Demir ve Özdaş, 2020).

UNESCO (2020e), koronavirüs hastalığı sebebiyle uzaktan eğitimde kapsamlı olarak kullanılan stratejilerden bazılarının herkes için daha kaliteli ve eşit eğitim fırsatları sunabileceği dört alanda hazırlanmayı önermektedir. Bu dört alanı teknolojik hazırlık, içerik hazırlama, pedagojik hazırlık ve izleme ve değerlendirmeye hazırlık olarak gösterilir. Tüm öğrencilerin teknoloji hazırlık derslerini evden almalarını sağlayan internet bağlantıları, televizyon, radyo ve dijital araçlara etkin erişimin sağlanması; içerik hazırlama, çevrimiçi platformlar, televizyon veya radyo programları aracılığıyla sağlanabilen veya evde öğrenim için kullanılabilen ulusal müfredata göre basılı öğretim ve öğrenim materyallerine erişimi içerir. Eğitim hazırlığı, öğretmenlerin çevrimiçi öğrenmeyi, televizyon veya radyoda uzaktan öğrenmeyi veya evde eğitim için materyalleri kullanmasını ve ebeveynlere veya bakıcılara evde etkili uzaktan eğitim sunma fırsatları sağlama, tasarlama ve kolaylaştırmalarına yardımcı olmayı içerir. İzleme ve değerlendirmeye hazırlık olarak, uzaktan öğrenmeye erişimi izleme, öğrenme ilerlemesini, kesintileri izleme ve öğrenme performansını değerlendirme yeteneğini içerir.

Uzaktan öğrenmeyi kullanmada en yaygın olanın çevrimiçi öğrenme biçimi olduğu söylenebilir. Bu doğrultuda uzaktan eğitim kapsamındaki dersler senkron (eşzamanlı) ve asenkron olarak yürütülebilir. Eşzamanlı derslerde öğrenciler ve öğretmenler belirli bir zamanda (çoğunlukla çevrimiçi) bir araya gelerek dersleri canlı olarak yürütebilirler

(Fidalgo vd., 2020). Bu süreç hem öğretmenler hem de öğrenciler için daha aktif bir ortam oluşturmayı amaçlamaktadır. Asenkron eğitimde ise öğretmen ve öğrenenlerin ders içeriklerine (sunum, video, ses kaydı vb.) diledikleri zaman internet üzerinden erişebildiği eğitim türüdür. Katılımcılar arasındaki iletişim çoğunlukla e-posta ve çevrimiçi forumlar aracılığıyla gerçekleşir ve genellikle eğitimciler tarafından yönetilir (Watts, 2016).

Türkiye, COVID-19 pandemisinin olumsuz etkilerine maruz bırakarak salgının yayılmasını önlemek için eğitime ara verenler arasındayken, Milli Eğitim Bakanlığı (MEB, 2020e), Eğitim Bilgi Ağı (EBA) aracılığıyla bunları sahipleniyor. Öğretmenler ve öğrenciler arasındaki iletişim için uzaktan eğitime devam etme kararı almış ve bunun bir parçası olarak yaklaşık sekiz milyon öğrenci ve bir milyonun üzerinde öğretmen uzaktan eğitim sistemi olan EBA'yı kullanmışlar ve derse canlı katılımda yaklaşık altı milyon uzaktan eğitim faaliyeti gerçekleştirilmiş oldukları görülmektedir. Bu tür eğitim ve öğretim ortamı, farklı özellik ve gereksinimlere sahip öğretmen, öğrenci ve müfredatların buluşma noktası olduğundan, maksimum öğrenmeyi sağlamak ve sürdürmek için farklı öncelikler ve stratejilerle yaklaşılması gereken bir platform olarak görülmektedir (Akkoyunlu ve Bardakçı, 2020; İpek vd., 2020). İçerik ediniminde önemli bir köprü görevi üstlenen öğretmenlerin beklenmedik şekillerde öne çıkarmaları gereken niteliklerden bazıları; teknolojiyi kullanabilme, öğrencilerle etkili iletişim kurabilme, öğrenmeyi destekleyebilme ve değerlendirme yapabilme becerisidir (Ally, 2019; Bawane ve Spector, 2009; Farmer ve Ramsdale, 2016).

COVID-19 pandemisi sırasında öğrenme ortamından maksimum faydayı elde etmek için gereken özelliklere ek olarak, beklenmedik bir şekilde öğretmenlerin uzaktan ve çevrimiçi öğrenme ortamına geçmeye zorlanması ile doğan problemlere yönelik yapılan bazı araştırmalarda; öğretmenlerin öğrencilerin çevrimiçi nasıl çalıştıklarını bilmediklerini ortaya koymaktadır. Endonezya ve Avustralya örneğinde, okullar uzaktan eğitime geçişte başarısızdır ve sistemin yerleşmesinde bazı öğretmenlerin özsaygı eksikliği önemli bir engel teşkil etmektedir denilmektedir (Mailizar vd., 2020). Teknoloji ile ilgilenen Çin örneğinde ise çevrimiçi eğitimde öğretmenlerin, öğretim ve uygulamadaki geçişte kendilerini hazır hissetmediklerini göstermiştir (Chiemeke ve Imafidor, 2020; Flack vd., 2020). Norveç ve ABD'nde yapılan bir araştırmada da, Norveçli öğretmenlerin %67'si ve Amerikalı öğretmenlerin %92'si COVID-19 pandemisi öncesi çevrimiçi öğretim deneyimine sahip olmadıkları ancak çevrimiçi öğrenme ortamlarını kullanmaya istekli ve yetenekli

olduklarını, olumsuz olan bu süreci atlattıklarını belirtmişlerdir (Gudmundsdottir ve Hathaway, 2020).

Kurtoğlu ve Seferoğlu (2013) Türkiye’de teknolojik sınıflar hakkında yapmış olduğu araştırmalarının sonuçlarına göre öğretmenlerin yeni teknolojiler hakkında olumlu tutum ve yargılara sahip olduğunu belirtmektedirler. Araştırmaya katılan öğretmenlerin teknoloji konusunda bilgili olduklarını ve bu teknolojileri sınıfta kullandıklarını, bunun da teknik ve pedagojik sorumluluklarını artırdığı sonucuna ulaştıklarını belirtmektedirler.

Türkiye’de COVID-19 salgını sürecinde beden eğitimi ve spor kapsamında gerçekleştirilen bazı yüksek lisans araştırmalarına aşağıdaki tabloda değinilmiştir.

Tablo 2.1. Beden eğitimi ve spor kapsamında yapılan araştırmalar.

Yazar ve Yıl	Çalışmanın İsmi	Özet
Mikail KANBAK; 2021	Spor Bilimleri Fakülteleri ve Beden Eğitimi Spor Yüksekokullarında Okuyan Öğrencilerin Uzaktan Eğitime Yönelik Görüşlerinin Araştırılması	Yapılan çalışmanın sonucunda öğrencilerin uzaktan eğitime karşı tutumlarının olumsuz bir yönde olduğu görülmüştür.
Muhammet Ali KESKİN, 2021	Covid-19 Sürecinde Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenlerinin Web 2.0 Araçlarını Kullanma Öz Yeterliliklerinin İncelenmesi	Araştırmanın sonucunda beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin Web 2.0 araçlarını derslerde kullanımı noktasında farklı düşüncelerde olduğu görülmektedir. Öğretmenler bu durumun ancak harmanlanmış bir eğitim sistemi ile derslerde kullanılabileceğini ifade etmişlerdir.
Seray CAN, 2021	Covid-19 Pandemi Sürecinde Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenlerinin Çevrim İçi Eğitim Uygulamalarına Teknolojiyi Entegre Etme Düzeyleri	Yapılan araştırmanın sonucunda, öğretmenlerin meslek öncesi ve hizmet içi eğitimlerle almış oldukları teknolojik mesleki donanım geliştirme eğitimlerinin, teorik eğitimlerden ziyade uygulamalı bir eğitim olması yönünde olması gerektiğidir.
Bilgen DOĞAR, 2021	Covid-19 Pandemi Sürecinde Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin E-Öğrenmeye Yönelik Tutumlarının İncelenmesi (Vakıf Üniversitesi Örneği)	Yapılan çalışma sonucunda, e-öğrenmeye dair tutumlarda yaş, cinsiyet, sınıf, maddi durum, bilgisayar ve internete sahip olma, bilgisayar ve internet kullanım süreleri, bilgisayar ve internet kullanma düzeylerine göre anlamlı bir fark bulunmuştur.

Yasin KÜÇÜKKIRMIZI, 2021	Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitimde İşlenen Beden Eğitimi ve Spor Derslerine Bakış Açılarının İncelenmesi: Bir Karma Yöntem Araştırması	Yapılan çalışmanın sonucunda 23-29 yaş arası öğretmenler ile 40 yaş ve üstü öğretmenler arasında uzaktan eğitime yönelik tutumlarda 23-29 yaş arasındaki öğretmenler lehine anlamlı fark bulunmuştur. Yapılan çalışmalar doğrultusunda beden eğitimi dersinde karma eğitim yönteminin yani uzaktan eğitim ve uygulamalı eğitimin beraber verilmesinin daha uygun bir sonuç getireceği önerilmektedir.
-----------------------------	--	---

Aşağıdaki tabloda eğitimi diğer alanlarında gerçekleştirilen bazı yüksek lisans çalışmalarına değinilmiştir.

Tablo 2.2. Eğitimin diğer alanlarında gerçekleştirilen çalışmalar

Yazar ve Yıl	Çalışmanın İsmi	Özet
Ahmet İlhan TİMURKAN, 2021	Biyoloji Eğitimi Veren Öğretmenlerin Covid-19 Pandemi Sürecinde Kullandıkları Uzaktan Eğitime Yönelik Görüş Ve Tutumları	Yapılan araştırmanın sonucunda, özel okullarda görev yapan öğretmenler ile devlet okullarında görev yapan öğretmenler arasında uzaktan eğitime karşı tutumlarda anlamlı fark bulunmuştur. Özel okullarda görevli öğretmenlerin ders sırasında kullandıkları materyaller, teknolojik cihazlar ve sahip oldukları olanaklar doğrultusunda devlet okullarındaki öğretmenlere göre daha kolay bir şekilde dersleri işlemelerine olanak sağlandığı düşünülmektedir.
Selvinaz ÇELİK, 2021	Biyoloji Öğretmenlerinin Covid-19 Pandemi Sürecindeki Uzaktan Eğitime İlişkin Görüşleri (Ankara-Sincan Örneği)	Yapılan çalışmanın sonucunda, öğrencilerde derse katılım isteksizliği, materyal yetersizliği, devamsızlık problemi, öğrencilerle iletişimde zorluk çekilmesi gibi problemlerin olduğu belirtilmiştir. Bu problemlerin doğrultusunda da öğretmenlerin kendi performanslarından memnun kalmadıkları ifade edilmiştir.

Betül ÖZTAŞ, 2021	Covid-19 Sürecinde Fen Bilimleri Öğretmenlerinin Bilgi Ve İletişim Teknolojilerinin Kullanımına Yönelik Yeterlilik Algıları Ve Uzaktan Eğitime İlişkin Görüşleri	Fen bilgisi öğretmenleri bu süreçte yaşadıkları problemleri ifade ederken iletişim ve teknolojik araçlar konusunda sıkıntılar yaşadıkları belirtmişlerdir. Yine aynı öğretmenler bu durumun mesleki gelişimlerini olumlu yönde etkilediğini de belirtirken bunun sebebi olarak eğitim teknolojilerini öğrenmelerine fırsat sağladığını belirtmişlerdir.
Aslıhan BARAN, 2021	Sınıf Öğretmenlerinin Covid-19 Pandemisi ile Gelişen Uzaktan Öğretim Süreciyle İlgili Hazır bulunuşlukları Görüşleri Ve Tecrübeleri	Yapılan araştırmanın sonucunda öğretmenlerin teknolojik yönden hazırbulunuşluklarının olduğu fakat uzaktan eğitim konusunda bir tecrübelerinin olmadığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca araştırmaya katılan öğretmenler uzaktan eğitim sürecindeki ölçme değerlendirmeyi gerçekçi ve güvenilir bulmadıklarını ifade etmişlerdir.

2.7.1. Uzaktan Eğitimin Avantajları

COVID-19 salgını sırasında uzaktan eğitimin yüz yüze öğretime göre bazı avantaj ve dezavantajlarının olduğu görülmüştür. Avantajları sıralanacak olunursa; yüz yüze öğretime göre daha sık vurgulanabilmesi, zaman ve mekân fark etmeksizin sınıfın birden çok kez izlenebilmesi, eğitim ihtiyaçlarının belirli sınırlar içinde karşılanabilmesi, hastalığın bulaş riskini en aza indirmesi, teknolojinin eğitimdeki öneminin farkındalığının artması, teknolojik becerinin geliştirme ve öğrenme ortamı sağlaması olarak sayılabilir (Özdoğan ve Berkant, 2020; De Paepe vd., 2018). Horspol ve Lange (2012) ise uzaktan eğitime ekonomik yönden bir bakış açısı ile bakarak uzaktan eğitimin zaman tasarrufunun yanında öğrenme kolaylığı da sağladığını araştırmalarında belirtmişlerdir. Ve yine bu sisteme ulaşmanın daha kolay olması ve bu platformun kullanım açısından kolay olduğu (Koç 2020), pratik ve esnek uzaktan eğitim imkânı sağladığı, zaman ve mekân bağımsızlığı, bilgiye erişimde çeşitlilik gibi özelliklerle ilişkili olduğunu (Alpaslan, 2020), yalnızca öğrencilerin değil eğitim sisteminin dışında kalan diğer bireylere de uzaktan eğitim sisteminden yararlanma hakkını verdiği (Kocayigit ve Uşun, 2020), öğrencilerin dersleri tekrar tekrar görebilme ve rahat bir ortamda takip edilebilme fırsatı vermesi (Yolcu, 2020), bakımından avantajlarının olduğu görülmektedir.

2.7.2. Uzaktan Eğitimin Dezavantajları

Uzmanlar tarafından yapılan çalışmalarda uzaktan eğitim sürecinin avantajı olduğu kadar dezavantajlarının da olduğu görülmektedir.

Uzaktan eğitimin sıkça dile getirilen dezavantajlarına bakıldığında; ölçme ve değerlendirme eksikliği, motivasyon kaybı, internet ve bilgisayar eksikliği, fırsat eşitsizliği, etkileşim eksikliği, teknik sorunlar, sosyalleşme eksikliği ve hazırlık eksikliği (Özdoğan ve Berkant, 2020) sayılabilir. Ayrıca öğrenciler arasında eşitlik mümkün olamamakta, kırsal kesimde yaşayan öğrencilerin bu problemle karşı karşıya kalmaları (Ramos-Morcillip vd., 2020), tüm öğrencilerde aynı imkanların bulunmamasına, teknolojinin geri olduğu veya internet altyapısının olmadığı veya zayıf olduğu bölgelerde öğrenciler uzaktan eğitimde anlatılan derslerden mahrum kalmaktadır. Bunlara ilave olarak öğrencilerin okuldaki sosyal faaliyetlerden de mahrum kalmaları (Chang ve Satako, 2020) sayılabilir.

2.7.3. Uzaktan Eğitimin Sınırlılıkları

Uzaktan eğitim birçok yönden önemli olanaklar sağlamasının yanında bazı yönlerden de sınırlılıkları bulunmaktadır. Uzaktan eğitimde öğrencinin sosyalleşmesi engellenmektedir. Beceri ve tutuma yönelik davranışların gerçekleştirilmesinde etkili olmamakta ve uygulamaya dönük derslerden yeterince yararlanmamaya sebep olmaktadır. Kendi kendine öğrenme alışkanlığı olmayan öğrencilere yeterli yardım sağlanmamasına ve öğrencilerin teknolojiye bağımlı olmasına yol açmaktadır (Kaya, 2002). Ancak fiziki ve maddi koşulların yetersizliği sebebiyle uzaktan eğitime yönelim kaçınılmaz bir zorunluluk haline gelmiştir (Demir ve Özdaş, 2020). Öğretmen ve öğrenci arasındaki yüz yüze iletişim eksikliğinden dolayı bazı problemlere neden olabilmektedir (Birişçi, 2013). Öğretmen adayları ile yapılan bir araştırmada uzaktan eğitim ile açık öğretimin dezavantajlarını ortaya çıkarmıştır. Buna göre öğrencinin bu öğretim sistemleri ile öğrenci motivasyonunun mümkün olmadığını ortaya koymuştur (Doğan ve Paydar, 2019).

Uzaktan eğitim ile öğretmen adaylığını tamamlayan öğretmenler arasında yapılan bir diğer araştırmada ise uzaktan eğitimin sıkıcı, herhangi bir duyguyu yansıtmadığı ve öğrenci – öğretmen ve öğrenci – öğrenci arasındaki etkileşimi azalttığı sonucuna varılmıştır (Kaleli vd., 2015).

Uzaktan eğitimle ilgili yapılan bir diğer araştırmada ise uzaktan eğitimin sınırlılıkları belirtilmiş ve avantajları tanımlanmıştır. Araştırmanın sınırlılıkları öğrenciyi sosyallikten

uzaklaştırması, uygulamalı derslerin işlenmesinin imkânsızlaşması, öğretmen - öğrenci ilişkilerini ciddi manada etkilediği sonucuna varılmıştır. Beden eğitimi dersi de uygulamalı olması hasebiyle bu araştırmanın sonuçları beden eğitimi dersi için de geçerliliğini korumaktadır (Ağır, 2007).

Covid-19 salgınının eğitim alanında öğretme-öğrenci ilişkilerinde mesafe koyduğu geleneksel eğitim anlayışından uzaklaşarak öğrencilerin birbirleri ile olan ilişkilerini de olumsuz yönde etkilemiştir (Altaş, 2016). Geleneksel eğitim avantajlarının yanında uzaktan eğitimin dezavantajlarından biri öğrencilerin okul arkadaşlarından soyutlanmış hissine varması olup netice olarak öğrencilerin isteklerinin kaybolması (Durak, 2017) gösterilmektedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 214. Maddesi, 1739 sayılı Milli Eğitim Kanunu ile 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun hükümlerince hazırlanan yönetmenlikle hizmet içi eğitim yapılırken aşağıda belirtilen amaçlarla yapılması beklenir (Çelikten vd., 2005);

- Hizmet öncesi eğitimden gelen personelin kuruma intibakını sağlama,
- Personele, Türk Mili Eğitimin amaç ve ilkelerini kavrattırmak, uygulamada birlik kazandırmak,
- Mesleki yeterlilik açısından eksiklikler varsa bu eksiklikleri hizmet içi eğitim ile tamamlamak,
- Eğitim alanında oluşan yenilikler hakkında bilgi vermek ve gerekli becerileri kazandırmak,
- Mesleki yeterlilik ve anlayış hakkında personelde personel de kazanımlar sağlamak,
- Görevde yükselmeler için gerekli gelişimleri sağlamak,
- Personele, Türk Milli Eğitim politikasını yorumlamada birlik ve bütünlük sağlamak,
- Eğitime ait uygulanacak teknikler konusunda birlik ve bütünlük sağlamak,
- Eğitim sisteminin geliştirilmesine destek olmak (Milli Eğitim Bakanlığı, 1995).

Bu bilgilere dayanarak şunu söyleyebiliriz ki, pandemi döneminde gerçekleştirilen uzaktan eğitim sistemi için, bir Hizmet İçi Eğitim olması gerekmektedir. Kullanılan teknolojik materyallerin ve uzaktan eğitimde yararlanılan yeni uygulamaların (EBA, ZOOM

gibi) öğrenilmesi, daha kolay kullanımı, oluşan bir problem karşısında sorunun hızlıca halledilip derse devam edebilmesi için bu konuda Hizmet İçi Eğitime gerek duyulmaktadır.

2.7.4. Uzaktan Eğitimde Beden Eğitimi ve Spor Dersi

Avrupa Beden Eğitimi Derneği [EUPEA] (2020) tarafından COVID-19 sürecinde Avrupa ülkelerinde beden eğitiminin mevcut durumunu göstermek için 37 ülkeden 41 Avrupa Birliği üyesi ile bir çalışma gerçekleştirmiştir. Bu çalışma sonucunda katılımcılar kapalı okulların ve beden eğitiminin evde işlenebilecek ve bu sisteme dâhil olduğunu; %38.5'i ayrıca okulların açık olduğunu ve beden eğitiminin sınırlı olduğunu ve tavsiye edildiği şekilde devam ettiğini; %15,4'ü okulların açık olduğunu ancak beden eğitimi derslerinin iptal edildiği belirtilmiştir. Okulların COVID-19 sürecinde beden eğitimi azaltmaya karar verip vermediği sorulduğunda, katılımcı ülkeler bunu %75 oranında azaltmamaları gerektiğini ifade etmişlerdir. Aynı çalışmada, program kapsamında egzersiz saatlerinin sayısının tutulmasının mümkün olmadığı ve katılımcı ülkelerin beden eğitimi için öğrenci motivasyonunu artırmak için en yaygın yönteminin “egzersiz günlükleri” olduğu (öğrencilerin günlük tuttuğu belge) vurgulanmıştır. Beden eğitimi kısıtlamayan ülkelere bir örnek olan İtalya örneğine bakıldığında okullar kapalıyken öğretmenlerin çevrimiçi uzaktan eğitim öğretmesine izin verildiği görülmektedir. Özellikle ilgili kurum ve uzmanlar beden eğitimi öğretmenlerini birçok çevrimiçi materyal ile desteklemektedir. Türkiye’de ise yapılan bazı çalışma sonuçlarına göre beden eğitimi ve spor dersinin amaçlarına EBA üzerinden yapılan uygulamalar ile ulaşılmadığı (Aras ve Işık, 2020) belirtilmektedir. Ayrıca Covid-19 salgının yayılması sürecinde, uzaktan eğitim ve TV destekli ilköğretim ve ortaöğretim düzeyinde 10, ortaöğretim düzeyinde 22 farklı ders yapılmış ancak bu derslere beden eğitimi dersleri ek olarak dâhil edilmemesi (Can, 2020) ayrı bir sorun olarak görülmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından İlkokul öğrencilerinin yararlanması için 23 Mart ile 3 Nisan 2020 tarihleri arasında EBA TV’de yayınlanmak üzere ilan ettiği ders programı aşağıdaki tabloda sunulmuştur (Can, 2020; MEB, 2020c).

Tablo 2.3. Millî Eğitim Bakanlığı Uzaktan Eğitim Ders Kapsamı (İlkokul)

Sınıf Düzeyi (İlkokul)	Verilen Dersler	Toplam ders
1	Türkçe, Matematik, Hayat Bilgisi	3
2	Türkçe, Matematik, Hayat Bilgisi, İngilizce	4
3	Türkçe, Matematik, Hayat Bilgisi, İngilizce, Fen Bilimleri	5
4	Türkçe, Matematik, Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri, İngilizce, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi	6
İlkokullarda Yetiştirme Programı (İYEP)	İYEP Türkçe, İYEP Matematik	2
Uyum Sınıfları (2.hafta)	Uyum İçin Türkçe	1
Özel Eğitim (2.hafta)	Bilişsel Beceriler, Özbakım Becerileri, Matematik, Türkçe, Günlük Yaşam Becerileri	5
Toplam		26

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından Ortaokul öğrencilerinin yararlanması için 23 Mart ile 3 Nisan 2020 tarihleri arasında EBA TV’de yayınlanmak üzere ilan ettiği ders programı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2.4. Millî Eğitim Bakanlığı Uzaktan Eğitim Ders Kapsamı (Ortaokul)

Sınıf Düzeyi (Ortaokul)	Dersler	Toplam Ders
5	Türkçe, Matematik, Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri, İngilizce, Din Kültürü ve ahlak Bilgisi	3
6	Türkçe, Matematik, Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri, İngilizce, Din Kültürü ve ahlak Bilgisi	4
7	Türkçe, Matematik, Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri, İngilizce, Din Kültürü ve ahlak Bilgisi	5
8	Türkçe, Matematik, Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri, İngilizce, Din Kültürü ve ahlak Bilgisi	6
İmam Hatip Ortaokulu	Arapça (5, 6, 7, ve 8. Sınıflar)	4
Uyum Sınıfları (2.hafta)	Uyum İçin Türkçe	1
Özel Eğitim (2.hafta)	Bilişsel Beceriler, Özbakım Becerileri, Matematik, Türkçe, Günlük Yaşam Becerileri.	5
Toplam		28

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından Lise öğrencilerinin yararlanması için 23 Mart ile 3 Nisan 2020 tarihleri arasında EBA TV’de yayınlanmak üzere ilan ettiği ders programı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2.5. Millî Eğitim Bakanlığı Uzaktan Eğitim Ders Kapsamı (Lise)

Sınıf Düzeyi (Lise)	Dersler	Toplam Ders
9	Türk Dili ve Edebiyatı, Matematik, Tarih, Biyoloji, Coğrafya, Fizik, Kimya, İngilizce, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Arapça, Temel Dini Bilgiler	11
10	Türk Dili ve Edebiyatı, Matematik, Tarih, Biyoloji, Coğrafya, Fizik, Kimya, İngilizce, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Arapça, Hadis, Fıkıh, Siyer, Felsefe	14
11	Türk Dili ve Edebiyatı, Matematik, Tarih, Biyoloji, Coğrafya, Fizik, Kimya, İngilizce, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Arapça, Tefsir, Hitabet, Felsefe	13
12	Türk Dili ve Edebiyatı, Matematik, İnkılap Tarihi, Biyoloji, Coğrafya, Fizik, Kimya, İngilizce, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Arapça, Dinler Tarihi, Kelam, İslam Kültür ve Medeniyeti	13
Uyum Sınıfları (2.hafta)	Uyum İçin Türkçe, Sağlık Bilgisi (9, 10, 11 ve 12. sınıflar)	2
Toplam		53

Üç tabloda da görüldüğü gibi eğitim sistemimizin kademeleri olan ilkokul, ortaokul ve lise kademelerinde ilk planlanan uzaktan eğitim dersleri arasında beden eğitimi dersi yer almamıştır.

Beden eğitimi açısından COVID-19 pandemisi her yaştan bireyi olduğu kadar okul çağındaki çocukları da tehdit etmektedir. Okullarda beden eğitimi derslerinin yanında çocukların hayatın sosyal alanlarından (okula devam kısıtlaması, karayolu trafiği, alışveriş gezileri, spor merkezlerinin kullanımı vb.) uzak durmaları bu tehdidi daha da ağırlaştırmıştır (Tison vd., 2020).

Pandemi, öğrenmenin kesintiye uğratılmadan sürdürülmesi gerekliliğinin anlaşılması, açık ve uzaktan eğitime daha fazla yatırım yapılması gerektiğini, geleneksel eğitim yaklaşımlarının yerine alternatif öğrenme yaklaşımlarına (özellikle de açık ve uzaktan eğitim uygulamalarına) önem verilmesinin gerekli olduğunu göstermiştir. Açık ve uzaktan eğitim uygulamalarının normal zamanlarda tek başına veya örgün öğretimi desteklemek

amacıyla değil, aynı zamanda bazı kriz durumlarında (salgın hastalıklar, savaşlar, afetler, zorunlu göçler vb.) da önemli avantajları bulunduğu unutmamalı ve politika yapıcılar tarafından dikkate alınmalıdır (Can, 2020).

Covid-19 pandemi sürecinde etkin bir uzaktan eğitim planlarken UNESCO (2020f)'nin 10 önerisi dikkate alınabilir.

1. Güvenilir bir güç kaynağına ve internet bağlantısına sahip öğretmenlerin ve öğrencilerin dijital becerilerine dayalı yüksek teknolojili ve düşük teknolojili çözümler gerçekleştirin. Entegre dijital platformları, videolu dersler, MOOC'ler (Kitleli Açık Çevrimiçi Kurs), radyolar ve TV gibi çeşitli araçları tercih edin.

2. Maddi durumu yeterli olmayan ve engelli öğrencilerin uzaktan eğitimlere katılmalarını sağlayın. Uzaktan eğitim için bilgisayar, tablet ve internet problemi yaşayan öğrenciler için cihaz ve internet desteği sağlayın.

3. Veri gizliliğini ve güvenliğini koruyun.

4. Sağlıklı bir uzaktan eğitim ve iletişim için okul, veli, öğretmen ve öğrenci arasında düzenli etkileşim sağlayın. Öğrencilerin uzaktan eğitim sürecinde psiko-sosyal problemler yaşamaması için destekler verin.

5. Uzmanlar ile birlikte uzaktan eğitim sürecinin işleyişi, programın faydalı olup olmadığı, öğrencilerin gelişimine yardımcı olup olmadığını öğrenmek için fikir alışverişinde bulunun.

6. Dijital araçların kullanımındaki zorlukları en aza indirmek için öğretmenlere, öğrencilere ve velilere eğitimler verin.

7. Uygulama ve platform sayıları olabildiğince az ve sağlıklı olsun. Çok fazla çeşitlikteki uygulamalar ile öğrencileri ve velileri yormayın.

8. Uzaktan eğitim sürecinde kurallar belirleyin ve bu kuralları öğrencilere ve velilere anlatın.

9. Uzaktan eğitim sürecindeki ders sürelerini öğrencilerin kademelerine göre düzenleyerek kararlaştırın. İlkokul ve ortaöğretim öğrencileri için farklı ders süreleri oluşturun.

10. Uzaktan eğitim sürecinde yaşanan çaresizlik duygusunun önüne geçmek için okul yöneticileri, öğretmenler ve veliler için psiko-sosyal destek paketleri oluşturun.

2.8. EBA TV

Ülkemizde Millî Eğitim Bakanlığı'nın Fatih projesi kapsamında çevrimiçi bir eğitim platformu olarak oluşturulan EBA (Eğitim Bilişim Ağı), öğrencilere tüm ders içeriklerini internet üzerinden sunmaktadır (Kurtdebe-Fidan vd., 2016). Bakanlıkça gerçekleştirilen FATİH projesi sayesinde eğitimin kalıcılığını, kalitesi ve düzeyini artırmaya yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Bu proje eğitim sisteminin bir parçası olarak öğretmen, öğrenci ve velilerin hizmetine sunulmaktadır. EBA, Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından bireylerin ücretsiz olarak kullanabilecekleri çevrimiçi bir eğitim bilgi ağı olarak tanımlanmaktadır. Online olarak kullanılabilen EBA oldukça kapsamlı bir sosyo-eğitim projesi ve öğrenci, öğretmen ve velilerin erişebileceği bir sistemdir. Pek çok eğitim hizmetini bünyesinde barındıran EBA, ilk ve ortaokul öğrencileri tarafından yaygın olarak kullanılmaktadır. 2012 yılında eğitim dünyasına giren EBA, değişen dünyanın ihtiyaçlarını karşılamak için yenilenmiş ve dünyanın en büyük içerik hizmeti haline gelmiştir (Aktay ve Keskin, 2016). Pek çok öğrenci tarafından tercih edilen uzaktan eğitim ile ortaöğretim ve yükseköğretim gibi her kademede eğitim almak mümkündür (Enfiyeci ve Büyükalan-Filiz, 2019). Millî Eğitim Bakanlığı 23 Mart 2020'de uzaktan eğitim kararı alarak EBA'nın içeriğini zenginleştirdiği ve gönüllü öğretmenlerden öğretim videolarını oluşturduğu görülmektedir. TRT EBA TV kanalları, internet erişimi herkes için uygun olmayabileceğinden, Türkiye'nin sosyo-ekonomik ve coğrafi koşulları göz önünde bulundurularak oluşturulmuştur. İlkokul, ortaokul ve lise öğrencilerine yönelik ders içerikleri bu kanallarda hazırlanarak kullanıma sunulmuştur. Ayrıca internet üzerinden EBA'ya erişmek isteyen öğrencilere sınırlı da olsa ücretsiz internet hizmeti verilmektedir (Emin, 2020). Uzaktan eğitimde, 2012 yılından itibaren Educational Information Network (EBA) ve TRT işbirliğiyle yayınlanan EBA TV kanalları (EBA TV İlkokulu, EBA TV Ortaokulu, EBA TV Lisesi) kullanılmaktadır. Öğrenciler, yayın akışını EBA TV'de izleyebilir, haftanın hangi günü ve derslerinin saatini öğrenebilir ve kendileri için belirlenen zaman aralığında yayını izleyebilirler (MEB, 2020d).

Millî Eğitim Bakanlığı, TRT-EBA TV ve EBA üzerinden başlattığı “uzaktan eğitim” etkinliklerini kademeli olarak Canlı Sınıf Platformu (ESP) ile EBA üzerinden tüm sınıflarda sürdürmeye başladığı görülmektedir (Can, 2020). Uzaktan eğitim sürecinde en çok kullanılan kaynaklardan biri olan EBA, İnovasyon ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından öğretmen ve öğrencilere e-içerik konusunda yardımcı olmak amacıyla

geliştirilmiş olup, FATİH'in (Fırsat Geliştirme Hareketi) temel unsurlarından birisi olarak görülmektedir (Bal ve Boz, 2017).

Uzaktan eğitim öğretmenleri ve öğrencileri için bir diğer seçenek ise öğretmen ve öğrencilerin aynı anda sanal ortamda bir araya gelmesini sağlayan "EBA Canlı Sınıf" uygulamasıdır. EBA Canlı Sınıf uygulamasında, okul yöneticisi belirtilen tarih ve saatte derslerini istediği öğretmen ve sınıfa atayabilir, öğretmen ve öğrencilere EBA üzerinden bildirimler gönderilir, öğretmen ve öğrenciler senkronize bir şekilde bir araya gelebileceği bir ortam oluşturulur.

İlkokul ve ortaokul öğrencilerine yönelik açık ve uzaktan eğitim uygulamalarına EBA ve televizyon üzerinden bakıldığında, yürütülen eğitim faaliyetlerinin ağırlıklı olarak televizyon ve yaygın eğitim odaklı olduğu görülmektedir. EBA tarafından açık öğretim ve uzaktan eğitim olanaklarına erişimin kısıtlandığı, tüm dersler için başvuru yapılmadığı ve okul öncesi yıllara yönelik başvuruların yapılmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca eğitimin her kademesindeki öğretmenlerin açık ve uzaktan eğitim sistemine dâhil olmadığı görülmektedir (Can, 2020).

2.9. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

1739 Sayılı Halkın Eğitimi Temel Kanununun 43. Maddesinde; Öğretmenlik mesleği, genel ve mesleki eğitimi ve devletin ilgili yönetim görevlerini yerine getiren bir uzmanlık mesleği olarak tanımlanmaktadır. Buna göre devletin öğretmenlerden temel beklentisi “Öğretmenler bu görevleri Türk milli öğretiminin amaç ve temel ilkelerine uygun olarak ifade etmekle yükümlüdürler” şeklinde özetlemektedir (Çelikten vd., 2005).

Çelikten vd. (2005) yaptıkları bir çalışmada etkili bir öğretmende bulunması öngörülen özellikleri aşağıdaki şekilde sıralamışlardır.

- Sabırlıdır, olaylara karşı dayanıklıdır ve duygularını kontrol etmeyi bilir.
- Farklı inançlara, gruplara, görüşlere saygılıdır.
- Temizliğine, düzenine ve kılık kıyafetine özen gösterir.
- Kişisel problemleriyle sınıfı ve okulu meşgul etmez.
- Öğrencilerini derslere güdüleyici özelliklerine sahiptir.
- Başarıya odaklanır, öğrencisini yüksek başarı konusunda destekler.

- Öğrencilerine hem düşünce hem de davranışlarıyla rol model olur.
- Öğrencilerine karşı sevecendir ve güler yüzlü bir şekilde davranır.
- Öğrencilerine karşı güvenilirdir, öğrencilerine dürüst, sırdaş, objektif ve dosttur.
- Sınıftaki disiplini yapıcı ve eğitsel bir şekilde kurar.
- İyi bir liderdir.
- Etkileyici bir kişiliğe sahip olmalıdır. Öğrenci ve velileri etkilemede başarılıdır.
- Öğrencilerini cesaretlendirir ve destekler.
- Sevecen, esprili ve anlayışlı bir kişiliğe sahiptir.
- Problem çözmeye odaklanmıştır.

-Sınıfta otoriter yapıya sahiptir, cezaları bireysel olarak verir toplu olarak cezalandırma yapmaz.

- Mesleğinde bilgilidir, mesleki temek kavramları bilir ve uygular.

Beden eğitimi, insan davranışlarının bilimin rehberliğinde beden hareketleriyle gerçekleştirilen ifadesidir. İnsan hareketleri bilimsel olarak kişinin arzularına göre geliştirilir, fiziksel, ruhsal, kültürel, ahlaki ve sosyal olarak gerçekleştirilen etkinliklere beden eğitimi denir (Keten, 1993). Literatürde yukarıdaki tanıma benzer birçok tanımın olmasına rağmen Dördüncü Beş Yıllık Planda bu tanımlara ek olarak iki tanım daha eklendiği görülmektedir. Buna göre beden eğitimi; oyun ve jimnastik gibi tüm eğitsel ve fiziksel etkinlikleri kapsayan genel bir kavramdır ve fiziksel etkinlikler içerisinde gerçekleşen bir eğitim yöntemidir (Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı, 1983b). Diğer tanımlamada ise beden eğitiminin tanımı şu şekildedir: Yaşın gerektirdiği üretici gücü, ruhsal ve zihinsel niteliklerin genetik kapasitesini elde etmek için rekabetsiz gerçekleştirilen etkinlikler bütünü olarak tanımlanmaktadır (Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, 1983; Tarcan, 1932)

Demirhan (2002) tarafından öğrencilerle yapılan araştırmalarda belirlenen beden eğitimi öğretmeninin sahip olması gereken nitelikler şunlardır;

- Mesleki bilgi ve becerilerde yeterli olma,
- Kendini kontrol edebilmeyi sağlama,
- Ders sırasında sportmen olma,

- Güzel bir görüntüye sahip olma,
- Öğrencilere karşı anlayışlı olma,
- İnsani ilişkilerinde iyi olma,
- Öz eleştiri yapabilme, eleştiriye açık olma,
- Sabırlı olma,
- İyi bir espri anlayışına sahip olma,
- Özgüveni olmalıdır,
- İyi alışkanlıklara sahip olma,
- Öğrencileri spor yapmaya istek uyandırmalı,
- Bütün öğrencilerle eşdeğer şekilde ilgilenmeli,
- Özgür düşünceyi desteklemeli,
- Öğrenci değerlendirmede nesnel davranmalı,
- Ders sırasında dersi ilgi çekici hale getirmeli,
- Disiplinli olmalı,
- Öğrenci fikir ve görüşlerine açık olmalı,
- Doğaçlama yeteneğine sahip olmalı,
- Dünyaya geniş bir bakış açısıyla bakmalı,
- Ders sırasında öğrenci ilgi ve isteklerine karşı duyarlı olmalı,
- Ödüllandirici bir yapıya sahip olmalı,
- Öğrencilerin derse katılmalarını sağlamalı,
- Ders işleyişini öğrenci düzeyine göre yapmak şeklinde belirtilmektedir.

Milli Eğitim bakanlığınca hazırlanan İlköğretim Okulu Beden Eğitimi Öğretmenliği Yeterlilik Taslağında Beden eğitimi ve Spor Öğretmenliği özel alan yeterlilikleri aşağıda belirtildiği gibidir (MEB, 2004);

- Spor mevzuatını, yarışma oyun ve kurallarını bilir,
- Sporcu sağlığı ve spor güvenliği konusunda bilgilidir,
- Temel motorik özellikleri geliştirir,

- Psiko-sosyal becerileri geliştirir,
- Spor kültürünü ve spor yapma bilincini geliştirir,
- Milli duyguları geliştirir,
- Bilinçli tesis ve malzeme kullanımını geliştirir, şeklinde olmak üzere 7 yeterlilik alanı altında toplanmıştır.

2.10. İlk Türk Beden Eğitimi Öğretmenleri

İlk Türk beden eğitimi öğretmenleri olarak Mekteb-i Sultani (Galatasaray Lisesi) de hem öğrenci hem de öğretmen olarak yer almış olan Ali Faik (Üstünidman) Bey ve Selim Sırrı Tarcan, Türk spor tarihinde önemli bir yer edinmişlerdir.

Ali Faik (Üstünidman) Bey; Türk spor tarihinin başlangıcı olarak görülebilecek önemli bir isimdir. Ali Faik Bey ülkemizde sporu geliştirmek için büyük çaba sarf etmiş olduğu görülmektedir (Şabanoğlu, 2013). Sermet Muhtar'a (1932) göre Türk sporu denilince akla ilk gelen Ali Faik Bey olmalıdır. Ali Faik Bey ilk Türk Beden Eğitimi öğretmeni olarak bilinse de hayatı hakkında fazla bir bilgi yoktur.

Ali Faik Bey 1870 yılında 164 numaralı okulla Mekteb-i Sultani'ye girdi (üniversite şehir arşivi, TT552833). 1879 yılında mezun olana kadar ilk, orta ve lise eğitimini burada tamamladı (Çankaya, 1969). Mekteb-i Sultani'den mezun olduktan sonra burada beden eğitimi öğretmeni olarak göreve başlamış ve burada 45 yıl öğretmenlik yapmıştır (Dever vd., 2020).

Sultan Abdülaziz, Fransa gezisi sırasında Fransız eğitim sisteminden etkilenmiş ve aynı eğitim sistemiyle İstanbul'da bir okul açmak istemiştir. Bunun üzerine Mekteb-i Sultani, Sultan Abdülaziz döneminde İstanbul'da açılmıştır. Okula Fransa'dan çeşitli branş öğretmenleri getirilmiştir. Bu öğretmenlerden ilki olan Mösyö Curel, 1868-1872 yılları arasında okulda jimnastik öğretmeni olarak görev yapmıştır (Şişman, 1989). Mösyö Curel Osmanlı devletinde batı sistemindeki eğitim sisteminde ilk beden eğitimi öğretmeni olarak yer aldığı söylenebilir.

Ali Faik Bey okuldan mezun olduktan sonra Stangalli'de beden eğitimi öğretmeni olarak göreve başlamış ve Türkiye'nin ilk Türk antrenörü olmuştur (Hiçyılmaz, 2016). Ali Faik, kendisini ve derslerini öğrencilere sevdirmiş ve öğretmenlikteki üstün performansı nedeniyle 6. meslek yılında terfi ile ödüllendirilmiştir (Ünal, 2019). Milli Eğitim Bakanlığı, emekli olduktan sonra Ali Faik Bey'e Maarif Nişanı ve beden eğitimi alanında fahri unvan vererek onurlandırdığı görülmektedir (Dever vd., 2020). Ali Faik Bey, Mekteb-i Sultani'den

sonra gelen beden eğitimi öğretmenlerinin beşincisidir. Ancak yönetimi devralan ilk Türk Beden Eğitimi öğretmeni olarak tarihteki yerini almıştır.

Bir diğer beden eğitimi alanında söz sahibi olan eğitimcimiz Selim Sırrı Tarcan, 25 Mart 1874'te Mora'da Miralay (Albay) Yusuf Bey ve Zeynep Hanım'ın (Arun, 1991) çocuğu olarak dünyaya gelmiştir. Osmanlı-Rus Savaşı'nın kaybedilmesinin ardından da İstanbul'a gelmiş olan Selim Sırrı Tarcan, eğitimine 12 Ağustos 1881'de Mekteb-i Sultani'de (Galatasaray Lisesi) devam etmiştir. Bu dönemde Ali Faik Bey (Üstünidman) ile tanışarak jimnastik yapmayı öğrenmiş ve spor aşığı olarak eğitim hayatına devam ettiği görülmektedir (Mutlu, 2020).

İzmir'de kaldığı süre içinde, Kasım 1897'de (Mutlu, 2020) taşra tercümanı Abdülhalim Memduh Bey'in yardımıyla İzmir Lisesi'nde jimnastik öğretmeni olarak sporun içerisinde yer almaya devam etmiş, İstanbul gazetelerinde beden eğitimi ile ilgili yazılarıyla da büyük ün kazanmıştır (Sırrı, 1923). II. Meşrutiyet öncesi bazı okullarda jimnastik öğretmeni olarak ders verdiği görülmektedir. Bu okullar sırasıyla Aşiret Mektebi (Sırrı, 1923), Mercan Lisesi, Debistan-ı İraniyan ve Kadıköy Darülfırfan'dır (Savaşır, 1950).

Selim Sırrı Bey sporun eğitimde ne kadar önemli olduğunu bildiği için bir spor okulu açmak istemiştir. Bu sebeple Rıza Tevfik Bey ile birlikte spor konferansları düzenlemiş ve halkın görebildiği gösteriler yapmıştır. Okul için gerekli donanımın yurt dışından getirilmesinin ardından 20 Mayıs'ta spor okulu hizmete açılmıştır. Meşrutiyetin ilanından sonra aynı yıl içerisinde olimpiyat içinde çalışmalara başlayan Selim Sırrı Bey, “Osmanlı Milli Olimpiyat Cemiyeti” (OMOC) adıyla olimpiyat cemiyetini kurmuştur. Fakat 16 Ağustos 1909 tarihindeki Cemiyetler Kanunu gereğince resmîyet kazanamamıştır. 13-23 Haziran 1914 Fransa'nın Paris şehrinde yapılacak olan UOK kongresi öncesi Ocak ayında yapılan başvuru ile Selim Sırrı Bey, OMOC'un (Osmanlı Milli Olimpiyat Cemiyeti) resmîyet kazanmasını sağlamıştır (As, 2016).

Selim Sırrı Bey, İsveç Kraliyet Jimnastik Enstitüsü'ne kendi isteği doğrultusunda eğitim görmeye gitmiş ve beden terbiyesi alanında yaklaşık 1 yıl eğitim aldıktan sonra geri dönmüştür (Mutlu, 2020). 1913 yılının sonlarında Selim Sırrı Bey, beden eğitimi öğretmeni yetiştirmek için bir okul açılmasını gündeme almış ve bunun için Birinci Dünya Savaşı'nın başlaması nedeniyle gerçekleştirilemeyen girişimlerde bulunmuştur (Ergün, 1996).

Selim Sırrı Beyin Cumhuriyet döneminde Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 24 Mart 1923'te Galatasaray Lisesi'ne Beden Eğitimi Öğretmeni olarak atandığı görülmektedir

(Mutlu, 2020). Cumhuriyetin ilanından sonra Selim Sırrı Bey, “Türk Milli Olimpiyat Derneği (TMOK)” genel kurulunu yeni bir siyasi tarzda organize ederek (Mutlu, 2020), Ankara Beden Eğitimi Bölümü'nün 3 Nisan 1923'te açılmasına büyük katkıları olmuştur (Altunya, 2006).

Selim Sırrı Bey, TMOC reisi unvanı ile Türkiye'yi temsil etmiştir. Bu unvanla ilk defa 1924 Paris Olimpiyatlarında, ikinci kez ise bu unvanı 1928 yılında Amsterdam Olimpiyatlarında kullanmıştır (San, 1985).

Hayatı boyunca birçok eser ortaya koyan Selim Sırrı Tarcan, aynı zamanda “Terbiye ve Oyun” adlı derginin de sahibidir. Tarcan, 83 yaşında Nişantaşı'nda vefat etmiştir. Türk Milletine hem fikri hem de bedeni olarak muasır medeniyetler seviyesine çıkarmak için çalışmalar yayınlamıştır (Mutlu, 2020).

3. GEREÇ ve YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın amacına hangi bilimsel yöntem ile gerçekleştirildiğine, evren ve örneklem guruplarına değinilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim deseni kullanılmıştır. Olgu bilim, yaşanmış deneyimlere odaklanarak, katılımcıların bir olgu ya da durum hakkında katılımcıların kişisel deneyimlerini inceleyerek durum hakkında genel açıklamalar yapmaya olanak sağlar (Jasper, 1994). Ayrıca, farkında olunan ancak hakkında derinlemesine bilgi sahibi olunmayan olguları açıklamak için bu desen tercih edilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu çalışmada olgu bilim desenin tercih edilme nedeni, Covid-19 salgınının olduğu zaman zarfında yapılan uzaktan eğitim faaliyetlerinde beden eğitimi öğretmenlerinin karşı karşıya kaldığı problemler ve bu problemlerin üstesinden gelme yöntemlerini derinlemesine anlamaya çalışmaktır.

3.2. Araştırmanın Evreni

Araştırmanın evrenini; 2020-2021 eğitim öğretim dönemi içerisinde Rize İl Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesinde bulunan devlet okullarında çalışmakta olan (N=165) beden eğitimi ve spor öğretmenleri oluşturmaktadır (Rize MEB, 2020).

3.3. Araştırmanın Örneklemi

Araştırmanın örneklemini 2020-2021 eğitim öğretim dönemi içerisinde Rize İl Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesinde bulunan devlet okullarında çalışan ve basit tesadüfî yöntemle seçilmiş toplam 31 gönüllü beden eğitimi ve spor öğretmeni oluşturmaktadır.

3.4. Araştırma Tekniği ve Protokol

Araştırmanın uygulanma evresine geçilmeden önce kişi ve kurumların onayı alınmıştır. Öncelikle Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı başkanlığıyla gerekli olan süreçler izlenerek Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünden Etik Kurul raporu alınmıştır (Ek 1). Araştırmanın evrenini oluşturan öğretmenlere ulaşabilmek ve onların ölçek sorularına kaygı duymadan cevap verebilmelerini sağlayabilmek adına çalıştıkları kurum olan Rize İl Milli Eğitim Müdürlüğünden ölçeğin beden eğitimi ve spor öğretmenlerince uygulanabilirliği kapsamında izin yazısı alınmıştır (Ek 2). Sonraki süreçte de salgın şartları nedeniyle

katılımcılara sosyal medya araçlarıyla (whatsapp, zoom, google meeting) ulaşılarak uzaktan görüşmeler yapılmıştır.

Aşağıdaki tablo ve şekillerde araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin cinsiyet değişkenlerine, görev sürelerine ve çalıştıkları okul kademelerine yer verilmiştir.

Tablo 3.1. Beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyet, mesleki deneyim süresi ve çalıştığı okul kademesi

Katılımcı	Cinsiyet	Deneyim Süresi	Kademesi
K-1	Erkek	8	Lise
K-2	Erkek	6	Lise
K-3	Erkek	17	Lise
K-4	Erkek	18	Lise
K-5	Erkek	21	Ortaokul
K-6	Erkek	13	Lise
K-7	Erkek	16	Ortaokul
K-8	Kadın	11	Ortaokul
K-9	Erkek	5	Lise
K-10	Kadın	2	Ortaokul
K-11	Erkek	9	Lise
K-12	Kadın	20	Ortaokul
K-13	Erkek	17	Lise
K-14	Erkek	15	Ortaokul
K-15	Erkek	10	Ortaokul
K-16	Erkek	18	Ortaokul
K-17	Erkek	3	Ortaokul
K-18	Erkek	11	Lise
K-19	Erkek	12	Ortaokul
K-20	Kadın	10	Ortaokul
K-21	Erkek	10	Ortaokul
K-22	Erkek	8	Ortaokul
K-23	Erkek	11	Lise
K-24	Kadın	15	Lise
K-25	Kadın	14	Ortaokul
K-26	Erkek	10	Lise
K-27	Kadın	8	Ortaokul

Tablo 3.1. Devam

K-28	Kadın	10	Ortaokul
K-29	Erkek	2	Ortaokul
K-30	Erkek	18	Lise
K-31	Erkek	15	Lise

Örneklemdaki devlet okullarında görev yapan ve araştırmaya gönüllü olarak katılım sağlayan toplam 31 beden eğitimi öğretmeninin %25,80'i (n=8) kadın, %74,20'si (n=23) erkek öğretmenlerden oluşmuştur. Öğretmenlerin %45,16'sı (n=14) 10 yıl ve daha az, %51,61'i (n=16) 11-20 yıl arası, %3,22'si (n=1) de 21 yıl ve daha fazla meslekte görev sürelerinin olduğu belirlenmiştir.

Katılımcıların %22,58'i (n=7) ortaokulda görev yapan kadın öğretmenlerden oluşurken, %32,25'i (n=10) ortaokulda görev yapan erkek öğretmenlerden, %3,22'si (n=1) lisede görev yapan kadın öğretmenlerden, %41,93'ü (n=13) de lisede görev yapan erkek öğretmenler tarafından oluşmaktadır.

3.5. Veri Toplama Aracı

COVID 19 salgını nedeniyle yüz yüze görüşmelerin riskli olduğu göz önünde bulundurularak, veri toplama sürecinin uzaktan yürütülmesine karar verilmiştir. Bu bağlamda, beden eğitimi öğretmenlerine çeşitli sosyal medya uygulamaları aracılığıyla ulaşılarak çalışma hakkında bilgiler verilmiştir. Hazırlanan görüşme formunun araştırmanın amacına uygunluğu ile ilgili daha sağlıklı bilgi almak için konu ilgili uzmanlara (Eğitim fakültesi öğretim üyeleri, uzaktan eğitim sürecinde yer alan, spor dalında önemli başarılar elde etmiş beden eğitimi ve spor öğretmenleri) başvurulmuş ve uzman kişilerce görüşme formunda yer alan bazı soruların dil ve anlatım yönünden yeniden gözden geçirilmesi ve revize edilmesi önerilmiştir. Yapılan düzenlemenin ardından, görüşme sorularının anlaşılabilirliğinin belirlenmesi amacıyla beş beden eğitimi öğretmeniyle pilot görüşme yapılmıştır. Pilot görüşmeler sonucunda araştırma amacına uygun yapıda olmadığı dönütü alınan görüşme soruları alan uzmanlarıyla tekrar bir araya gelinerek gözden geçirilmiş ve son hali beden eğitimi ve spor öğretmenlerine uygulanmıştır.

Ayrıca araştırmaya katılan öğretmenlere kişisel bilgileri olan isim ve soy isim bilgilerinin çalışmanın içerisinde yer almayacağı, verdikleri yanıtların bilimsel çalışma

açısından yalnızca bu araştırmada kullanılacağı, veri toplama formları verilirken yazılı olarak ayrı bir formla bildirilmiştir.

Veri toplama aracı iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, öğretmenlerin cinsiyetleri (kadın, erkek), öğretmenlik deneyim süreleri (10 yıl ve daha az, 11-20 yıl arası, 21 yıl ve daha fazla) ve hangi kademedeki öğretmenlik yaptıklarına yönelik soruların bulunduğu Kişisel Bilgi Formu yer almaktadır. Veri toplama aracının ikinci bölümünde ise görüşme soruları yer almaktadır. Elde edilen veriler yarı-yapılandırılmış görüşme formları aracılığı ile toplanmıştır. Formda altı soruya yer verilmiştir.

3.6. Verilerin Analizi

Araştırma kapsamında toplanan verilerin analizi, nitel analiz yöntemleri arasında yer alan içerik analizi yöntemiyle yapılmıştır. İçerik analizinin amacı, toplanan verilerden yola çıkarak araştırma sorularıyla uyumlu kavramlara ve temalara ulaşmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Mevcut çalışmada, araştırma soruları doğrultusunda toplanan verilerle ilgili uygun kavramlar (kodlar) oluşturulmuştur. Ardından, bu kavramlar üzerinden kategori ve temalar belirlenmiştir. Bu kapsamda, mevcut çalışmada toplanan veriler altı tema, 15 kategori ve 60 kod üzerinden sergilenmiştir. Ortaya çıkan temalar; uzaktan eğitim, eğitim sürecindeki problemler, iletişim süreci, pandeminin eğitim sürecine etkisi, ilgi çekme ve uzaktan eğitimde yaşanan güçlükler şeklinde isimlendirilmiştir.

3.7. Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları

Nitel araştırma çalışmalarında araştırmanın niteliği inanırılık, tutarlılık, aktarıla bilirlik ve doğrulana bilirlik gibi bağlı olduğu kriterler vardır (Miles ve Huberman, 1994). Bu çalışmada, araştırmanın inanırılığını sağlamak için çalışma grubunu belirleme aşamaları ve katılımcıların özellikleri mümkün olduğunca ayrıntılı bir şekilde verilmiştir. Ayrıca görüşme sorularının hazırlanma sürecinden itibaren soruların son haline gelene kadar geçen süreç açıkça belirtilmiştir. Araştırmadan elde edilen verilerden amacın dışına çıkan kısımlar veri toplama sürecinden çıkarılmıştır. Araştırmanın süresi boyunca uzman görüşleri ve katılımcıların teyidi sürekli alınarak tutarlılık ve inanırılık boyutlarının niteliği artırılmaya çalışılmıştır.

Araştırmada süreç katılımcılara açıkça anlatılmaya çalışılmış ve görüşme soruları ile araştırma yönteminin uyumlu olmasına dikkat edilmiştir. Araştırmanın pilot çalışması bu araştırmada ki katılımcıların haricindeki 5 öğretmen ile yapılarak soruların açık ve anlaşılır

olduğu test edilmiştir. Görüşmelerde katılımcıları etkileyecek herhangi bir yorumdan kaçınılmıştır. Katılımcılardan soruları açık ve anlaşılır bir şekilde doldurmaları ve boş soru bırakmamaları istenmiştir.

Örneklem seçimi aşamasında kolay ulaşılabilir örneklem yöntemi seçilmiştir. Bunun amacı, alanında uygulamalar yapan beden eğitimi ve spor öğretmenlerine doğru şekilde ulaşmak ve araştırmanın amacına uygun veri toplamayı sağlamaktır.

Araştırmanın doğrulana bilirliliğini sağlamak amacıyla, veriler kod ve temalara dönüştürüldükten sonra kodlar ve temaların doğruluğunu denetlemek amacıyla geriye dönük doğrulamalar yapılmıştır. Oluşturulan kodlar ve temaların ham veriyle doğrulanabilir olmasına dikkat edilmiştir. Kodlar ve temalar oluşturulurken yorumlamalardan kaçınılmış böylece katılımcıların ifadeleri desteklenerek gerçeklik boyutu önde tutulmuştur.

4. BULGULAR

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerine yöneltilen sorulardan elde edilen bulgular araştırmanın alt problemlerine dayalı olarak incelenmiştir.

4.1. “Uzaktan Eğitim” Temasına Ait Bulgular

Birinci araştırma sorusu kapsamında; “Koronavirüs pandemisi sürecinde Beden Eğitimi dersine dair Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yapılan örnek uzaktan eğitim derslerini izlediniz mi? Kısa bir değerlendirme yapar mısınız?” sorusuna verilen cevaplar, “Uzaktan Eğitim” temasında, izledim ve izlemedim kategorilerinde kodlanarak Tablo 4.1’de gösterilmiştir.

Tablo 4.1. Katılımcıların Uzaktan Eğitim Derslerine Katılma Durumları

Tema	Kategori	Kodlar	N	Katılımcılar
Uzaktan Eğitim	İzledim	Fiziksel Yetersizlik	3	K5 – K15- K17
		Hedef ve Kazanımlar İçin Yetersiz	8	K1 - K7- K9 - K12 - K14 - K19 – K24 - K28
		Başarılı	9	K4 - K10 - K11 - K13 - K20 - K27 - K29 - K30 - K31
	İzlemedim	Uzaktan Eğitim Dersi Yapılmadı	5	K2 – K3 – K6 - K21 - K25
		Kendi Araştırmalarımı Yaptım	5	K8 – K16 - K18 - K23 - K26

Tablo 4.1 incelendiğinde, katılımcıların %64,51’inin uzaktan eğitim dersini izlediği; %32,25’inin ise izlemediği yönünde görüş belirttiği görülmektedir. Buna göre, uzaktan eğitim derslerini izleyen öğretmenlerin çoğunlukla dersi başarılı buldukları (f= 9), dersin hedef ve kazanımlar için yetersiz kaldığını (f= 8) ve fiziksel yetersizliklere sahip olduğunu (f= 3) düşündükleri görülmektedir. Dersi izleyen öğretmenlere ait katılımcı ifadeleri şu şekildedir:

K10: “Hazırlanan videoları izledim meslektaşlarımla hazırladığı videolardan örnekler kullandım yaş ve seviye gruplarına göre hazırlanmıştı.”

K27: “Pandeminin ilk aylarında birkaç videoyu izledim. Öğrenci seviyesine uygun uygulanabilirlik açısından gayet başarılı buldum.”

K12: “Eba üzerinden yayınlanan dokümanlar, etkinlikler ve videolar dersin hedef ve kazanımlarının kazandırılması için yeterli olmamıştır. Azda olsa fiziksel aktivite boşluğunun doldurulmasına katkı sağlamıştır. Eba TV üzerinden yayınlanan egzersiz saati çok kısa ve ders arası fiziksel aktivite faaliyeti olarak düzenlenmiştir. Yeterli olmadığını düşünüyorum.”

K17: “Beden eğitimi ve Spor derslerini izledim. Beden eğitimi ve spor dersi çocukların aktif olarak yaptıkları geniş ekipmanlar ile işlenen bir ders olduğundan online ortamda bu geniş ortam ve ekipmanlar olmadığından ders verimliliği düşmektedir.”

Uzaktan eğitim derslerini izlemeyen öğretmenlerin çoğunlukla zamanını kendi derslerine hazırlık yapmak için kullandıkları (f= 7) ya da dersin yapılmadığı gerekçesiyle uzaktan eğitim derslerini izlemediklerini (f= 5) belirtmiştir. Dersi izlemeyen öğretmenlere ait katılımcı ifadeleri şu şekildedir;

K21: “MEB tarafından ilk defa uzaktan eğitim yapılıyor. MEB bize uzaktan eğitim ile ilgili bir eğitim yapmadı. Biz kendimiz araştırdık. Başka beden eğitimi öğretmenlerinin videolarını izledik. Fikir alışverişinde bulunduk.”

K25: “Branşıma yönelik uzaktan eğitim dersleri yapılmadı. Sabah öğrenciler için hazırlanan TRT EBA kanalındaki egzersizleri izledim. Bu egzersizlerin öğrenciler için faydalı olduğunu düşünüyorum.”

K26: “Hayır izlemedim. Spor lisesinde görev yaptığım için farklı derslere hazırlık yapıp tüm sınıf gruplarına ders işlemeye devam etmem gerekiyordu. Bu sebepten ötürü kendi hazırlığımı yapıp düzenli bir şekilde derslerime devam ettim.”

K28: “Beden eğitimi branşına dair yapılan uzaktan eğitim çalışmaları EBA sistemi üzerinden yeteri düzeyde olmadığı için, zümre olarak fikir alışverişi yaparak derslerimizi işlemekteyiz.”

4.2. “Eğitim Sürecindeki Problemler” Temasına Ait Bulgular

İkinci araştırma sorusu kapsamında “Koronavirüs salgını sürecinde beden eğitimi dersinin eğitim süreci ile ilgili yaşadığınız problemler nelerdir?” sorusuna verilen cevaplar, “Eğitim Sürecindeki Problemler” temasında, öğrenci açısından, öğretmen açısından, branş açısından ve teknoloji açısı kategorilerinde kodlanarak Tablo 4.2’de gösterilmiştir.

Tablo 4.2. Katılımcıların Eğitim Sürecinde Yaşadıkları Problemler

Tema	Kategori	Kodlar	N	Katılımcılar
Eğitim Sürecindeki Problemler	Öğrenci Açısından	Devamsızlık	14	K1 - K3 - K6 - K8 - K11 - K12 - K13 - K14 - K15 - K16 - K23 - K26 - K27 - K28
		Geri Bildirim	1	K2
		Motivasyon Eksikliği	6	K3 - K7 - K9 - K10 - K18 - K26
		Derse İsteksizlik	8	K1 - K11 - K14 - K15 - K18 - K20 - K23 - K30
		Kamera Açmama	6	K2 - K5 - K11 - K12 - K19 - K31
		İletişim Problemi	2	K15 - K21
	Öğretmen Açısından	Yöntem Uygulama Güçlüğü	1	K2
		Motivasyon Eksikliği	4	K4 - K8 - K10 - K13
	Branş Açısından	Teorik Düzeyde Kalma	6	K2 - K7 - K9 - K10 - K11 - K18
		Dersin Yapısıyla İlgili Problem	8	K6 - K10 - K12 - K14 - K18 - K22 - K28 - K31
		Ölçme Değerlendirme Sorunu	1	K27
	Teknolojik Açidan	Teknolojik Aksaklıklar	6	K2 - K8 - K10 - K15 - K21 - K23
		Teknolojik Donanım Eksikliği	4	K8 - K9 - K21 - K29

Tablo 4.2 incelendiğinde, katılımcıların uzaktan eğitim sürecinde öğrenci açısından yaşadığı problemleri; devamsızlık (f=14), derse isteksizlik (f=8), motivasyon eksikliği (f=6), kamera açmama (f=6), iletişim problemi (f=2) ve geri bildirim (f=1) olarak ifade ettikleri görülmektedir. Yaşanan problemlere ilişkin katılımcı ifadeleri şu şekildedir:

K1: “Öğrenciler derslere katılım sağlamıyor. 30 kişilik sınıfta 1-15 öğrenci arasında katılım sağlanıyor. Onlar da pasif oluyorlar derslerde. Uzaktan eğitimde kesinlikle verim alınmıyor.”

K11: “Öğrencilerin ev ortamında uygulama derslerine katılmak istememesi ve öğrencilerin kamera açma zorunluluğu olmadığından dolayı takiplerinin yapılamaması nedeni ile uygulama derslerinde problemler yaşanmıştır.”

K7: “Beden eğitimi dersi olarak uzaktan ders yapmak oldukça zor. Diğer ana branşlarda yeterince yoruldukları için bizim dersleri çok girmiyorlar. Ayrıca uygulamaya dayalı bir

ders olduğu için uzaktan teorik yapıyoruz.”

K21: *“İletişim kurmakta problem yaşadık. Her öğrencinin evinde bilgisayar ya da telefon olması lazım. Kardeş olan evlerde 1 tane iletişim aracı olduğu için sıkıntı oldu. Kardeşinin dersi olduğu için derse giremeyen öğrenciler oldu. İlk başlarda EBA ile ilgili problemler yaşadık.”*

Katılımcıların uzaktan eğitim sürecinde öğretmen açısından yaşadığı problemleri; motivasyon eksikliği (f=4) ve yöntem uygulama güçlüğü (f=1) olarak ifade ettikleri görülmektedir. Yaşanan problemlere ilişkin katılımcı ifadeleri şu şekildedir;

K4: *“Alanım Beden Eğitimi ve uygulamaya dayalı bir ders olduğu için çok zorlandım. Herkes gibi benim hiç alışık olmadığım bir durum. Motive olmakta güçlükler geçirdim.”*

K8: *“Branşımız önemsenmiyor. O yüzden eğitim sürecinde zorlanıyoruz. Derslere katılım Az olduğu için bizimde moral motivasyonumuz düşüyor.”*

Katılımcıların uzaktan eğitim sürecinde spor dalı açısından yaşadığı problemleri; dersin yapısıyla ilgili problem (f=8), teorik düzeyde kalma (f=6) ve ölçme değerlendirme sorunu (f=1) olarak ifade ettikleri görülmektedir. Yaşanan problemlere ilişkin katılımcı ifadeleri şu şekildedir:

K14: *“Dersimiz uygulama ağırlıklı olduğu için uzaktan eğitim süreci bizim açımızdan biraz zor geçiyor. Yapılan uzaktan online derslere öğrencilerin katılımı sorun olabiliyor, bazı öğrenciler diğer derslere katılırken yetenek derslerini aksatıyorlar.”*

K18: *“Beden eğitimi ve spor dersinin olmazsa olmazı fiziksel etkinlikler ve egzersizlerdir. Pandemi sürecinde maalesef öğrencilere egzersiz yaptırmak neredeyse imkânsız hale gelmiştir. Beden eğitimi ve spor dersi içeriği itibarı ile uygulama olduğu için salgın döneminde sözlü anlatımın soyut kalması öğrencinin derse olan ilgisini ve motivasyonunu düşürmektedir. Bunun yanında uygulama sınavı yapma zorunluluğu ile not verme konusunda zorluk yaşanmaktadır.”*

K27: *“Beden Eğitimi dersinin gereksiz görülmesi dolayısıyla katılım oranının düşüklüğü. Pandemi başlangıcında uzaktan eğitime başladığımız ilk zamanlarda süreci nasıl devam ettireceğimiz konusunda zorlandık. Ölçme ve değerlendirme noktasında sorunlar yaşadık. Dersimizin uygulamalı olması değerlendirmeyi zorlaştırdı. “*

Katılımcıların uzaktan eğitim sürecinde teknoloji açısından yaşadığı problemleri; teknolojik aksaklıklar (f=6) ve teknolojik donanım eksikliği (f=4) olarak ifade ettikleri görülmektedir. Yaşanan problemlere ilişkin katılımcı ifadeleri şu şekildedir;

K10: “İnternet ağı nedeniyle erişilebilirlik sorunları yaşandı.”

K29: “Çalışmış olduğum kurumun öğrenci kitlesi özel eğitime ihtiyaç duyan öğrenciler olduğu için oldukça zor bir süreç oldu. Ailelerin büyük bir kısmının internet erişiminin olmaması donanımsal bir sorun olarak karşımıza çıktı. İnternet erişimi olan ailelerde ise, öğrencilerin tek başlarına dersi takip edebilecek zihinsel yeterlilikte olmaması bizi aile ile birlikte iş birliği yapmaya yönlendirdi. Bu süreçte velilere yönlendirme yaparak dersimizi işlemeye çalıştık. Bu durum verimli olmadı çünkü hem velilerin bu durumda yeterli isteklerinin olmaması ve öğrencilerimizin evde kalmasından dolayı problemli davranışlarının artması ve kontrollerinin sağlanamaması dersin işlenmesi konusunda büyük sorunlar oluşturdu. Bu da beraberinde velileri problemli davranışların ortadan kaldırılması adına yapılan çalışmalara yönlendirdiği için derse katılmayan veli sayısı büyük artış gösterdi.”

K2: “Uygulama dersi olduğu için uzaktan eğitim yoluyla birçok problem yaşıyoruz. Dersimizi gösterip yaptırma gibi bir şansımız olmuyor maalesef. Dersimizin uygulama kısmında problemler yaşıyoruz. Daha çok branşların sözel konularını ve oyun kurallarını işleyebiliyoruz. Öğrencilerin kamera sorunları olduğundan dolayı herhangi bir şekilde egzersiz yaptıramıyoruz. İşlediğimiz derslerin geri dönütlerini alamıyoruz. İnternet ve ders atama konusunda başlangıçta çok sorun yaşadık.”

K9: “Öğrencilerin online ortamda yeterli motivasyona sahip olmamaları ve ev ortamının verdiği rahatlık ve rehavetle gerekli özeni gösteremediklerini düşünüyorum ayrıca maddi imkanı olmayan internet erişimi olmayan öğrenciler de olduğu göz önüne alınırsa dersine girdiğimiz sınıfın tamamına eşgüdümlü ulaşmak mümkün olmuyor bunun yanında ekipman gerektiren durumlarda öğrencilerin evlerinde envanter bulunmaması da dersin işleyişini yüzeysel ve teorik olarak kısıtlamakta.”

4.3. “İletişim Süreci” Temasına Ait Bulgular

Üçüncü araştırma sorusu kapsamında “Karantina sürecinde öğrencilerinizle nasıl iletişim kurdunuz ve iletişim sürecindeki aksaklıklar nelerdir? Açıklar mısınız?” sorusuna

verilen cevaplar, “İletişim Süreci” temasında, iletişim araçları ve aksaklıklar kategorilerinde kodlanarak Tablo 4.3’de gösterilmiştir.

Tablo 4.3. Katılımcıların İletişim Sürecine Yönelik Görüşleri

Tema	Kategori	Kodlar	N	Katılımcılar
İletişim Süreci	İletişim Araçları	Whatsapp	18	K1 - K2 - K4 - K6 - K7 - K11 - K12 - K13 - K15 - K18 - K20 - K21 - K23 - K25 - K26 - K27 - K30 - K31
		Zoom	9	K1 - K3 - K4 - K7 - K9 - K10 - K14 - K28 - K31
		EBA	6	K1 -K4 - K14 - K28 - K29 - K31
		Telefon	10	K9 - K11 - K16 - K17 - K22 - K23 - K24 - K27 - K29 - K30
	Aksaklıklar	Sınıf Rehber Öğretmen	2	K8 - K25
		Aileler İlgisiz	2	K2 - K21
		Pandemi Sürecinin Uzaması	2	K7 - K24
		Teknolojik Donanım Eksikliği	6	K2 - K10 - K11 - K21 - K23 - K27
		İnternet Olanığının Olmaması	9	K3 - K9 - K10 - K11 - K13 - K21 - K23 - K27 - K28
		İnternet Alt Yapı Sorunları	2	K28 - K31

Tablo 4.3 incelendiğinde, katılımcıların uzaktan eğitimde iletişim sürecini iletişim araçları ve aksaklıklar kategorilerinde ifade ettikleri görülmektedir. Buna göre süreçte kullandıkları iletişim araçlarını whatsapp (f=18), telefon (f=10) zoom (f=9), EBA (f=6), ve sınıf rehber öğretmeni (f=2) şeklinde ifade ettikleri görülmektedir. Kullanılan iletişim araçlarına ilişkin katılımcı ifadeleri şu şekildedir:

K1: “Bu süreçte whatsapp, zoom ve eba üzerinden iletişim kurdum. Bu iletişim araçlarında herhangi bir aksaklık yok fakat öğrenciler de beden eğitimi ve spor dersinin uzaktan eğitimle yapılamayacağını farkındalar. O yüzden derslere katılım çok az. Ders katılımı noktasında aksaklıklar yaşadım ve yaşıyorum.”

K4: “Bakanlığın EBA ağı ve Zoom uygulaması üzerinden iletişim kurmaya çalıştım. Sosyal paylaşım ağlarından Whatsapp kullandım. Devam zorunluluğunun olmaması öğrencilerin katılımını etkilemiştir. Kendimde onların ilgilerini yeteri kadar çekemedim.”

K11: “Öğrencilerle cep telefonu ve cep telefonu üzerinden kurulan çeşitli gruplarla iletişime girilmiştir. Öğrencilerin maddi imkânsızlıklarından dolayı bilgisayar ve tablet eksikliği ayrıca internet bağlantısı olmaması ve internet altyapısı probleminden dolayı iletişim sorunları fazlasıyla yaşanmıştır. Bu sorunlar zamanla giderilse de öğrencilerin dönem başındaki konsantresi ve uyumu kalmadığı için verim elde edilememiştir.”

K8: “Ortaokul da görev yapıyorum. Sınıf rehber grubum bu sene yok. Öğrencilerle sadece derslerde görüşüyorum. Bir sıkıntı olursa irtibatı sınıf rehber öğretmeni aracılığı ile sağlıyorum.”

K25: “Karantina sürecinde öğrencilerle sınıf whatsapp grupları üzerinden iletişim kurdum. Ulaşmam gereken öğrencileri sınıf öğretmeni aracılığıyla buldum.”

Katılımcıların uzaktan eğitim sürecinde yaşadıkları aksaklıkları internet olanağının olmaması (f=9), teknolojik donanım eksikliği (f=6), internet alt yapı sorunları (f=2), pandemi sürecinin uzaması (f=2) ve ailelerin ilgisiz olması şeklinde ifade ettikleri görülmektedir. İletişim sürecindeki aksaklıklarla ilgili katılımcı ifadeleri şu şekildedir:

K2: “Sınıf rehber öğretmenleri vasıtasıyla veli ve öğrenci whatsapp grupları kuruldu ve öğretmenler gruplara eklendi. Bu şekilde iletişim kurabildik. Bazı öğrencilerin telefonu yoktu ve derslerin takip noktasında aksaklıklar yaşıyorlardı. Bazı aileler maalesef ilgisiz kalıyorlar ve çocuklarına ulaşamadığımız oluyordu. Zamanla bu durumlar aşılsa da tamamen halloldu diyemeyeceğim.”

K7: “Whatsapp ve zoom üzerinden iletişim kuruyoruz. Ama süreç uzadıkça çocuklar dersten ve bizlerden uzaklaştılar.”

K11: “Öğrencilerle cep telefonu ve cep telefonu üzerinden kurulan çeşitli gruplarla iletişime girilmiştir. Öğrencilerin maddi imkânsızlıklarından dolayı bilgisayar ve tablet eksikliği ayrıca internet bağlantısı olmaması ve internet altyapısı probleminden dolayı iletişim sorunları fazlasıyla yaşanmıştır. Bu sorunlar zamanla giderilse de öğrencilerin dönem başındaki konsantresi ve uyumu kalmadığı için verim elde edilememiştir.”

K21: “Öncelikle sosyal medya aracıyla gruplar oluşturduk. Ailelerin dersleri önemsememesi nedeniyle iletişim kopuklukları oldu. Maddi durumu olmayan öğrencilerimiz vardı. Bu nedenle problem oldu. İnterneti olmayan öğrencilerimiz de oldu.”

4.4. “Pandeminin Eğitim Sürecine Etkisi” Temasına Ait Bulgular

Dördüncü araştırma sorusu kapsamında “Pandemi sürecinin eğitimimize olan etkisi hakkında görüşleriniz nelerdir? Kısaca açıklayabilir misiniz?” sorusuna verilen cevaplar, “Pandeminin Eğitim Sürecine Etkisi” temasında, olumsuz etkiler ve olumlu etkiler kategorilerinde kodlanarak Tablo 4.4’de gösterilmiştir.

Tablo 4.4. Katılımcıların Pandeminin Eğitim Sürecine Etkisine Yönelik Görüşleri

Tema	Kategori	Kodlar	N	Katılımcılar
Pandeminin Eğitim Sürecine Etkisi	Olumsuz Etkiler	Motivasyon	5	K3 - K9 - K20 - K21 - K25
		Verimsizlik	7	K2 - K4 - K7 - K15 - K18 - K24 - K29
		Düşük Eğitim Niteliği	1	K31
		Alt Yapı Eksikliği	2	K2 - K6
		İlgisizlik	4	K1 - K18 - K23 - K28
		Devamsızlık	2	K13 - K19
		Teknoloji Bağımlılığı	2	K12 - K14
		Sosyalleşememe	4	K14 - K16 - K22 - K27
	Olumlu Etkiler	Hareketsizlik	5	K4 - K11 - K14 - K23 - K29
		Teknolojik Eksikliğin Görülmesi	1	K5
		Okul Dışı Öğrenme	2	K8 - K9
		Fırsat Eşitsizliğinin Görülmesi	1	K12
		Teknoloji Becerisi Gelişimi	2	K13 - K26
		Derslerin Kaydedilmesi	1	K17
		Araştırma Becerisi Gelişimi	2	K21 - K26

Tablo 4.4 incelendiğinde, katılımcıların pandeminin eğitim sürecine etkisini olumsuz etkiler ve olumlu etkiler kategorilerinde ifade ettikleri görülmektedir. Buna göre olumsuz etkileri verimsizlik (f=7), motivasyon (f=5) hareketsizlik (f=5), ilgisizlik (f=4), sosyalleşememek (f=4), alt yapı eksikliği (f=2), devamsızlık (f=2), teknoloji bağımlılığı (f=2) ve düşük eğitim niteliği (f=1) şeklinde ifade ettikleri görülmektedir. Uzaktan eğitim sürecinin olumsuz etkilerine ilişkin katılımcı ifadeleri şu şekildedir;

K9: “Kesinlikle olumsuz yönde bir etkisi olduğu kanaatindeyim ders işleme açısından ve öğrenciye ulaşmak açısından bizleri olumsuz etkiledi ancak derslerin çevrimiçi ortamda olmasının tek bir olumlu yönü oldu fiziksel etkileşimi gerektirmeyen konuları araştırıp farklı öğrenme ortamları oluşturma konusunda bizleri araştırmaya teşvik etti.”

K4: “Etkilerinin genel anlamda olumsuz olduğunu düşünüyorum. Evde geçirilen uzun sürelerin hareketsizliğe ve şişmanlığa dönüştüğünü, ruhsal sıkıntıların artış gösterdiğini, uykuda geçen sürelerin artış gösterdiğini, dolayısıyla verimin düştüğünü düşünüyorum.”

K31: “Eğitimin kalitesi oldukça düştüğünü söyleyebilirim öğrencilerin sadece görme duyma duyularına hitap ederek kısıtlı bir bilgi akışı ortaya çıkmış oldu.”

K2: “Pandemi süreci alışık olmadığımız bir eğitim modeline bizi sürükledi. Alt yapı yetersizliği ve teknoloji eksikliği sebebiyle uzaktan eğitim çok zor bir süreç halini aldı. Zamanla bu eksiklikler giderilmiş olsa dahi alışık olunmayan bir eğitim modeli olduğundan derslerin çoğu verimsiz geçiyor. Öğrenciyle temas halinde olunmadığından anlık geri dönütler sağlanamıyor. Kamera açılmadığı için öğrencilerin dersi dinleyip dinlemediği çok fazla takip edilemiyor. Özellikle uygulama derslerinde verim oldukça düşük seviyede kalıyor.”

K14: “Pandemi sürecinde eğitim öğretim tabi ki de olumsuz etkilendi ancak en çok çocukların sosyalleşebilmesi açısından evde kalmaları nedeniyle çok zayıfladı diye düşünüyorum. Motorsal beceriler zayıfladı hareketsizlik arttı, çocuklar da telefon ve bilgisayar bağımlılığı oldukça artmış oldu doğal olarak.”

K22: “Beden eğitimi ve sporun kazanımları arasında yer alan insanlar arası ilişkiler, bağlılık, grup etkileşiminin geliştirilmesi gibi sosyal becerilerin uzaktan eğitim kapsamında oldukça gölgede kaldığı gözlemlenmiştir.”

Katılımcıların uzaktan eğitim sürecinin olumlu etkilerini okul dışı öğrenme (f=2), teknoloji becerisi gelişimi (f=2), araştırma becerisi gelişimi (f=2), teknolojik eksikliğin görülmesi (f=1), fırsat eşitsizliğinin görülmesi (f=1) ve derslerin kaydedilmesi (f=1) şeklinde ifade ettikleri görülmektedir. Uzaktan eğitim sürecinin olumlu etkilerine ilişkin katılımcı ifadeleri şu şekildedir;

K5: “Toplumumuzun daha çok dijital ve online eksiklerini gidermek adına fırsatlar yarattığını söyleyebiliriz.”

K8: “Okul dışında evde de eğitimin yapıla bilineceğini öğrendik. Uzaktan eğitim diye yeni bir kavram ile tanıştık. Ve bu kavram artık hayatımızın bir parçası olacak gibi görünüyor. “

K12: “Uzaktan eğitim sürecinde evlerdeki imkân ve öğrenme farklılıkları daha görünür hale geldi. Eğitimden ülke genelindeki çocuklar eşit şartlarda faydalanamıyor. Canlı derslere katılamayan teknolojiye ulaşamayan pek çok öğrenci var. Bunun yanında teknoloji bağımlılığı riskiyle karşı karşıya kalan öğrenci kesimi de var. Canlı derslerini düzenli takip eden öğrencilerin ise bu süreçte gereken kazanımları aldıklarını düşünüyorum.”

K13: “Pandemi sürecinin eğitimimize olan etkilerinden olumlu olarak tek yönü öğretmenlerin bilişim araçlarını kullanmayı daha iyi öğrenmeleri olmuştur. Fakat genel olarak olumsuz etkilemiştir. Öğrencilerin derslere yeterli düzeyde katılmamasından kaynaklı birçok konuyu öğrenememişlerdir. “

K21: “Yararları da zararları da var. Birey olarak pandemi süreci psikolojik olarak herkesi etkiledi. Yüz yüze olmayan ders uygulama olan dersleri zorladı. Okula giden çocuk derse motive oluyor. Evde olan çocuk daha rahat oluyor. Faydaları şöyle, öğrenci araştırmayı daha çok öğrendi. Çocuk okula gelerek gününü bitiriyor. Bazı derslerimiz uzaktan eğitime devam edebilir. Böylece sosyal derslere daha ağırlık verilebilir.”

K26: “Bence süreç sahip olduğumuz değerlerin farkına varmamıza katkı sağladı. Yani alışılmışın dışına çıkınca bir farkındalık oluştu ve bu sayede sahip olduğumuz değerleri anladık. Yüz yüze eğitimin aslında hayatımızda nasıl bir yer tuttuğunu görmüş olduk. Bunun dışında birçok insanın ve öğrencinin internet kullanımı konusunda kendisini geliştirmesine ve bu sayede daha çok araştırma yapmasına, öğrenmesine ve bu kanallar aracılığıyla kendini geliştirmesine sebep oldu. Ayrıca veliler, öğrenciler ve öğretmenler bu eksik yönlerini de geliştirerek daha donanımlı hale geldi.”

4.5. “İlgi Çekme” Temasına Ait Bulgular

Beşinci araştırma sorusu kapsamında “Uzaktan eğitim sürecinde, Beden Eğitimi ve Spor dersine olan ilgiyi artırmak için Neler yaptınız? Kısaca açıkla mısınız?” sorusuna verilen cevaplar, “İlgi Çekme” temasında, sözlü sunum, görsel sunum ve etkinlik kategorilerinde kodlanarak Tablo 4.5’de gösterilmiştir.

Tablo 4.5. Katılımcıların Derslerde İlgiyi Artırmaya Yönelik Görüşleri

Tema	Kategori	Kodlar	N	Katılımcılar
İlgi Çekme	Sözlü Sunum	Dikkat Çekme	1	K1
		Dersin Önemini Vurgulama	3	K5 - K6 - K27
		Yeni Branşlar Tanıtma	6	K8 - K14 - K27 - K28 - K30 - K31
	Görsel Sunum	Video	18	K1 - K3 - K4 - K5 - K7 - K9 - K10 - K12 - K13 - K14 - K15 - K21 - K23 - K24 - K25 - K28 - K29 - K31
	Etkinlik	Online Oyunlar	14	K2 - K7 - K9 - K10 - K11 - K12 - K14 - K17 - K21 - K22 - K23 - K25 - K27-K30
		Uzaktan Egzersiz	17	K4 - K5 - K11 - K12 - K14 - K15 - K16 - K17 - K19 - K20 - K22 - K23 - K24 - K25 - K27 - K28

Tablo 4.5 incelendiğinde, katılımcıların Beden Eğitimi ve Spor dersine olan ilgi çekme durumunu sözlü sunum, görsel sunum ve etkinlik kategorilerinde ifade ettikleri görülmektedir. Buna göre sözlü sunum kategorisinde derse ilgi çekme durumunu yeni branşlar tanıtma (f=6), dersin önemini vurgulama (f=3) ve dikkat çekme (f=1) şeklinde ifade ettikleri görülmektedir. Beden Eğitimi ve Spor dersine olan ilgiyi artırmada sözlü sunum kategorisine ait katılımcı ifadeleri şu şekildedir:

K1: “Sporla ilgili videolar izlettim. Pandemi sürecinde öğrencilerin sağlıklarını nasıl koruyacakları hakkında dikkat çekici bilgiler vermeye çalıştım. Akademik dersler ve sınav maratonu noktasında bilgiler verdim.”

K5: “Hareketin ve sportif aktivitenin insan hayatındaki önemini vurgulamaya çalıştım. Düzenli müzikli fiziksel aktivite serilerini ısrarla uygulayarak alışkanlığa çevirmeye çalıştık. Spora ve sporculuğa özendirme video ve görsellerle yeteneklerinin farkına varmalarını sağladık.”

K8: “Öğrencileri hiç duymadıkları, hiç tanımadıkları belki ismini duyup nasıl oynanır nerde oynanır bilmedikleri branşları tanıtmaya çalıştım. Bu ilgilerini biraz olsun çekti. Teorik olarak branşları tanımlarını sağladım bazı öğrencilerimiz öğrenmeye meraklı o yüzden güzel geçiyor. Ama bazı öğrencilerimiz sıkılıyor. Yeni şeyler öğrenmeye kapalılar.”

Katılımcıların görsel sunum kategorisinde derse ilgi çekme durumunu video (f=18) şeklinde ifade ettikleri görülmektedir. Beden Eğitimi ve Spor dersine olan ilgiyi artırmada

görsel sunum kategorisine ait katılımcı ifadeleri şu şekildedir;

K12: *“Öğrencilerin eğlenerek öğrenmelerini amaçladım. Canlı derslerimde öğrencinin bulunduğu ortamı göz önünde bulundurarak basit evde egzersiz hareketleri yaptırđım. Yastık, balon, oyuncak gibi çok ses çıkarmayan materyalleri egzersizlerde kullandım. Derslerimiz 30+30 dakika işlendi. İlk 30 dakika evde egzersiz hareketleri, diğer 30 dakikada yıllık plandaki konunun teorik bilgisi slaytlar, görseller, bulmacalar ve videolarla destekleyerek dikkat çekici hale getirdim. ”Bul getir” “çarkı çevir çıkan hareketi yap “ gibi eğlenceli oyunlar oynadık.”*

K15: *“Eğlenceli şekilde egzersiz faaliyetleri yapmaya çalıştım. Teorik konularımızı ise video gösterimi yaparak ve anlatım yöntemi ile işlemeye çalıştım.”*

K25: *“Beden eğitimi ve spor derslerine olan ilgiyi arttırmak için öğrencilere kazanımlarımızla ilgili videolar, bulmacalar ve alternatif uygulamalar (wordwall) kullandım. Öğrencilere egzersizler yaptırđım. Öğrenciler derse daha fazla katılmaya başladı. Konular bu şekilde işlenmekte ve öğrencilerin de derse aktif katıldığı görülmektedir. Kazanımlarla ilgili soru cevap yapılarak öğrencilerin derste olup olmadığı da rahatça tespit edilebilmektedir.”*

Katılımcıların etkinlik kategorisinde derse ilgi çekme durumunu uzaktan egzersiz (f=17) ve online oyunlar (f=14) şeklinde ifade ettikleri görülmektedir. Beden Eğitimi ve Spor dersine olan ilgiyi artırmada etkinlik kategorisine ait katılımcı ifadeleri şu şekildedir;

K17: *“Çocuklara ile online satranç turnuvası düzenleyip katılmalarını istedim. Çocuklar en azından birbirileri ile internet üzerinden oyun oynama şansları oldu. Onlara haftalık akıl oyunları önerileri yaptım. Haftalık egzersiz programları gönderdim.”*

K22: *“Bu süreçte alışılmışın dışında farklı yöntem ve teknikler kullanarak derslerin işlenmesi bir gereklilik haline geldi. Derslerde Fiziksel aktivitelerin öncesinde veya sonrasında görsel zekâ soruları, bilmeceler vb. aktivitelerle öğrencilerin derse güdülenmesi hedeflenip yüksek katılım oranı sağlanmıştır.”*

K30: *“Derse katılanlarla işlediğimiz konular hakkında testler bulmacalar çözüyoruz. Ayrıca zekâ oyunları oynatmaya çalışıyorum. Dünyadan ve ülkemizden başarılı olmuş bireysel ve takım sporcuların tanıtmaya çalışıyorum. Hiç tanımadığımız spor branşlarına gösteriyorum.”*

K11: *“Uzaktan eğitimde mümkün oldukça derslere katılımı ve ilgiyi artırmak için eğlenceli*

fiziksel etkinlikler, derse ilgi sağlayacak sportif yarışmalar (şınav, mekik, plank vb.) ve bilgi yarışmaları düzenleyerek beden eğitimi dersinin sadece not almaktan ibaret olmadığını sağlıklı bir yaşam olduğunu vurguladık.”

K16: “Çocuklar sıkılmasın diye tamamen fiziksel aktivite yaptık, konu anlatımı yapmadım, vücut ağırlığına yönelik hareketler, balon, lastik gibi materyallerle ilgilerini çekmeye çalıştım. Hareketlere isim koyduk, hareketlerin isimlerini öğrenciler koydu.”

4.6. “Uzaktan Eğitimde Yaşanan Güçlükler” Temasına Ait Bulgular

Altıncı araştırma sorusu kapsamında “Karantina sürecinde öğrencilerin eğitimi ile ilgili zorlandığınız durumlar nelerdir? Karşılaştığınız sorunların çözümü için neler yapmaktasınız?” sorusuna verilen cevaplar, “Beden Eğitimi ve Spor Dersinde Uzaktan Eğitim Sürecinde Yaşanan Güçlükler” temasında, problemler ve çözümler kategorilerinde kodlanarak Tablo 4.6’da gösterilmiştir.

Tablo 4.6. Katılımcıların Uzaktan Eğitimde Yaşanan Güçlüklerle İlişkin Görüşleri

Tema	Kategori	Kodlar	N	Katılımcılar
Uzaktan Eğitimde Yaşanan Güçlükler	Problemler	Öğrenci İlgisizliği	9	K4 - K8 - K9 - K11 - K14 - K17 - K18 - K20 - K28
		Dersin Faydasız Görülmesi	2	K1 - K28
		İletişim Sorunları	1	K2
		Kamera Açmama Sorunu	10	K3 - K8 - K10 - K11 - K12 - K16 - K19 - K25 - K27 - K28
		Devamsızlık Problemi	12	K4 - K5 - K6 - K7 - K8 - K13 - K15 - K17 - K18 - K21 - K23 - K28
		Dersin Uygulama Sınırlılığı	2	K6 - K8
	Çözümler	Güçlü İletişim	8	K1 - K8 - K10 - K11 - K13 - K16 - K20 - K21
		Öğrencinin Aktif Katılımı	1	K3
		Pekiştireç Kullanma	6	K4 - K7 - K12 - K13 - K19 - K27
		Öğrenme Ortamının Çeşitlendirilmesi	2	K4 - K5
		Güdüleyici Etkinlikler	1	K23

Tablo 4.6 incelendiğinde, katılımcıların uzaktan eğitim sürecinde yaşanan güçlüklerle ilişkin görüşlerini problemler ve çözümler kategorilerinde ifade ettikleri görülmektedir. Buna göre katılımcıların uzaktan eğitim sürecinde yaşanan güçlükleri devamsızlık problemi (f=12), kamera açmama sorunu (f=10), öğrenci ilgisizliği (f=9), dersin uygulama sınırlılığı (f = 2), dersin faydasız görülmesi (f=2) ve iletişim sorunları (f=1) şeklinde ifade ettikleri görülmektedir. Uzaktan eğitim sürecinde yaşanan güçlüklerle ilişkin katılımcı ifadeleri şu şekildedir:

K1: “Öğrencilerin derslere karşı ilgisizliği bu süreçte karşılaştığım zorluklar arasında. Diğer zorluk ise öğrencilerin, derslerin yüz yüze eğitimde olduğu gibi faydalı olmadığını düşünmeleri. Bunlara çözüm olarak Velilerle iletişime geçtim. Okulumuzdaki diğer branş öğretmenleriyle iletişime geçtim, öğrencilerime rehberlik yaptım. Bu iletişimlerden sonra öğrencilerde az da olsa düzelme oldu fakat öğrenciler belli bir süre sonra yine eski hallerine döndüler.”

K2: “Karantinada olan öğrenciler uzaktan eğitime devam ettiler. Fakat yüz yüze eğitime katılamadılar. Katılamadıkları derslerin telafisi konusunda problemler yaşandı. Karantinaya alınan öğrenciler bazen haber vermedikleri için iletişim sorunları yaşandı.”

K8: “Çağımız teknoloji çağı olduğu için Beden eğitimi dersini uzaktan işlemek hem bizim için hem öğrencilerin için zor. Görüntü açma zorunlu olmadığı için çoğu öğrenci görüntüsünü açmıyor. Sınavda çıkacak 6 branş dersine girip beden eğitimine girmesem de olur diyorlar. Bilgisayar tablet telefon oyununu derse tercih ediyorlar. Derslere katılım çok az. 8.sınıflar hele en fazla 4-5 kişi. Sınıf öğretmenleri ile irtibata geçiyorum. Ama yine de önemsemiyorlar.”

K17: “Öğrenciler uzaktan eğitim sürecinde temel derslerin dışındaki derslere ilgisi çok düşüktü. Derslere katılım zorunlu olmadığından dolayı da çocuklar derslere aktif katılım göstermedi. Sayılar çok düşüktü. Çocuklar uzaktan eğitim sürecinde online oyunlara daha fazla yönelmeye başladı. Maalesef çocukları kapalı ortamda iken teknolojik araçlardan uzak tutmak çok zor. Çocuklar internet üzerinden görüşmeler yaparak sürekli dijital oyunlar hakkında konuşuyorlar ve bu yüzden gerçek olan oyunlardan daha fazla uzaklaşmaktalar. Bu yüzden bu dönemde çözüm üretmek çok zor.”

K28: “En büyük sorunumuz dersimize karşı hiç değişmeyen olumsuz algılar. Öğrencilerin kamerasını açmamasından kaynaklanan ve bizi dinliyor gibi gözüken ama aslında ya uyuyan ya da yatakta yatan sadece derse bağlanan ancak gerçekte orda olmayan öğrenciler. Ödev

verildiğinde sorumluluğunu bilen öğrenciler hariç hiç birinin ödevi önemsememesi. Bir önceki başka bir derse katılıp Beden eğitimi dersine katılmayıp, neden katılmadığını sorunca; ya kahvaltı yaptığını ya da unuttuğunu söyleyen öğrenciler. Ama en önemlisi dersimizi hiç önemsemeyip bize saygı göstermeyen ancak buna rağmen ödüllmüş gibi yüksek not verilmesi.(dersimize ve bize karşı saygı gösterilmemesi).”

Katılımcıların uzaktan eğitim sürecinde yaşanan güçlüklerle yönelik çözüm önerilerini güçlü iletişim (f=8), pekiştireç kullanma (f=6), öğrenme ortamının çeşitlendirilmesi (f=2), öğrencinin aktif katılımı (f=1) ve güdüleyici etkinlikler (f=1) şeklinde ifade ettikleri görülmektedir. Uzaktan eğitim sürecinde yaşanan güçlüklerle yönelik çözümlere ilişkin katılımcı ifadeleri şu şekildedir:

K3: *“Öğrencilerin ders esnasında kamera açma zorunluluğu olmadığı için ders de var görünüp başka şeylerle ilgilenme problemi ile karşılaştım. Bunu aşmak için ve dersi aktif tutmak adına devamlı soru sorarak öğrenciyi derste tutmaya çalıştım.”*

K4: *“Derse katılım sorunu için, performans notu teşviki. Açık alanda pandemi kurallarına göre bisiklet sürme faaliyeti. Açık alanda atletizm faaliyeti. Açık alanda yürüyüş faaliyetleri gibi.”*

K19: *“Çocukların kamera açma zorunluluklarının olmaması. Çocuklardan dönüt alamamamız. Müsait olanların kamera açmalarını istedim. Kısa yarışmalar yaptırıp kamera açanlar katılabilirler sadece dedim. Derse katılım sağlayanlar ve kamera açanlara ders içi performansını tam puan vereceğimi söyledim.”*

K20: *“Zamanında derse katılmama. Evdeki bireylerle beraber ders işleme. Düzenli olarak derse girmeme. Beden eğitimi dersini önemsiz görmeleri ve devamsızlıklar. Ev ortamında disiplin sağlanamaması gibi sorunlar yaşandı. Bu sorunları çözmek için veli görüşmeleri, öğretmen görüşmeleri ve öğrenci görüşmeleri yaptım.”*

K23: *“Derslere katılımın zorunlu olmaması nedeniyle öğrenciler derse katılmıyor. Yarışma yaparak dersleri keyifli hale getirmeye çalışıyorum. Böylece katılımı artırmaya çalışıyorum.”*

5. TARTIŞMA

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Covid-19 pandemisi kapsamında uzaktan eğitim sürecinde yaşadıkları olumlu ve olumsuz durumları belirlemeyi amaçlayan bu çalışmanın sonucunda;

❖ Araştırmadan elden verilere göre katılımcıların beden eğitimi spor dalına dair Milli Eğitim Bakanlığınca yapılan uzaktan eğitim videolarını izleyen katılımcıların çoğu uzaktan eğitim videolarını başarılı bulurken, izleyip memnun kalmayan katılımcıların fiziki açıdan ile hedef ve kazanımlar için yetersiz buldukları saptanmıştır. Ayrıca bakanlıkça hazırlanan uzaktan eğitim videolarını izlemeyen katılımcıların iki farklı değerlendirmede bulundukları, uzaktan eğitim dersinin tam anlamıyla yapılamadığını belirtmiş ve hazırlanan uzaktan eğitim videolarını izlemeyip daha sonrasında kendi araştırmalarını yaptıklarını belirtmişlerdir. Bu durum öğretmenlerin öğrencilerine bilgilerini aktarırken daha çok mesleki bilgilerine güvendikleri ve bu bağlamda temel bazı özellikleri kullanmadıklarından kaynaklı olduğu söylenebilir (Sarıgöz, 2016).

❖ Araştırmanın ikinci probleminde, katılımcılara uzaktan eğitim sürecinde yaşadıkları problemlerin neler olduğu sorulmuştur. Katılımcılar bu soruyu dört farklı şekilde; öğrenci açısından problemler, öğretmen açısından problemler, spor dalı açısından problemler ve teknolojik açıdan problemler olarak belirtmişlerdir.

Öğrenci açısından oluşan problemler değerlendirilirken devamsızlık, geri bildirimin olmaması, motivasyon eksikliği, derse karşı isteksizlik, ders esnasında kamera açmama ve iletişim kurmada güçlük gibi ifadelerde bulunmuşlardır Konu ile ilgili araştırmalara bakıldığında Hacıcaferoğlu ve Güner (2021) araştırmalarında kişisel bilgisayarı ve evde internet erişimi olan öğrencilerin çevrimiçi öğrenmeye hazırbulunuşluk düzeylerinin diğer öğrencilerden daha yüksek olduğu sonucuna ulaştıkları görülmüştür. Demir ve Özdaş (2020) ise Covid-19 sürecindeki uzaktan eğitime ilişkin öğretmen görüşlerine yönelik yapmış oldukları araştırmalarında benzer sonuçlara ulaşmış, öğretmenlerin öğrencilerin derse karşı ilgisiz olduğunu ve derslere katılımın az olduğunu ifade ettikleri görülmüştür. Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin uzaktan eğitime karşı tutumlarının olumsuz bir yönde olduğu (Kanbak, 2021), öğrencilerin derse katılım esnasında isteksiz, devamsızlık problemi, öğrencilerle iletişimde zorluk çekilmesi gibi problemlerin olduğu (Öztaş, 2021) belirtilmiştir.

Öğretmen açısından problemler değerlendirilirken katılımcılar motivasyon eksikliği ve yöntem uygulama güçlüğü çektiklerini belirtmişlerdir. Konu ile ilgili araştırmalara bakıldığında; Zhang ve arkadaşlarının (2020), uzaktan eğitim konusunda öğretmenlerin deneyimsizliği nedeniyle sorunlar yaşandığını benzer şekilde ifade etmişlerdir. Keskin (2021) ise araştırmasında beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin uzaktan eğitim araçlarını derslerde kullanımı noktasında farklı düşüncelerde olduklarını, öğretmenlerin bu durumu ancak harmanlanmış bir eğitim sistemi ile derslerde kullanılabileceğini belirttiklerini ifade etmiştir. Küçükkırmızı (2021) ise beden eğitimi ve spor dersinde karma eğitim yönteminin, yani uzaktan eğitim ve uygulamalı eğitimin beraber verilmesinin daha uygun bir sonuç getireceğini ifade etmektedir.

Spor dalı açısından problemler değerlendirilirken dersin teorik düzeyde kaldığını, dersin yapısıyla ilgili problem oluştuğunu ve ölçme değerlendirme sorunu yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Yıldız ve Bektaş (2020), EBA TV’de yayınlanan beden eğitimi etkinliklerinin veli ve beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleriyle değerlendirilmesi adlı çalışmalarında benzer bir şekilde beden eğitimi gibi uygulamalı derslerin; öğrenciler ile öğretmenlerin arasındaki etkileşimi sağlamadıklarını ve beden eğitimi dersine uygun olarak yapılması gereken hareketlerin ev ortamı yerine daha büyük ve geniş alanlarda yapılması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Teknolojik açıdan yaşanan problemler değerlendirilirken okul ve ev ortamlarında teknolojik aksaklıklar yaşandığını ve teknolojik donanım eksiliği olduğunu belirtmişlerdir. Demir ve Özdaş (2020), COVID-19 sürecindeki uzaktan eğitime ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi adlı çalışmalarında, öğretmenler internet altyapısının zayıf olmasından kaynaklanan aksaklıklarla karşılaştığı sonucuna varılmıştır. Benzer şekilde Yılmaz ve arkadaşlarının (2020) yapmış oldukları çalışmada altyapı sorunlarından dolayı öğrencilerin %68’inin problem yaşadığı ve bu problemlerden dolayı uzaktan eğitim sisteminden verim alamadıkları sonucuna varılmıştır. Asandaş ve Hacıcaferoğlu (2021) yapmış oldukları çalışmada salgın nedeniyle uzaktan eğitim alan öğrenciler arasında teknolojik açıdan eşitsizlik yaşandığını, her öğrencinin sağlıklı internet ve yayın ağına sahip olmadıklarını belirttikleri görülmüştür. Kaplan (2021), salgın sürecinde yaşananların bazı çevrelerde eğitim eşitsizliğine neden olduğunu, devlet okullarının da ki öğrencilerin neredeyse yüzde elliden fazlasının teknolojik nedenlerle uzaktan eğitim süreçlerinden yararlanamadığını belirtmektedir. Ayrıca uzaktan eğitim süreci sadece öğrencileri

etkilememiş birçok eğitimciyi de etkilemiş olduğu söylene bilir. Zira eğitimcilerin uzaktan eğitim süreci kapsamında kullanılan eğitim öğretim modellerinin ve buna bağlı teknolojilerinden haberdar olmadıkları, birçoğunun bu araçları daha öncesinde kullanmadıkları söylenebilir (Aydın-Çetinkaya, 2020; Asandaş ve Hacıcaferoğlu, 2021). Bu bağlamda öğretmenlerin meslek öncesi ve hizmet içi eğitimlerle almış oldukları teknolojik mesleki donanım geliştirme eğitimlerinin, teorik eğitimlerden ziyade uygulamalı bir eğitim olması gerektiği söylenebilir (Can, 2021). Ayrıca özel okullarda çalışan öğretmenlerin ders sırasında kullandıkları materyaller, teknolojik cihazlar ve sahip oldukları olanaklar doğrultusunda devlet okullarındaki öğretmenlere göre daha kolay bir şekilde dersleri işlemelerine olanak sağlandığı görülmektedir (Timurkan, 2021). Bu eşitsizliğin giderilmesi sayesinde öğretmenler uzaktan eğitim sürecinde aktaracak oldukları bilgileri daha verimli bir şekilde öğrencilerine aktarabilirler.

❖ Araştırmanın üçüncü probleminde, katılımcılara öğrencilerle nasıl iletişim kurmuş oldukları ve iletişim sürecinde ne gibi aksaklıklarla karşılaşmış oldukları sorulmuştur. Katılımcılar kullanmış oldukları iletişim araçlarını; Whatsapp, Zoom, EBA, telefon ve sınıf rehber öğretmeni olarak belirttikleri saptanmıştır. İletişim sürecinde yaşanan aksaklıklar değerlendirilirken ailelerin ilgisiz olduğunu, salgın sürecinin uzamasının öğrencileri olumsuz etkilediğini, teknolojik donanım eksikliğinin bulunduğunu, bazı öğrencilerde internet olanağının bulunmadığını ve internet alt yapı sorunlarıyla karşılaştıklarını belirtmişlerdir. Konu ile ilgili yapılan bazı araştırmaların sonuçlarında, öğrencilerin ailelerinin duyarsızlığını, uzaktan eğitim süreci içerisinde kullanılan teknolojik araçlarının yetersizliğini, yeterli düzeyde alt yapının olmadığını ve araç-gereç yetersizliğini belirtilmekte olduğu görülmektedir (Abuhammad, 2020; Demir ve Özdaş, 2020; Yılmaz vd. 2020).

❖ Araştırmanın dördüncü probleminde, katılımcılara salgın sürecinin eğitim üzerine etkisi sorulmuştur. Katılımcılar salgın sürecinin eğitim sürecine etkisini olumlu ve olumsuz etkiler olarak belirttikleri görülmüştür.

Olumlu etkiler olarak okul ve veya ev ortamlarında ki teknolojik eksikliğinin görülmesi, okul dışında da öğrenmenin gerçekleşmesi, oluşabilen fırsat eşitsizliğinin görülmesi, teknoloji beceri gelişimi, derslerin kaydediliyor ve sonrasında tekrardan izlenile biliniyor olması ve öğrenciler üzerindeki araştırma becerisinin gelişimi olarak belirtilmiştir. Bu bağlamda eğitim alanında, oluşturulacak web platformlarının etkin kullanımı ile sınıf ve

okul etkinliklerinin performansları arttırılabilir, uzaktan eğitim süreci olumlu yönde etkilenebilir (Rueda vd., 2021). Öztaş'ın (2021) fen bilgisi öğretmenlerinin uzaktan eğitimle ilgili görüşleriyle alakalı yapmış olduğu çalışmada, bu durumun mesleki gelişimlerini olumlu yönde etkilediğini belirtirken bunun sebebi olarak eğitim teknolojilerini öğrenmelerine fırsat sağladığını ifade etmiştir.

Olumsuz etkileri ise motivasyon eksikliği, dersin verimsizliği, düşük eğitim niteliği, alt yapı eksikliği, öğrencilerin derse karşı ilgisizliği, öğrencilerin derslere devamsızlık yapması, öğrencilerde oluşan teknoloji bağımlılığı, hareketsizlik ve öğrencilerin sosyalleşememesi olarak belirtilmiştir. Bu bağlamda salgın süresince öğrenciler üzerinde psikolojik açıdan oluşan etkilere yönelik destek ve rehberlik faaliyetlerinin salgın sonrasında gerçekleştirmek adına gerekli olunan organizasyonun sağlanmasının gerekli olduğu (Kaplan, 2021) söylenebilir. Baran'ın (2021) yapmış olduğu çalışmada, öğretmenlerin teknolojik yönden hazırbulunuşluklarının olduğu fakat uzaktan eğitim konusunda bir tecrübelerinin olmadığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca çalışmaya katılan öğretmenler uzaktan eğitim sürecindeki ölçme değerlendirmeyi gerçekçi ve güvenilir bulmadıklarını ifade etmişlerdir.

Konu ile ilgili yapılan bazı araştırmalara bakıldığında; Karatepe ve arkadaşları (2020), yaptıkları çalışmada internet ağına bağlanma sorunlarının öğrencilerde motivasyon kaybına yol açtığını tespit etmişlerdir. Durak (2017), örgün eğitime nazaran uzaktan eğitimin bazı dezavantajları olduğunu belirtmektedir. Bu dezavantajları; öğrencilerin arkadaşlarından soyutlanmışlık hissinin oluşmasına ve veya uzaktan eğitimin sonucunda öğrencilerin daha fazla arkadaş ortamına alışmış olduklarından dolayı derslere karşı istek kaybı yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu sonuçlar bizim araştırmamızdaki alt yapı eksikliği ve motivasyon kaybıyla uyumluluk bulgusu ile paralellik göstermektedir. Birişçi (2013), yapmış olduğu çalışmada öğrenci ile öğretmen arasında olan ilişkinin uzaktan eğitim modelinde koptuğunu ve bunu da öğrencinin dersle olan alakasını zedelediğini belirtmektedir. Yıldız ve Çetin (2018) yaptığı araştırmada ise öğrencilerin beden eğitimi derslerinde yaptıkları spor faaliyetlerinin, öğrencilerin sosyal gelişimlerine ve psiko motor açısından gelişmelerine katkı sağladığını, hareket etmenin öğrencilerin potansiyel enerjilerini kullanmalarını sağladığı sonucuna varmışlardır.

❖ Araştırmanın beşinci probleminde, katılımcılara uzaktan eğitim sürecinde beden eğitimi ve spor dersine olan ilgiyi artırmak için neler yaptıkları sorulmuştur. Katılımcı

öğretmenler ilgi çekme sürecini üç farklı şekilde değerlendirerek; sözlü sunum, görsel sunum ve etkinlik olarak belirttikleri görülmüştür. Sözlü sunum kısmında öğrencinin dikkatini çekme, dersin önemini vurgulama ve yeni spor dallarını tanıtmaya ifadelerine yer verirken; görsel sunum kısmında video izletme; etkinlik kısmında ise çevrimiçi oyunların oynatıldığı ve uzaktan egzersizlerin yaptırıldığını ifade ettikleri saptanmıştır. Sarıgöz (2019) araştırmasında öğretmenlerin öğrencilerin dikkatini ders ortamına çekmek için materyal destekli eğitiminin yanında mutlaka sözlü anlatımında olması gerektiğini belirtmektedir. Bu bağlamda özellikle salgın nedeniyle gerçekleştirilen uzaktan eğitim sürecinin, niteliği yanında niteliğinin de önemli olduğu söylenebilir. Bakioğlu ve Çevik (2020), yapmış oldukları çalışmadaki bulgulara göre uzaktan eğitim sürecinde en çok kullandıkları öğretim yöntemlerinin soru-cevap, problem çözme ve düz anlatım olduğu sonucuna ulaştıkları görülmüştür.

❖ Araştırmanın altıncı probleminde, katılımcılara karantina sürecinde öğrencilerin eğitimi ile ilgili zorlandıkları durumların neler olduğu ve bu problemlerin çözümü için neler yaptıkları sorulmuştur. Katılımcıların uzaktan eğitimde yaşanan güçlükleri iki farklı şekilde değerlendirerek; problemler ve çözümler olarak belirttikleri görülmüştür. Problemlerin öğrencinin derse olan ilgisizliği, dersin faydasız olarak görülmesi, öğrencilerle iletişim sorunlarının yaşanması, öğrencilerin ders esnasında kamera açmama sorunu, öğrencilerin derse devam etmemesi ve dersin uygulanmasının sınırlı olması şeklinde belirtilmiştir. Konu ile ilgili yapılan bazı araştırmaların sonuçlarında; uygulama ile öğrenilen derslerde sağlıklı öğrenimin gerçekleşmediği (Ağır, 2007), öğretmen-öğrenci ilişkisinin sığlığı sığlığına olmamasından dolayı oluşan problemlerin ders ve öğretmen ile öğrenci arasındaki insani münasebeti azalttığı (Birişçi, 2013), internet bağlantısının sürekli olmaması ve öğretmen-öğrenci ilişkilerinde önemli olan göz temasının olmaması (Karatepe vd., 2020) gibi sonuçların bulunduğu çalışmalar araştırmamızın sonuçlarıyla paralellik göstermektedir.

6. SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmaya katılan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin anket sorularına vermiş oldukları cevaplardan hareketle elde edilen verilere göre saptanan sonuçlara ve bu sonuçlara göre getirilen önerilere yer verilmiştir.

6.1. Sonuçlar

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Covid-19 salgını kapsamında uzaktan eğitim sürecinde yaşadıkları olumlu ve olumsuz durumları belirlemeyi amaçlayan bu çalışmanın sonucunda;

Katılımcı BES öğretmenlerinin beden eğitimi spor dalına dair Milli Eğitim Bakanlığınca yapılan uzaktan eğitim videolarını izledikleri saptanmıştır. Bazı BES öğretmenleri hazırlanan bu videoları başarılı bulurken, izleyip memnun kalmayan yetersiz bulan BES öğretmenlerinin de olduğu saptanmıştır.

Katılımcı BES öğretmenlerine uzaktan eğitim sürecinde yaşadıkları problemlerin neler olduğu sorulmuştur. Katılımcılar bu soruyu dört farklı şekilde; öğrenci açısından problemler, öğretmen açısından problemler, spor dalı açısından problemler ve teknolojik açıdan problemler olarak belirtmişlerdir.

Katılımcı BES öğretmenlerine öğrencilerle nasıl iletişim kurmuş oldukları ve iletişim sürecinde ne gibi aksaklıklarla karşılaşmış oldukları sorulmuştur. Katılımcılar kullanmış oldukları iletişim araçlarını; Whatsapp, Zoom, EBA, telefon ve sınıf rehber öğretmeni olarak belirttikleri saptanmıştır.

Katılımcı BES öğretmenlerine salgın sürecinin eğitim üzerine etkisi sorulmuştur. Eğitim sürecine olan etkisi olumlu ve olumsuz etkiler olarak belirttikleri görülmüştür.

Katılımcı BES öğretmenlerine uzaktan eğitim sürecinde beden eğitimi ve spor dersine olan ilgiyi artırmak için neler yaptıkları sorulmuştur. Öğretmenlerin ilgi çekme sürecini üç farklı şekilde değerlendirerek; sözlü sunum, görsel sunum ve etkinlik olarak belirttikleri görülmüştür.

Katılımcı BES öğretmenlerine karantina sürecinde öğrencilerin eğitimi ile ilgili zorlandıkları durumların neler olduğu ve bu problemlerin çözümü için neler yaptıkları sorulmuştur. Katılımcıların uzaktan eğitimde yaşanan güçlükleri iki farklı şekilde değerlendirerek; problemler ve çözümler olarak belirttikleri görülmüştür.

6.2. Öneriler

Araştırma kapsamında yapılacak öneriler aşağıdaki gibidir:

Ders etkinliklerin daha faydalı olabilmesi için beden eğitimi öğretmenleri ve uzaktan eğitim üzerinde daha fazla çalışma yapıp öğretmenlerin konu hakkındaki fikirlerinin alınması gerekir.

Sporun insan sağlığını olumlu yönde nasıl etkilediğinin ve uzaktan eğitim sürecinde hareketsiz yaşantının öğrencilerdeki olumsuz durumlarının araştırılması yapılmalıdır.

Beden eğitimi ve spor öğretmenleri için uzaktan eğitimle, ilgili dersin nasıl yapılacağına dair daha kapsamlı uygulama ağırlıklı örnek bir video çalışması yapılması gerekir.

Öğrenci ve velilere karşı beden eğitimi dersinin önemsiz olduğu algısının ortadan kaldırılması için çalışmaların yapılması ve beden eğitimi dersinin önemli bir ders olduğu algısının hem öğrencilere hem de ailelere anlatılması gerekir.

Derse katılımın artırılabilmesi için devamsızlık durumunun normal eğitimde olduğu gibi devam etmesi gerektiğinin vurgusunun yapılması gerekir.

Tüm öğrencilerin derslere sağlıklı bir şekilde katılabilmesi için internet bağlantı sorunlarının düzeltilmesi, tüm öğrencilere yönelik fırsat ve imkân eşitliğinin sağlanması gerekir.

Uzaktan gerçekleştirilen dersin içeriğine, çeşitli ilgi çekici eklenmeler yapılarak öğrencinin derse karşı motivasyonunun ve dersin ilgi çekiciliğinin artırılması gerçekleştirilebilir.

Covid-19 salgını gibi salgınların daha sonrada gerçekleşebileceğinin farkında olarak önceden hazırlıklı olmak amacıyla öğretmenlere uzaktan eğitimle ilgili hizmet içi eğitimlerinin verilmesi ve bu ve benzeri durumlara hazır hale getirilmeleri sağlanmalıdır.

Öğretmen-öğrenci ve öğretmen-veli iletişimin sağlanması için kesintisiz ve daha ulaşılabilir bir yöntemin kurulması sağlanabilir.

Derse katılımların daha etkin bir şekilde gerçekleşmesi için kamera açmama durumu gibi problemlerin ortadan kaldırılması için yasal çözümlerin oluşması gerekir.

KAYNAKLAR

Abuhammad S (2020). Barriers to distance learning during the COVID-19 outbreak: A qualitative review from parents' perspective. *Heliyon*, 6(11): 1-5.

Ağır F (2007). Özel okullarda ve devlet okullarında çalışan ilköğretim öğretmenlerinin uzaktan eğitime karşı tutumlarının belirlenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.

Akkoyunlu B, Bardakçı S (2020). Pandemi döneminde uzaktan eğitim, Yükseköğretim Kalite Kurulu. Erişim adresi: <https://portal.yokak.gov.tr/en/makale/pandemi-doneminde-uzaktan-egitim/>. (Erişim Tarihi: 6 Temmuz 2021).

Aktay S, Keskin T (2016). Eğitim bilişim ağı (EBA) incelemesi. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 2(3): 27-44.

Ally M (2019). Competency profile of the digital and online teacher in future education, *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, 20(2): 301-318.

Alpaslan M (2020). Öğretim üyelerinin özel yeteneklilerin eğitiminde uzaktan eğitimin kullanımına yönelik görüşleri. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(1): 126-147.

Altaş N (2016). Türkiye’de dini yükseköğretim alanında uzaktan eğitimle ilgili algı sorunları ve ilitam uygulamaları. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 14(31): 7-42.

Altunya N (2006). Gazi Eğitim Enstitüsü Gazi Orta Öğretmen Okulu ve Eğitim Enstitüsü (1926-1980). Gazi Üniversitesi Yayını, Ankara; Sayfa: 26.

Anadolu Ajansı (2020). Milli Eğitim Bakanı Selçuk: Uzaktan eğitime 31 Mayıs’a kadar devam edilecek. Erişim adresi: <https://www.aa.com.tr/tr/egitim/milli-egitim-bakani-selcuk-uzaktan-egitime-31-mayisa-kadar-devam-edilecek/1822357>. (Erişim Tarihi: 10 Mayıs 2020).

Anadolu Ajansı (2020a). A’dan Z’ye Kovid-19 Rehberi. Erişim adresi: <https://www.aa.com.tr/tr/kategori-sayfasi-manset/adan-zye-kovid-19-rehberi/1777116> (Erişim Tarihi: 11 Mayıs 2020).

Aras L, Işık M (2020). Uzaktan Eğitimi ve canlı ders faaliyetlerinin değerlendirilmesi. Erişim adresi: <https://www.bedenegitimi.gen.tr/haber/uzaktan-egitim-ve-canli-ders-faaliyetlerinin-degerlendirilmesi-h12386.html>.

Arun CA (1991). B.E.Ö.S.K.D. Spor Bilim Dergisi, 5: 30-34.

As E (2016). İmparatorluktan Cumhuriyet’e geçiş sürecinde bir uluslararası entegrasyon örneği olarak modern olimpiyatlara katılım. *Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*, 59: 27.

Asandaş N, Hacıcaferoğlu S (2021). Koronavirüs (covid-19) döneminde uzaktan eğitim süreci. *Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(7), 213-223.

Aslan R (2020). Tarihten günümüze epidemiler, pandemiler ve covid-19. *Ayrıntı Dergisi*, 8(65): 35-41.

Avrupa Beden Eğitimi Birliği (European Physical Education Association) [EUPEA] (2020). Physical education in Europe and COVID 19: The situation in Europe after COVID 19, No

education without physical education. First EUPEA Physical Education Online Meeting, Available from: <https://eupea.com/wp-content/uploads/2020/06/200626-EUPEA-Covid-19-Questionnaire-II.pdf> (Erişim Tarihi: 17.05.2021).

Aydın-Çetinkaya, G. (2020). COVID-19 salgını sürecinde öğretmenler. Tedmem. Erişim adresi: <https://tedmem.org/covid-19/covid-19-salgini-surecinde-ogretmenler> (Erişim tarihi: 20.05.2021).

Bakioğlu B, Çevik M (2020). COVID-19 pandemisi sürecinde fen bilimleri öğretmenlerinin uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. *Electronic Turkish Studies*, 15(4): 109-129. <https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.43502>

Bal H, Boz MS (2017). EBA'nın kullanılabilirlik düzeyinin ölçülmesi. Erişim adresi: https://yegitek.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_11/06103543_SERPYLhYLYA_HOC A.pdf (Erişim Tarihi: 17.05.2021).

Baran A (2021). Sınıf öğretmenlerinin covid-19 pandemisi ile gelişen uzaktan öğretim süreçleriyle ilgili hazırbulunuşlukları görüşleri ve tecrübeleri. Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul

Bawane J, Spector J (2009). Prioritization of online instructor roles: Implications for competency-based teacher education programs, *Distance Education*, 30(3), 383-397.

Beşinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1983). DPT Yayını, Ankara, Sayfa: 35.

Birişçi S (2013). Video konferans tabanlı uzaktan eğitime ilişkin öğrenci tutumları ve görüşleri. *Journal of Instructional Technologies & Teacher Education*, 1(2): 24-40.

Boyd KM (2000). Disease, illness, sickness, health, healing and wholeness: exploring some elusive concepts. *Medical Humanities*, 26(1): 9-17.

Budak F, Korkmaz Ş (2020). COVID-19 pandemi sürecine yönelik genel bir değerlendirme: Türkiye örneği. *Sosyal Araştırmalar ve Yönetim Dergisi*, (1): 62-79.

Can E (2020). Coronavirüs (Covid-19) pandemisi ve pedagojik yansımaları: Türkiye'de açık ve uzaktan eğitim uygulamaları. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(2): 11-53.

Can S (2021). Covid-19 pandemi sürecinde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin çevrim içi eğitim uygulamalarına teknolojiyi entegre etme düzeyleri. Yüksek Lisans Tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, Muğla

Cavanaugh CS (2001). The effectiveness of interactive distance education technologies in K-12 learning: A meta-analysis. *International Journal of Educational Telecommunications*, 7(1): 73-88.

CDC (2011). Centers for Disease Control and Prevention. National Typhoid and Paratyphoid Fever Surveillance Overview. Atlanta, Georgia: US Department of Health and Human Services.

Chang GC, Satako Y (2020). How are countries addressing the Covid-19 challenges in education? A Snapshot of policy measures. Available from: <https://gemreporunesco.wordpress.com/2020/03/24/how-are-countries-addressing-the->

covid-19-challenges-in-education-a-snapshot-of-policy-measures/. (Erişim Tarihi: 17.05.2021).

Chiemeke S, Imafidor OM (2020). Web-based learning in periods of crisis: Reflections on the impact of COVID-19. *International Journal of Computer Science & Information Technology (IJCSIT)*, 12(3): 33-46.

Çankaya A (1969). Ali Faik Üstünidman. Yeni Mülkiye Tarihi ve Mülkiyeliler, Mülkiye Şeref Kitabı, Mars Matbaası, (2): 72.

Çelik S (2021). Biyoloji öğretmenlerinin covid-19 pandemi sürecindeki uzaktan eğitime ilişkin görüşleri (Ankara-Sincan örneği). Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Matematik Ve Fen Bilimleri Anabilim Dalı, Ankara

Çelikten M, Şanal M, Yeni Y (2005). Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 19(2): 207-237.

De Paepe L, Zhu C, Depryck K (2018). Drop-out, retention, satisfaction and attainment of online learners of Dutch in adult education. *International Journal on E-learning*, 17(3), 303-323.

Demir F, Özdaş F (2020). Milli Eğitim, 49: 1, (273-292).

Demirhan G (2002). Beden Eğitimi Öğretmeni Olmak, Çağdaş Eğitim Dergisi, 288, 7-13.

Dever A, İslam A, Sarı Ş (2020). İlk Türk Beden Eğitimi Öğretmeni: Şeyhül İdman Ali Faik Üstünidman. *Journal of History School*, (45): 952-969.

Doğın A, Paydar S (2019). Öğretmen adaylarının açık ve uzaktan öğrenme ortamlarına yönelik görüşleri. *Education & Technology*, 1(2): 154-162.

Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı (1983b). DPT Yayını, Ankara, Sayfa: 29.

Durak G (2017). Uzaktan eğitimde destek hizmetlerine genel bakış: sorunlar ve eğilimler. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 3(4): 160-173.

Emin MN (2020). Koronavirüs salgını ve acil durumda eğitim. *Seta Perspektif*, 268, 1-4.

Enfiyeci T, Büyükalın Filiz S, (2019). Uzaktan eğitim yüksek lisans öğrencilerinin topluluk hissini çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *TÜBAV Bilim Dergisi*, 12(1): 20-32.

Erfidan A (2019). Derslerin uzaktan eğitim yoluyla verilmesiyle ilgili öğretim elemanı ve öğrenci görüşleri: Balıkesir Üniversitesi örneği. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.

Ergün M (1996). İkinci Meşrutiyet Devrinde Eğitim Hareketleri (1908-1914), Ocak Yayınları, Ankara, Sayfa: 323.

Euronews (2020). Dünyada covid-19: ilk 4 ayında neler yaşandı? salgının seyri ne durumda? Erişim adresi: <https://tr.euronews.com/2020/05/04/dunyada-covid-19-salg-n-n-ilk-100-gununde-yasananlar-ilk-nerede-ortaya-c-kt-nas-1-yay-ld> (Erişim Tarihi: 12 Mayıs 220).

Eken Ö, Tosun N, Eken D (2020). Milli Eğitim, 49 (1): 113-128.

Farmer HM, Ramsdale J (2016). Teaching competencies for the online environment, *Canadian Journal of Learning and Technology*, 42(3): 1-17.

Fidalgo P, Thormann J, Kulyk O, Lencastre JA (2020). Students' perceptions on distance education: A multinational study. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*.

Flack CB, Walker L, Bickerstaff A, Margetts C (2020). Socioeconomic disparities in Australian schooling during the COVID-19 pandemic. Melbourne, Australia: Pivot Professional Learning.

Giannini S, Lewis GS (2020). Three ways to plan for equity during the coronavirus school closures. Available from: <https://gemreportunesco.wordpress.com/2020/03/25/three-ways-to-plan-for-equity-during-the-coronavirus-school-closures/web> (Erişim Tarihi: 17.05.2021).

Gudmundsdottir GB, Hathaway DM (2020). We always make it work: Teachers' Agency in the time of crisis. *Journal of Technology and Teacher Education*, 28(2): 239-250.

Hacıcaferoğlu S, Güner O (2021). Spor eğitimi alan üniversite öğrencilerinin çevrimiçi öğrenmeye yönelik hazırbulunuşluklarının incelenmesi. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 8(73): 2260-2267.

Horspool A, Lange C (2012). Applying the scholarship of teaching and learning: Student perceptions, behaviours and success online and face-to-face. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 37(1): 73-88.

ILO (2020). ILO Sectoral Brief. COVID-19 and the education sector. Available from: https://www.ilo.org/wcmsp5/goups/public---europe/---ro-geneva/---iloankara/documents/briefingnote/wcms_742726.pdf (Erişim Tarihi: 17.05.2021).

Irwin WS (2016). Dünyamızı Değiştiren On İki Hastalık. Çeviren. Emel Tümbay, Mine Anđ Küçüker, İş Bankası Kültür Yayınları.

İpek DŞ, Aydın GÇ, Çelikdemir K, Celep ND, Sunar S (2020). COVID-19 sürecinde eğitim: Uzaktan öğrenme, sorunlar ve çözüm önerileri. Erişim adresi: <https://tedmem.org/download/covid-19-surecinde-egitim-uzaktan-ogrenme-sorunlar-cozum-onerileri?wpdmd1=3411&refresh=5f3a48e9df32f1597655273> (Erişim Tarihi: 17.05.2021).

Jasper MA (1994). Issues in phenomenology for researchers of nursing. *Journal of Advanced Nursing*, 19: 309-314.

Kanbak M (2021). Spor bilimleri fakülteleri ve beden eğitimi spor yüksekokullarında okuyan öğrencilerin uzaktan eğitime yönelik görüşlerinin araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Kilis 7 Aralık Üniversitesi Lisans Üstü Eğitim Enstitüsü, Antrenörlük Eğitimi Anabilim Dalı, Kilis

Kaplan E (2021). Pandemi döneminde eğitim ve öğrenci psikolojisi. *Göller Bölgesi Aylık Ekonomi ve Kültür Dergisi*, 8(96): 29-32.

Kara A (2010). Domuz Gribi (Pandemik İnfluenza 2009, İnfluenza 2009 H1N1). *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi* 53(1): 42-58.

Karatepe F, Küçükgençay N, Peker B (2020). Öğretmen adayları senkron uzaktan eğitime nasıl bakıyor? Bir anket çalışması. *Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi*, 7(53): 1262-1274.

Kaleli-Yılmaz G, Güven B (2015). Öğretmen adaylarının uzaktan eğitime yönelik algılarının metaforlar yoluyla belirlenmesi. *Turkish Journal of Computer and Mathematics Education*, 6(2): 299-322.

Kaya Z (2002). Uzaktan Eğitim. Pegem A Yayıncılık, Ankara; Sayfa: 17-19.

Keskin MA (2021). Covid-19 sürecinde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin web 2.0 araçlarını kullanma öz yeterliliklerinin incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, Çanakkale

Keten M (1993). Türkiye’de Spor, İkinci Baskı, Ankara; Sayfa: 8.

Koronavirüs Pandemisi (2020). Wikipedia. Available from: https://tr.wikipedia.org/wiki/2019-20_koronavir%C3%BCs_pandemisi (Erişim Tarihi: 17.05.2021).

Kocayigit A, Uşun S (2020). Millî Eğitim Bakanlığı’na bağlı okullarda görev yapan öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumları (Burdur ili örneği). Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi, 8(23): 285-299.

Koç E (2020). An evaluation of distance learning in higher education through the eyes of course instructors. Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 3(1): 25-39.

Küçükırmızı Y (2021). Beden eğitimi öğretmenlerinin uzaktan eğitimde işlenen beden eğitimi ve spor derslerine bakış açılarının incelenmesi: Bir karma yöntem çalışması. Yüksek Lisans Tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, Muğla.

Kurnaz A, Kaynar H, Barışık C, Doğrukök B (2020). Milli Eğitim, 49(1): 293-322.

Kurtdede Fidan N, Erbasan Ö, Kolsuz S (2016). Sınıf öğretmenlerinin eğitim bilişim açısından (EBA) yararlanmaya ilişkin görüşleri. Journal Of International Social Research, 9(45): 626-637.

Kurtoğlu M, Seferoğlu SS (2013). Öğretmenlerin teknoloji kullanımı ile ilgili Türkiye kaynaklı dergilerde yayımlanmış makalelerin incelenmesi. Journal of Instructional Technologies & Teacher Education, 2(3): 1-10.

Mailizar, Almanthari A, Maulina S, Bruce S (2020). Secondary school mathematics teachers’ views on e-learning implementation barriers during the COVID-19 pandemic: The case of Indonesia. Eurasia Journal of Mathematics, Science and Technology Education, 16(7): 1-9.

Merriam-Webster (2020). When Does an Outbreak Become an Epidemic? Available from: <https://merriam-webster.com/words-at-play/spanish-flu> (Erişim Tarihi: 6 Mayıs 2020).

Miks J, McIlwaine J (2020). Keeping the world’s children learning through COVID-19. Research report, UNICEF. Available from: https://www.unicef.org/coronav_rus/keep_ng-worlds-ch_ldren-learn_ng-through-cov_d-19. (Erişim Tarihi: 17.05.2021).

Miles MB, Huberman M (1994). Qualitative data analysis: A sourcebook of new methods. Beverly Hills, CA: Sage Publications.

Millî Eğitim Bakanlığı (1995). Hizmet İçi Eğitim Yönetmenliği, Hizmet İçi Merkezleri Yönetmenliği, Ankara, MEB Basımevi.

Millî Eğitim Bakanlığı (2004). Temel Eğitime Destek Programı Öğretmen Eğitimi Bileşeni. İlköğretim Okulu Beden Eğitimi Öğretmenliği Yeterlilik Taslağı. Ankara: Obesid.

Millî Eğitim Bakanlığı (2020a). İdari İzin. Erişim adresi: https://maol.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2020_03/16140039_idari_izin.pdf (Erişim Tarihi: 17.05.2021).

Millî Eğitim Bakanlığı (2020b). Bakan Selçuk, Koronavirüs'e karşı eğitim alanında alınan tedbirleri açıkladı. <https://www.meb.gov.tr/bakan-selcuk-koronaviruse-karsi-egitim-alaninda-alinan-tedbirleri-acikladi/haber/20497/tr,web>. (Erişim Tarihi: 17.05.2021).

Millî Eğitim Bakanlığı (2020c). EBA TV ders yayını, Erişim adresi: <https://www.eba.gov.tr/>. (Erişim Tarihi: 17.05.2021).

Millî Eğitim Bakanlığı (2020d). Uzaktan eğitim için uydu frekans ve yayın platformları bilgileri. Erişim adresi: <https://www.meb.gov.tr/uzaktan-egitim-icin-uydu-frekans-ve-yayin-platformlari-bilgileri/haber/20565/tr>. (Erişim Tarihi: 17.05.2021).

Millî Eğitim Bakanlığı (2020e). EBA'da canlı sınıfla eğitim başlıyor. Erişim adresi: <https://www.meb.gov.tr/ebada-canli-sinifla-egitim-basliyor/haber/20602/tr> (Erişim Tarihi: 17.05.2021).

Muhtar S (1932). Cimnastik Muallimi Faik Bey "Deli" Lakabını Nasıl Almış, 13 Mart Akşam Gazetesi.

Mupinga DM (2005). Distance education in high schools: Benefits, challenges, and suggestions, the clearing house. *A Journal of Educational Strategies, Issues and Ideas*, 78(3): 105-109.

Mutlu M (2020). II. Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e Beden Terbiyesi ve Sporda Öncü Bir İsim: Selim Sırrı Tarcan (1874-1957), *Libra Kitap*, İstanbul; Sayfa: 37.

Nikiforuk A (2018). Mahşerin Dördüncü Atlısı, Salgın ve Bulaşıcı Hastalıklar Tarihi. Çeviren: Erkanlı S, *İletişim Yayınları*, İstanbul, 33-34.

Öysul FG (2015). MERS (Ortadoğu Solunum Yolu Sendromu). *Türkiye Klinikleri J Public Health-Special Topics*; (3): 46-52.

Özdoğan A, Berkant HG (2020). *Milli Eğitim*, 49: (1), (13-43).

Öztaş B (2021). Covid-19 sürecinde fen bilimleri öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanımına yönelik yeterlilik algıları ve uzaktan eğitime ilişkin görüşleri. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Matematik Ve Fen Bilimleri Eğitimi Anabilim Dalı, İzmir

Parıldar H (2020). Tarihte bulaşıcı hastalık salgınları. *Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Dergisi*, 30: 19-26 doi:10.522/terh.202093764

Ramos-Morcillip AJ, Leal-Costra C, Moral-Garcia JE, Ruzafa-Martinez M (2020). Experiences of nursing students during the abrupt change from face-to-face to e-learning education during the first month of confinement due to COVID-19 in Spain. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(15), 5519. Doi:10.3390/ijerph17155519.

Rize MEB (2020). Erişim adresi: <http://rize.meb.gov.tr/www/iletisim.php> [Erişim tarihi, 5 Ekim 2020].

Rueda RAS, Martinez RC, Ortega J R, Madrigal ARG (2021). Educators opinion about technology and web platforms during the Covid-19 pandemic. *Revista Gestion De Las Personas Y Tecnologia*, 14(40): 21-37.

Sağlık Bakanlığı (2020). Türkiye günlük koronavirüs tablosu. Erişim adresi: <https://covid19.saglik.gov.tr/web> (Erişim Tarihi: 17.05.2020).

Sağlık Bakanlığı (2021). Türkiye Covid-19 Hasta Tablosu, 1 Haziran. Erişim adresi: <https://covid19.saglik.gov.tr> (Erişim Tarihi: 05.06.2021).

San H (1985). Belgeleri İle Türk Spor Tarihinde: Olimpizm veya Olimpik Hareket. *Hürriyet Ofset Matbaacılık*, İstanbul, Sayfa: 57.

Sarıgöz O (2016). Anthropological Attitudes and Views of the Teachers Towards Lifelong Learning. *The Anthropologist*, 24(2): 598-610. DOI: 10.1080/09720073.2016.11892054

Sarıgöz O (2019). Teacher Candidates' Opinions on Inclusive Education Practices. *Turkish Studies-Educational Sciences*, 14(5): 2623-2937. DOI: 10.29228/TurkishStudies.32691

Savaşır VA (1950). Selim Sırrı Tarcan, Dost Gözile 75 Yaşında Genç Selim Sırrı Tarcan, *Ülkü Basımevi*, Sayfa: 53-71.

Secon H, Woodward A, Mosher D (2020). A comprehensive timeline of the new coronavirus pandemic, from China's first COVID-19 case to the present. *Business Insider*. Available from: <https://www.businessinsider.com/coronavirus-pandemic-timeline-history-major-events-2020-3>. (Erişim Tarihi: 17.05.2020).

Selim Sırrı (1923). İdman Aleminde Kırk Sene 9, *Terbiye ve Oyun*, 2 (9): 139-142.

Şabanoğlu M (2013). İdmancılığın babası: Faik Üstünidman. *Galatasaray Dergisi*, 11(130): 56-61.

Şehir Üniversitesi Arşivi, TT552833. Faik Bey (Jimnastik Muallimi).

Şen B, Atasoy F, Aydın N (2010). Düşük maliyetli web tabanlı uzaktan eğitim sistemi uygulaması. XII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri, Muğla Üniversitesi, Muğla, 483-490.

Şişman A (1989). *Galatasaray Mekteb-i Sultanisi'nin Kuruluşu ve İlk Eğitim Yılları 1868-1871*. Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Tarcan SS (1932). *Beden Terbiyesi*, İstanbul, Sayfa: 143.

T.C. İçişleri Bakanlığı (2020). Koronavirüs Salgını ile Mücadele Kapsamında Pazar/Satış Yerleri İle İlgili Ek Genelge. Erişim Adresi: <https://www.icisleri.gov.tr/koronavirus-salgini-ile-mucadele-kapsaminda-pazar-satis-yerleri-ile-ilgili-ek-genelge> ((Erişim Tarihi: 11 Mayıs 2020).

T.C. Sağlık Bakanlığı (2020a). COVID-19 – Yeni Koronavirüs Hastalığı Güncel Durum. Erişim adresi: <https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/tr/> (Erişim Tarihi: 6 Mayıs 2020)

T.C. Sağlık Bakanlığı (2020b). COVID-19 (SARS-CoV-2 Enfeksiyonu) Rehberi. Erişim adresi: https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/depo/rehberler/COVID-19_Rehberi.pdf (Erişim Tarihi: 02 Mayıs 2020).

TDK (2020). Güncel Türkçe Sözlük. Erişim adresi: <https://sozluk.gov.tr/?kelime=> (Erişim Tarihi: 12 Mayıs 2020)

Til A (2020). Yeni koronavirüs hastalığı hakkında bilinmesi gerekenler. Göller Bölgesi Aylık Ekonomi ve Kültür Dergisi, 8: 85.

Timurkan Aİ (2021). Biyoloji eğitimi veren öğretmenlerin covid-19 pandemi sürecinde kullandıkları uzaktan eğitime yönelik görüş ve tutumları. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Matematik Ve Fen Bilimleri Eğitim Anabilim Dalı, Erzurum

Tison GH, Avram R, Kuhar P, Abreau S, Marcus GM, Pletcher MJ, Olgin JE (2020). Worldwide effect of COVID-19 on physical activity: A descriptive study. Annals of Internal Medicine, 173(9): 767-770.

Uluslararası Çalışma Örgütü (2020). International Labour Organization, Policy Brief: Education during COVID-19 and beyond. Available from: https://www.un.org/development/desa/dspd/wp_content/uploads/sites/22/2020/08/sg_policy_brief_covid_19_and_education_august_2020.pdf. (Erişim Tarihi: 20 Eylül 2021).

UNESCO (2020a). COVID-19 educational disruption and response. Available from: <https://en.unesco.org/covid19/educationresponse>. (Erişim Tarihi: 17 Mayıs 2021).

UNESCO (2020b). Exams and assessments in COVID-19 crisis: fairness at the centre. Available from: <https://en.unesco.org/news/exams-and-assessments-covid-19-crisis-fairness-centre>. (Erişim Tarihi: 17 Mayıs 2021).

UNESCO (2020c). School closures caused by Coronavirus (Covid-19). Available from: <https://en.unesco.org/covid19/educationsresponse>. (Erişim Tarihi: 17 Mayıs 2021).

UNESCO (2020d). Alternative solutions to school closures in Arab countries to ensuring that learning never stops Covid-19 education response. Education 2030: 1-7.

UNESCO (2020e). Distance Learning Strategies, What do we know about effectiveness? Available from: <https://www.unesco.org/covid19EDwebinar>. (Erişim Tarihi: 17 Mayıs 2021).

UNESCO (2020f). COVID-19: 10 Recommendations to plan distance learning solutions. Available from: <https://en.unesco.org/news/covid-19-10-recommendations-plan-distance-learning-solutions>. (Erişim Tarihi: 17 Mayıs 2021).

Unescwa (2020). 74 million in the Arab region at risk of COVID-19 due to lack of Access to a handwashing facility. Available from: <https://www.unescwa.org/news/escwa-74-million-arab-region-risk-covid-19-due-lack-access-handwashing-facility> (Erişim Tarihi: 10 Mayıs 2020).

Uşun S (2006). Uzaktan eğitim, Nobel Yayınevi, Ankara; Sayfa: 147.

Yamamoto, Telli G, Altun D (2020). Coronavirüs ve çevrimiçi (online) eğitimin önlenemeyen yükselişi. Üniversite Araştırmaları Dergisi, 3(1): 25-34.

Yıldırım A, Şimşek H (2013). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Seçkin Yayınları, Ankara, Sayfa: 242.

Yıldız E, Çetin Z (2018). Sporun psiko-motor gelişim ve sosyal gelişime etkisi. Hacettepe University Faculty of Health Sciences Journal, 5(2): 54-66.

Yıldız S, Bektaş F (2020). Milli Eğitim, 49: 1, (969-987).

Yılmaz E, Mutlu H, Güner B, Doğanay G, Yılmaz D (2020). Veli algılarına göre pandemi dönemi uzaktan eğitim sürecinin niteliği. Palet Yayınları, Konya, Sayfa: 9.

Yolcu H (2020). Koronavirüs (Covid19) pandemi sürecinde sınıf öğretmeni adaylarının uzaktan eğitim deneyimleri. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, 6(4): 237-250.

YÖK (2020a). Basın Açıklaması. Erişim adresi: <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/universitelerde-uygulanacak-uzaktan-egitime-iliskin-aciklama.aspx> (Erişim Tarihi: 17 Mayıs 2021).

YÖK (2020b). YÖK Dersleri Platformu öğrencilerin erişimine açıldı. Erişim adresi: <https://www.yok.gov.tr/>. (Erişim Tarihi: 17 Mayıs 2021).

YÖK (2020c). Basın açıklaması. Erişim adresi: <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/YKS%20Ertelenmesi%20Basin%20Aciklamasi.aspx>. (Erişim Tarihi: 17 Mayıs 2021).

YÖK (2020d). YÖK'ten üniversite öğrencileri için kayıt dondurma ve erteleme hakkı. Erişim adresi: <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/erteleme-ve-kayyit-dondurma-hakki.aspx>. (Erişim Tarihi: 17 Mayıs 2021).

YÖK (2020e). YÖK, Engelli Öğrencilerin Uzaktan Eğitimde Yaşadığı Sıkıntılara Yönelik Harekete Geçti. Erişim adresi: <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/engelli-ogrenciler-icin-uzaktan-egitim.aspx>. (Erişim Tarihi: 17 Mayıs 2021).

YÖK (2020f). YÖK'ten Üniversitelerdeki Sınavların Yüz Yüze Gerçekleştirilmeyeceğine İlişkin Karar. Erişim adresi: <https://www.yok.gov.tr/Sayfalar/Haberler/2020/yok-ten-sinavlara-iliskin-karar.aspx>. (Erişim Tarihi: 17 Mayıs 2021).

YÖK Dersleri Platformu (2020). Yükseköğretim Kurumları Dersleri. Erişim adresi: <https://yokdersleri.yok.gov.tr/>. (Erişim Tarihi: 17 Mayıs 2021).

Watts L (2016). Synchronous and asynchronous communication in distance learning: A review of the literature. *Quarterly Review of Distance Education*, 17(1): 23-32.

WHO (1946). The International Health Conference. New York: 19 Haziran- 22 Temmuz

WHO (2020a). Erişim adresi: <https://www.who.int/immunization/diseases/typhoid/en/> (Erişim Tarihi: 29/05/2020).

WHO (2020b). WHO Director-General's opening remarks at the media briefing on COVID-19. Available from: <https://www.who.int/dg/speeches/detail/who-director-general-s-opening-remarks-at-the-media-briefing-on-covid-19---11-march-2020>. (Erişim Tarihi: 17 Mayıs 2021).

WHO (2020c). Coronavirus disease (COVID-19) outbreak situation. Available from: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019> (Erişim Tarihi: 17 Mayıs 2021).

WHO (2020d). Q&A on coronaviruses (COVID-19). Available from: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/question-and-answers-hub/q-a-detail/q-a-coronaviruses> (Erişim Tarihi: 3 Mayıs 2020).

WHO (2020e). Rolling updates on coronavirus disease (COVID-19). Available from: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/question-and-answer-hub/q-a-detail/q-a-coronaviruses> (Erişim Tarihi: 3 Mayıs 2020).

WHO (2021). World Health Organization, Coronavirus (COVID-19) Dashboard, 2 June.

Wikipedia (2020a). 2019-20 koronavirüs pandemisi. Erişim adresi: http://tr.wikipedia.org/wiki/2019-20_koronavir%C3%BCs_pandemisi. (Erişim Tarihi: 17 Mayıs 2021).

Zang W, Wang Y, Yang L, Wang C (2020). Suspending classes without stopping learning: China's education emergency management policy in the COVID-19 outbreak. Journal of Risk and Financial Management, 13(3), 3-6. <https://doi.org/10.3390/jrfm13030055>

EKLER

Ek 1. Etik Kurul Kararı

**T.C.
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER ETİK KURULU**

DEĞERLENDİRME RAPORU

Toplantı Tarihi : 08.12.2020
Toplantı Sayısı : 2020/165

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans öğrencisi Ulvi GÜZEL " Covid -19 Sürecinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yansımalarının İncelenmesi" isimli projesi kapsamında yürütülecek çalışmalar için izin talebi kurulumuzca değerlendirilmiş olup;

- ☒ Etik açıdan uygun bulunmuştur.
☐ Etik açıdan uygun bulunmamıştır.
☐ Etik açıdan önerilen değişikliklerin yapılmasıyla uygun bulunmuştur.

Prof. Dr. Ahmet İshak DEMİR
Başkan

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Fener Mah. Zihni Derin Yerleşkesi 53100 RİZE
Tel: 0464 223 81 00 Faks: 0464 223 63 28
www.erdogan.edu.tr

Ek 2. Milli Eğitim Müdürlüğü İzin Yazısı

T.C.
RİZE VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-57774812-619-19125044
Konu : Tez Çalışması İzni

13.01.2021

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : a) Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğünün
07/01/2021 tarihli ve E-24151780-302.14-3 sayılı yazısı.
b) Millî Eğitim Bakanlığının 21/01/2020 tarihli ve 81576613-10.06.02-E.1563890
(2020/2) sayılı Genelgesi.

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Lisans Programı öğrencisi Ulvi GÜZEL'in "Covid-19 Sürecinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yansımalarının İncelenmesi" konulu bilimsel araştırması kapsamında ekte sunulan form ve testleri 2020-2021 Eğitim Öğretim Yılında ilimiz genelinde bulunan beden eğitimi ve spor öğretmenlerine uygulama isteği ilgi yazı ile bildirilmektedir.

Söz konusu form ve testlerin 2020-2021 Eğitim Öğretim Yılında denetimi okul idaresinde olmak üzere, kurum faaliyetlerini aksatmadan, gönüllülük esasına göre ilimiz genelinde bulunan beden eğitimi ve spor öğretmenlerine uygulanması Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

Sekûk TORPİL
Müdür a.
Şube Müdürü

OLUR
13.01.2021

Mustafa KALENDER
Vali a.
Millî Eğitim Müdür V.

Adres : Rize Valiliği Hizmet Binası Kat:1
Telefon No : 0 464 280 52 77
E-Posta : azp33@meb.gov.tr
Web Adresi : meh.gov.tr

Bu belge güvenli elektronik imza ile onaylanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <http://www.azp33.gov.tr/meh-azp33>
İlgili Sekûk TORPİL - Şube Müdürü
İmza Adresi : www.rizemeb.gov.tr
Faks : 0 464 280 52 16

Bu belge güvenli elektronik imza ile onaylanmıştır. <http://www.rizemeb.gov.tr> adresinden 0130-d5c4-35ea-bbc1-bc83 kodu ile teyit edilebilir.